HRVATSKA PJESMARICA

VJEKOSLAV KLAIC
HRVATSKA PJESMARICA
SBIRKA POPJEVAKA ZA SKUPNO PJEVANJE
IZDALA
MATICA HRVATSKA
ZAGREB
TISAK KARLA ALBRECHTA, — 1893.

»Ja mislim, da je već skrajnje vrieme, da se uzme obzir na naše skroz zanemarene domorodne pjesme. Gojimo ih i proturimo na granice hrvatskoga doma, da ondje drže stražu i da prodirućemu tudjinu navješćuju, da je još živ narod hrvatski, ljubeći svoju domovinu i slobodu.«

Ovim krasnim riečima završio je Josip Eugen Tomić svoj članak »Domorodne pjesme« u »Viencu« od godine 1872. Vriedno je, da iz toga članka izpišemo još neka mjesta, neka se znade, kako je domorodni pjesnik hrvatski još pred dvadeset godina i više sudio, da treba ono učiniti, što sam ovom pjesmaricom pokušao da uradim. Evo šta Tomić opet na drugome mjestu piše:

»Najsilnije su, što se tiče upliva na srce ljudsko, domorodne pjesme budnice . . . Ako su ovakove pjesme složene prema duhu i značaju dotičnoga naroda, ako su, tako reći, usisale u se krv njegovu, onda će takova pjesma u tom narodu upravo čudesa činiti «

»Najznamenitija pjesma te vrsti bez dvojbe je francezka »Marseillaise«, koju je spjevao i uglasbio mjernički častnik Rouget de l'Isle, rodjen god. 1760. u Lons-le

Saunieru. O toj pjesmi izjavio je slavni Carnot njezinu sastavitelju: „Gradjanine! tvoja Marseillaisa dala je republici sto tisuća branilaca!« Neki francezki general u ratu velike revolucije pisao je poslije dobivene pobjede konventu: „Bitka je dobivena! Marseillaisa je vojevala s menom.« Drugi opet jedan vojskovodja zahtievaše od zastupstva u pomoć 1000 vojnika i 1000 primjeraka Marseillaise. A zašto je ta pjesma tako silno uzniela Franceze? Zato, jer je pogodila duh i značaj toga naroda. U početku velike revolucije, naime kad no je konvent naviestio rat Austriji godine 1792., ne imahu Francezi nikakove obćenite domorodne pjesme, koja bi se mogla zvati pjesmom naroda. Vojaci rajnske vojske, što se je tada kupila u Strassburgu i okolo njega, prolažahu ulicama, halabučeći i pjevajući proste pjesme, hoteći tim pokazati svoju ratobornost. Rouget de l'Isle videći oduševljenu tu množinu, koja sveto čuvstvo i domorodni zanos tako gnjusno na javu daje, odluči sastaviti pjesmu, nadahnutu ljubavlju za domovinu i slobodu. I tako u noći na 24. travnja 1792. napisa on svoj „Chant de guerre pour l'armée du Rhin«, koji kasnije prozvaše Marseillaisom, budući da su ju dobrovoljci grada Marsilje prvi donesli u Pariz, odkud se je razširila po čitavoj Francezkoj.«

„Tako je Rouget de l'Isle u onom rikanju i halabuci oduševljenih francezkih vojnika shvatio uznosito čuvstvo ljubavi za domovinu i slobodu, te mu dao dostojan okvir ili kalup, i tim načinom podigao tu svoju pjesmu na pjesmu naroda francezkoga, koju on od onoga doba neprestano pjeva, kako u dane svoje slave, tako i poniženja.«

„Kakov domorodne pjesme imadu utisak na narod, to smo i mi Hrvati dovoljno izkusili u doba našega Ilirstva. Domorodne pjesme onoga vremena osvješćivale su narod kano trublje budnice, i onakova oduševljenja, kako je onda bilo, zaman ćeš sada tražiti. Ali tada su se i same hrvatske pjesme pjevale, pjesme takove, koje odgovaraju duhu i, reć bi, temperamentu naroda. Pjesme „Još Hrvatska ni propala«, „Nek se hrusti«, „Prosto zrakom«, „Doletiše ptice kukavice«, „Tužno pjeva vitez na planini«, te su sve takove, da će svako hrvatsko srce uznieti. Sada se te pjesme više ne pjevaju, ili bar riedko, pjevaju se kojekakvi prevodi i krpeži pjesama od drugih naroda, ali prava hrvatska pjesma slabo se čuje, pa tomu je posljedica ta, čemu tajiti: narod naš pada u letargiju, materijalizam, pače i sam cinizam.«

⁂

Ako se je još god. 1872. rodoljubni pjesnik s pravom tužio, što je zaniemila hrvatska pjesma rodoljubka, kako bi tek danas zabugario, da mu je o toj stvari pisati! Jer za ovo dvadeset godina krenulo u tome na gore. Nicale doduše u to doba pjevačke družine jedna za drugom, obogatila se liepo glasbena literatura za mužki zbor; ali uza sve to od novijih domorodnih popjevaka ušle su u narod samo dvie tri („Liepa naša domovina«, „Oj ti vilo Velebita«, „Živila Hrvatska«, „Na vojsku«), dočim se sve ostale patriotične pjesme novijega porietla pjevaju jedino od pjevačkih družina, pošto su im u jednu ruku melodije preumjetne i zamršene, a u drugu ruku ne doimaju se nego u četveroglasnom zboru.

Dok je dakle za posljednja dva decenija umjetno pjevanje u nas Hrvata donekle napredovalo, zanemarilo se gotovo sasvim jednoglasno ili dvoglasno pjevanje domorodnih, narodnih i ponarodjenih pjesama. To se je jedino gojilo još kod veselih sastanaka uz čašu vina, premda je i tu već mah preotelo pjevanje u četveroglasju.

Kraj takih prilika nije čudo, da mladja generacija naša gotovo ni ne pozna onih melodija, koje su kroz decenija uznosile srca naših otaca. Pače i medju starijim ljudima ima ih već malo, koji umiju pjevati prve budnice hrvatskoga naroda. Upravo to nagnalo me, te stadoh oko toga raditi, kako bi sastavio hrvatsku pjesmaricu s notama. U prvi mah skupljao i redjao sam jedino rodoljubne pjesme starijega, ilirskoga doba; no kad je „Matica Hrvatska“ preuzela izdanje toga djelca, stao sam po želji nekih prijatelja u pjesmaricu vrstati patriotske pjesme novijega porietla, pa onda i ljubavne popievke, i poskočnice, i zdravice, i napokon nekoliko popjevaka slovenskih, koje su se udomile u našem narodu. Tako je izašla na sviet moja „Hrvatska pjesmarica“ s dvojakom namjenom, jedno da sačuva mladjoj generaciji baštinu otaca, a drugo da i sada još uznosi i bodri srca naša. No upravo poradi te dvostruke tendencije izašla je knjiga nedotjerana, jer nikome još nije pošlo za rukom, da u jedan mah čestito služi dva gospodara.

* * *

Sabirući melodije (napjeve) za „Hrvatsku pjesmaricu“ najviše sam rabio monumentalno djelo našega Fr. Š. Kuhača: „Južno-slovjenske narodne popievke. U Zagrebu 1878.—1881. IV svezka.“ Iz te ogromne zbirke sa 1600 melodija izvadio sam nekoliko napjeva za moju zbirku; no kud i kamo više rabilo mi je Kuhačevo djelo za sravnjivanje, pošto u njemu imade sva sila inačica (varijanta) iz svih krajeva, gdje no živi hrvatski narod i gdje se razliega hrvatska pjesma. Uz Kuhača služile su mi i ove štampane zbirke:

Catinelli K.: Južno-slavjanske narodne pjesme, za pianoforte priredjene i svim prijateljem narodnih napjeva posvećene po . . . U Beču.

Stanković Kornelije: Srbske narodne pesme. Skupio i u note za pevanje i klavir napisao . . . U Beču 1862. i dalje.

Pored ovih štampanih djela rabio sam još i rukopisne zbirke, kano kajdanku od V. Lisinskoga, u kojoj su zabilježene najpopularnije popievke ilirskoga doba, onda dvie tri kajdanke V. Müllera iz god. 1860.—1862.; napokon upotrebio sam i rukopise pojedinih popjevaka, što sam ih našao u arkivima pjevačkoga družtva „Kolo“, glasbenoga družtva „Vienca“ u rimokatoličkom sjemeništu zagrebačkom, i narodnoga zemaljskoga glasbenoga zavoda.

Uza sve štampane i rukopisne zbirke ne bijaše mi pošlo za rukom skupiti sve, za što sam mislio, da bi se moralo uvrstiti u ovu pjesmaricu. S toga je na moju molbu tajnik „Matičin“, gosp. Ivan Kostrenčić, u augustu god. 1892. sazvao najvrstnije pjevače domorodnih i drugih narodnih pjesama u neko sielo, da bi se s njihovom pomoću ustanovili napjevi pojedinih popjevaka. Molbi tajnikovoj odazvali su se s najvećom pripravnošću p. n. gospoda

Ognjan pl. Štriga, Stjepan Rihtarić, Antun Starec, Slavo Šrepel, dr. Josip Florschütz, Andrija Segedi i Vjenceslav Novak. Oni su kroz više dana proučavali čitavu pjesmaricu, te su svojim savjetom mnogo pripomogli, da je izašla na vidjelo onaka, kakva je. Budi im zato u ime „Matice Hrvatske“ i u moje ime najsrdačnija hvala.

Upravo za toga viećanja pokazalo se bjelodano ono, što bijah i sam prije izkusio, da je veoma težko zabilježiti melodije narodnih i ponarodjenih popjevaka, i to s toga, što imade od jedne te iste popievke više puta sva sila varijanta (ili inačica). Dokazalo se pače, da se i one pjesme, od kojih postoje originalni rukopisi samih autora, pjevaju drugačije, nego što je glasbotvorac melodiju zapisao. To vriedi naročito za nekoje Lisinskove i Okrugićeve pjesme. Zanimljivo je, da su dobri pjevači amo tamo nedostatke originala često puta i melodički i ritmički popravili, dočim su loši pjevači najuzornije melodije nakaradili i tako pokvarili.

Upravo izkustvo, što sam ga stekao za viećanja s prijatelji, bijaše me sasvim razočaralo, te sam već o tom snovao, da se čitavoga posla okanim. No kasnije ipak se predomislih, te se dadoh na posljednji posao, naime na konačnu redakciju melodija i na štampanje pjesmarice. Pri tome držao sam se ovih načela:

1. Melodije, od kojih sam imao autografe ili suvremene rukopise, štampao sam onako, kako sam ih našao zabilježene. Ako sam zamietio, da se melodije gdje gdje inače pjevaju, udesio sam tako, da sam original dao štampati krupnim kajdama, a kasnije varijante sitnijima Primjerom budi Lisinskova davorija „Duši, koji rod svoj ljube“ (na str. 31.), gdje sam krupnim notama zabilježio napjev po Lisinskovom autografu, a sitnijim notama označio one varijante, što sam ih čuo od gg. Ognjana pl. Štrige i Stjepana Rihtarića.

2. One melodije, za koje nema autografa ni suvremenih rukopisa, a pjevaju se različito, zabilježio sam po onoj varijanti, koja mi se je činila bolja i glasbeno savršenija, ali sam ipak po mogućnosti označio sitnim kajdama ostale varijante. Primjerom budi narodna popievka „Smiljan, Smiljaniću“ na str. 127.

3. Ako popievka imade dvie varijante (ili više), koje se bitno razlikuju, štampao sam obje varijante, i to onu, koja mi se je činila bolja, na prvome mjestu, a lošiju na drugome. To vrijedi naročito za popievke: „Ljubio se bieli golub“ (str. 74), „Golubice biela“ (str. 77), „Čije li su tarabe“ (str. 87), „Kud pogledam“ (str. 90) i t. d. Jednako sam radio, kad sam od koje ponarodjene popievke imao i original i varijantu, koja se znatno razlikuje od originala. Tada sam štampao obično original na prvome mjestu.

4. Napokon sam našao popjevaka umjetnih i narodnih, koje imadu dva (i više) skroz različita napjeva. Ako su oba napjeva zanimiva i zgodna za skupno pjevanje, štampao sam ih oba, i to poznatiji na prvom mjestu, a manje poznati na drugom. Primjerom neka budu popievke „S Bogom neharna dušo“ (str. 75), „Oj košutko crnooka“ (str. 107) i „Oj talasi mili ajte“ (str. 132).

Tih sam se načela držao uredjujući za štampu ovu pjesmaricu. A koliko su mi jada zadavali istom tekstovi,

koji su doslije u našim pjesmaricama bili znatno zanemareni! Što sam mogao tekstova izpraviti, činio sam s pomoću jedne starinske rukopisne pjesmarice iz ostavštine moga pokojnoga rodjaka Andrije Uhernika i s pomoću pobratima Huge Badalića i dr. Augusta Musića (za slovenske pjesme). Ali uza sve to ostalo je još mnogo nezgrapna, nerazumljiva i nedotjerana, čemu su znatno krive i one silne promjene, kojima je naš književni jezik od g. 1835. pa do danas bio izložen.

Ipak se nadam, da će rodoljubivo srce hrvatsko u ovoj pjesmarici naći dosta zabave, pobude i utjehe

U Zagrebu, 1. listopada 1893.

Vj. Klaić.

I.

UZVIŠENE POPIEVKE

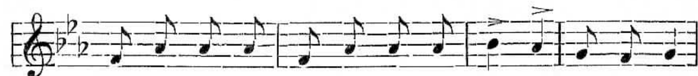
(HIMNE, MOLITVE,

BUDNICE, SVEČANE KORAČNICE I T. D.).

1. Još Hrvatska ni propala!

Umjereno i svečano — Ferdo Wiesner-Livadić.

2. Većkrat sanja čudne senje — sladke radosti, — kada joj se kažu tenje — jake mladosti; — drugda pako magle crne — nju obstiraju, — kada sestre njoj nevjerne — nju zatiraju.

3. Jednom vidi županije — sve ponovljene, — stare slavne sve banije — s nova stvorene; — vidi, čuje Gorotance, — Kranjce dolazit, — i s Hrvati neprestance — tako govorit:

4. „Oj Hrvati, braćo mila, — čujte našu rieč! — razdružit nas neće sila — baš nikakva već; — nas je negda jedna majka — draga rodila, — hrvatskim nas, Bog joj plati, — mliekom dojila;

5. „Ni li skoro skrajnje vrieme, — da ju zvisimo, — te da tudje težko breme — od nas bacimo; — stari smo i mi Hrvati, — nismo zabili, — da su vaši pravi brati — zlo probavili.«

*

6. Jednom čuje svoje sine — glasno pjevati, — složne glase u visine — tako dizati: — „Braćo, danas kolo vodi, — danak svetkuje, — Hrvatska se preporodi, — sin se raduje? —

7. U kolo su svi Hrvati — stare države, — stare slave vjerni brati — z Like, Krbave, — Kranjci, Štajer, Gorotanci — i Slavonija, — Bosna, Srbi, Istrijanci, — te Dalmacija.

8. Svi Hrvati se rukuju — i spoznavaju, — istinski se zagrljuju, — rieč si davaju; — neka znadu svieta puci — njihov novi vez, — hvalit će i praunuci — slavni narod ves.

Ljudevit Gaj (god. 1833.).

2. Preobraženje.

Polagano **Dragutin pl. Turany.**

Tu-žno pjeva vi-tez na pla-ni-ni, i uz-di-še

Nešto življe

u tamnoj pušći-ni; njegvi dvo-ri je-su bo-ri

u za-le-noj go-ri, a bla-zi-na,

po-ste-lji-na ze-le-na cje-li-na.

Ova se pjesma u novije doba pjeva i ovako:

Polagano

Tu-žno spje-va vi-tez na pla-ni-ni, i uz-di-še

Nešto življe

u tam-noj pušći-ni; njegvi dvo-ri je-su bo-ri

u ze-le-noj go-ri, a bla-zi-na

po-ste-lji-na, ze-le-na cje-li-na.

2. Sokoli ga slušat ne mogoše, — u dvore ga zlatne odvedoše; — tamo mile njemu vile rajske dadu sile, — on se stane, sviet se gane, rodu zora svane.

Ljudevit Gaj (god. 1835.).

3. Kosenka.

Polagano **Dragutin pl. Turany.**

Do-le ti-še pti-ce ku-ka-vi-ce, za-si-

Nešto življe i odlučnije

ja-še o-trov-ne tra-vi-ce; haj-da kos-ci,

hajd o-va-mo, hajda kosci, hajd o-va-mo, da ih po-ko-

2. Dušmani su ptice kukavice, — tudje šege otrovne travice, — kosci su nam svi Hrvati, — stare slave sini, — za svoj narod složni brati, — vjerni domovini!

Ljudevit Gaj (god. 1835.).

4. Tužna Bosna.

2. Ako prvo: znam, šta je, — jer nas kolju aždaje; — Rim, Kartago, Carigrad — na to spaše, da ih sad — nema.

3. Ako drugo: o Bože! — je l' moguće, da može — milost tvoja gledati, — pomoć rodu ne dati — slavnom?

4. Je l' moguće, da smo te, — o izvoru dobrote! — tako baš razljutili, — da smo bič zaslužili — takvi?

5. Gdje su zemlje, gradovi, — gdje su vojske, sinovi? — gdje su sjajna gospoda — silnog moga naroda, — gdje su?

6. O aveti neslogo, — o nevjero! da l' mnogo — ti si krvce prolila, — prejaki razorila — narod.

7. Mač si sinu pružila, — otca, majku ubila, — braću si zavadila, — o šta si uradila, — gledaj!

8. Koji negda vladaše, — i zakone davaše, — učini ih robove, — zakopa u grobove — tamne.

9. Koja polja radiše, — koje loze sadiše, — svoje ne zazivaju, — jezik im otimaju — isti!

10. Budi, pizmo zelena, — sloga, ljubav medena: — pak će sunce sinuti, — pak će zlo uminuti — svako!

Mato Topalović (god. 1835.).

5. Oj Hrvatska, oj!

2. Oj Hrvatska, oj! — ništa se ne boj! — dok su složni tvoji sini, — vjerni staroj djedovini. — Oj Hrvatska, oj! — ništa se ne boj!

3. Oj Hrvatska, oj! — veselo nam stoj! — s groba niče tvoja slava, — smiljem joj se kruni glava: — Oj Hrvatska, oj! — veselo nam stoj!

Ljudevit Gaj (1838.).

6. Gdje j' stanak moj?

Umjereno ♩ = 88. **Franjo Škroup** (god. 1834.).

Gdje j' stanak moj, gdje j' stanak moj? Sava te - če po rav-

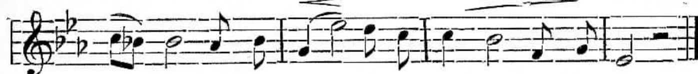
ni - nah, Ku-pa šu - mi po pe - ćinah, s go-ra

zvi - ra grozda med, ze-malj-ski raj na po-

gled, a to je ta kras - na zem - lja, Hr-vat-

ska je sta-nak moj, Hr-vat-ska je sta-nak moj!

2. Gdje j' stanak moj? — Znaš u miru bogomilom — duše nježne s tiela silom, — misô krepku svaki čas — dušmaninu na užas. — To j' Hrvata slavno pleme, — medj Hrvati stanak moj.

Češki spjevao ***Jos. Kaj. Tyl*** *(god. 1834.); pohrvatio* ***Stjepan Mojses.***

7. Slavjani, Slavjani!

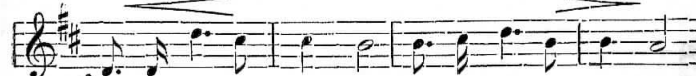
Umjereno (Poljski napjev.)

Slav-ja-ni, Slav-ja-ni, vi na-ro-da slu-ge,

vi ču-va-ri car-stva, a dru-go-vi tu-ge.

2. Tu-dji vi vo - ja - ci, tu-dji vi ro - bo - vi,

gdje su va-ša pra-va, gdje va-ši bar - ja - ci?

3. Nigdje ništa svoga, — od nikud ljubavi, — svi vas puci mrze, — svak vas pod se spravi.

4. Na noge se diž'te, — mač u ruke sada; — dušmanstvo nek pada, — Slavjanstvo da vlada.

5. Niemci, aj vi Niemci, — mudroznanstvujući! — Pohlepni vi gosti — u slavjanskoj kući.

6. Rad vaše nevjere — sami smo se klali, — rad vaše prosvjete — jezik ubijali.

7. Prosvjetom ste glupost, — a vjerom nevjeru — Slavjanstvu donieli — na jugu i sjeveru.

8. A sad se želite — s nami vi svezati, znajte, — da se zmijom — zmija samo brati.

Ivan Kukuljević.

8. Duh hrvatski.

(Poljsko-češki pučki napjev.)

Svečano i krepko

f

Oj Hr-va-ti jo-šte ži - vi riеč na-ših dje-do-va,

dok za na-rod sr-ce bi - je nji-ho-vih si - no-va;

mf

ži - vi, ži - vi duh hr-vat-ski, ži-vjet ćeš vje-ko-ma,

f

za-lud po-nor prie-ti pa-kla, za-lud va-tra groma,

ff

za-lud po-nor prie-ti pa-kla, za-lud va-tra groma.

Ta se je pjesma pjevala i ovako:

Živahno, kao mazurka

Oj Hr - va - ti jo - šte ži-vi riеč naših dje-do-va,

dok za na-rod sr - ce bi - je nji-ho-vih si - no-va,

ži - vi, ži - vi duh hr-vatski, živjet ćeš vjekoma, za-lud

po - nor prie - ti pa-kla, za - lud va - tra groma, za-lud

po - nor prie - ti pa - kla, za - lud va - tra gro-ma!

2. Jezika dar dade nam Bog — silni gromoviti, — nitko dakle ne sm'je nam tog — blaga ugrabiti; — makar na nas navalile — svega svieta čete, — Bog je s nami, tko prot nami, — s njime hajd pod pete.

3. Neka ista nad nami se — grozna bura uznese, — stiena puca, dub se lama, — zemlja nek se trese, — mi stojimo postojano — kano klisurine, — bio proklet izdajica — svoje domovine!

Polag podobne slovačko-češke pjesme od Tomašika spjevao ***Dragutin Rakovac*** *(god. 1838.).*

9. Je li bolje, braćo draga?

Polagano **Jedan** **Ilija Okrugić.**

mf

Je li bo-lje, braćo draga, da ži - vi - mo kano

car, a slo - bo - da da nam bla - ga gi - ne

i njen skupi dar, a slo - bo - da da nam bla - ga gi - ne

Svi

i njen sku - pi dar? Ne, ne, ne, ne, ne, ne, ne,

ne, ne, ne, ne, ne, ne, ne, ne, ne,

il slo-bod-no ži - vje - ti, il bo - lje u - mriet,

il slo - bod-no ži - vje - ti, il bo - lje u - mriet.

Ova se popievka pjeva još i tako:

Polagano **Jedan**

Je li bo - lje, braćo dra - ga, da ži - vi - mo ka-no

car? A slo - bo - da da nam bla - ga gi - ne i njen sku-pi

Svi

dar? Ne, ne, ne, ne! Ne, ne, ne, ne, ne!

il slo-bod-no ži - vje - ti, il bo - lje u - mriet;

il slo - bod - no ži - vje - ti, il bo - lje u - mriet!

2. Je li bolje da imamo — skrlet, svilu, zlatan pas? — A da suze prolievamo, — pa da robstvo veže nas? — *Pripjev:* Ne, ne i t. d.

3. Je li hasna, što po svietu — naš se narod širi svud? — Pa krvnici da ga gnjetu — krvavi mu žderuć trud? — *Pripjev:* Ne, ne i t. d.

4. Je l' nam hasna Slave ime, — što od uviek diči nas? — Robovi smo kad pod njime — kojim s robstva nije spas? — *Pripjev:* Ne, ne i t. d.

5. Je li hasna, što djedova — naših b'jaše slavan mač? — A sinovi sred okova — kada plaču gorki plač? — *Pripjev:* Ne itd.

6. Je li bolje da vodimo — tako život tužan, loš? — Te krvnikom da rodimo — nove sužnje dalje još? — *Pripjev:* Ne, ne i t. d.

Ilija Okrugić.

10. Hrvatska domovina.

Josip Runjanin.

Lagano i veličanstveno

Lie - pa na - ša do - mo - vi - na, o ju - nač - ka

zem - ljo mi - la, sta - re sla - ve dje - do - vi - na,

da bi vaz - da čest - na bi - la; mi - la ka - no

si nam slav-na, mi - la si nam ti je - di - na,

mi-la ku-da si nam ravna, mi - la ku-da si pla-ni-na.

2. Vedro nebo, vedro čelo, — blaga prsa, blage noći, — toplo ljeto, toplo djelo, — bistre vode, bistre oči, — vele gore, veli ljudi, — rujna lica, rujna vina, — silni gromi, silni udi: — Hrvatska je domovina.

3. Teci Savo, Dravo teci, — nit ti Dunaj silu gubi, — kud li šumiš, svietu reci: — da svoj narod Hrvat ljubi! — Dok mu njive sunce grije, — dok mu hrašće bura vije, — dok mu tielo grob sakrije, — dok mu živo srce bije!

Antun Mihanović (god. 1835.).

11. Domovini.

Franjo Pokorni.

Umjereno

Go - ri ne - bo vi - so - ko, do - li mo - re

du - bo - ko, a ja u sre - di - ni noć - noj

a Tempo

u ti - ši - ni, mi-slim na te ma je - di - na,

pre - mi - le - na do - mo - vi - na; mi - slim na te

ma je - di - na, pre - mi - le - na do - mo - vi - na.

2. Slabe barke slabi let — u daleki strani sviet, — u njem strani ljudi, — jezik stran i ćudi; — a u tebi sve poznano, — došo kasno ili rano.

3. Tko te ne bi ljubio, — u te doći žudio, — bio bi iz kamena — srca nesmiljena. — Zalud sunce drugdje sija, — srce moje ne ogrija.

4. Nemoj buro bjesniti, — smjeli brod moj slomiti; — no ako se skrši — i moj život svrši, — tad odnes'te vi valovi — zemlji miloj cjelov ovi!

Antun Niemčić (god. 1845.).

12. Ljubimo te, naša diko.

Josip Runjanin.

Umjereno

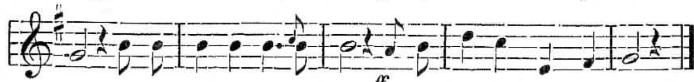
Lju - bi - mo te, na - ša di - ko, jer si gla - var sr - cem

blag, jer si s na-šeg roda ni - ko, svi-ma mi-o, svi - ma

drag; za-to na tvoj mi-li glas, e - to svuda, e - to

nas: il' u va-tru il' u boj, dušom tielom svak je tvoj!

2. Vjeran miloj otačbini, — ljubiš rod svoj, ljubiš nas; — ne daš da nam otmu ini — pradjedova pravi glas; — zato na tvoj i t. d.

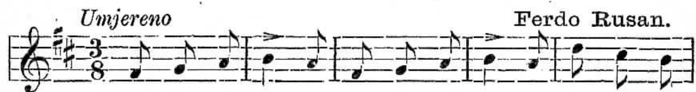
3. Za sirotu krajišnika — ti bi dao život svoj; — ti ga braniš mučenika, — jer po krvi brat je tvoj; — zato na tvoj i t. d.

4. Ljubav želiš, želiš slogu, — da ne dieli zakon nas; — da po jednom vječnom Bogu — za nas svane srećni čas! — zato na tvoj i t. d.

Ivan Trnski (god. 1844.).

13. Hrvatska blaga ...!

Umjereno — **Ferdo Rusan.**

Hr-vat-ska bla - ga, Hr-vat-ska dra-ga, zar ti još
u to - me svie-tu o bor-be cvie-tu kri - vi-com

du - lje na - ka - ni sva, Ah ne daj, ne daj
'zra - sla tr - pje - ti zla?

da budem rob, ma se pred na - mi o - tvo - ri grob!

2. U svakom lugu i vidokrugu — titra već jasni slobode trak, — samo još mora, prem sviće zora, — obstirat mene sužanjstva mrak. — Ah ne daj, ne daj i t. d.

3. Prije ću strti junačkom smrti — svaki u kući krivice duh, — nek da mi ugrabi, silom porabi, — narodna prava, jezik i kruh. — Ah misli, rode, sebi na čast, — zloba će minut, dušmanin past.

Ferdo Rusan.

14. Ustaj, ustaj slavski rode ...

(Poljski napjev.)

Umjereno

U-staj, u-staj slav - ski ro-de, i du-bo-ki san svo

stre - si, da te viek i prav - da vo - de, tam gdje

vječ - na luč se krie - si, gdje j' slo - bo - de sve - ti

hram, prazno j' tvo - je mje - sto tam; gdje j' slo-

bo - de sve - ti hram, prazno j' tvoje mje - sto tam.

2. Tamo već svi puci hrle, — sebi mjesto da osvoje, — svi se bratski tamo grle, — izgledaju sine tvoje, — „Još ih nema, nema, jao!“ — duboko si rode pao.

3. Pao baš si naopako, — al si pao sam po sebi; — no svedj nisi pao još tako, — da se podić mogo ne bi; — ustaj samo u taj čas, — napred sliedi vieka glas.

4. Vrieme u vječno more teži, — niti koga ono čeka; — a tko uprav s njim ne bježi, — stić ga neće do viek vieka. — Zato napred s njim u bieg, — put ti kaže slave stieg.

Mirko Bogović.

15. Crnogorac Crnogorki.

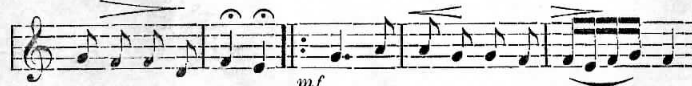
Veoma polagano

Ra - ne mo-je lju-to ti - štu, mo-ja divna Cr-no-

gor - ko, mo - je gru - di po-moć i - štu, iz - pa-

ra-ne na bo - ji-štu; pomoć, pomoć Crno - gor - ko,

podpra - ši mi pu-ške ma - le, ru - ke su mi sma - la-

ksa - - le, sje - kuć Tur - ke, Cr - no - gor - ko!

2. A kad padnem gorski lave, — moja liepa Crnogorko! — težke rane i krvave — nek zamiene turske glave! — Osveti me, Crnogorko! — ne kukanjem niti plačem, — već krvavim, ljutim mačem, — u boj, u boj, Crnogorko!

3. A na domu hrani sinke, — moju nadu, Crnogorko! — one divne mužke slike, — one divne osvetnike; — hrani njeguj, Crnogorko, — i liep nauk kazuj njima, — svetiti se dušmanima, — moja vjerna Crnogorko! ***Gjuro Jakšić.***

16. Bože! koj si doveo . . .

Smožno i polagano **Ferdo Wiesner-Livadić.**

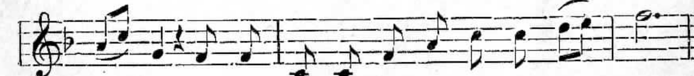
Bo - že, koj si do - ve - o rod Hr - va - ta na jug

to-pli sa hladnih Kar pa - ta, gdje no sta-še Hrvat - ska

ve - li - ka, daj da ro - du sva - ne sta - ra

di - ka, daj da ro - du sva - ne sta - ra di - ka!

2. Vodeći ih preko sedam rieka — po sedmeroj braći, sedmog vieka, — dao si zemlje Hrvatom prostrane — od Dunava, Mure do Bojane.

*

3. Daj, da budu s nova ovi kraji — od Hrvatske vlasti zavičaji, — daj da Hrvat vrage sve satare, — ko što j' satro Gote i Avare.

4. Bože! ti si dao mač osvete — Ljudevitu, kada Franke klete — trikrat razbi i trikrat narodu — u sedam ljet' povrati slobodu.

5. Ti si dao kraljem našim slavu, — oprieti se mletačkomu lavu, — razbit Niemce, Grke i Normane, — zadat Rimu i Bizantu rane.

6. Daj, o Bože! sada, kada s nova — nakon sedam prošlijeh vjekova — narod pravo svoje krune spasi, — da se vrate slobode mu časi.

7. Ti si, Bože, voljom tvom Hrvata — stvorio štitom sred mira i rata — za krst, za red, za ljudsku prosvjetu, — na barbara najgroznijih štetu.

8. Daj, o Bože! ini da jezici — ugledaju u istinskoj slici — rod hrvatski i njeg've zasluge, — te da skrše zadane mu tuge.

9. Ti si, Bože! sred Hrvatske stare — uništio Turke i Tatare, — podigo si krvnih spomenika — pokraj Jajca, Siska i Grobnika.

10. Dao si rodu Zrinjske i Hrvoju, — množ velikih muževa na broju, — al si dao još i odmetnika, — roda svoga jadnijeh krvnika

11. Daj, o Bože! viek i zavjet novi — da sad stvore hrvatski sinovi, — odmetničtvo i jal da prestane, — a narodu novo sunce svane.

12. Tebi se je stavit, Bože! htjelo — Jugoslav'ji Hrvatsku na čelo, — da duševnom silom napred krene — braću Srbe, Bugare, Slovene.

13. Daj, o Bože! bratskoj da u slozi — roda sreću ništa već ne sgrozi, — ti rod ravnaj, ti ga napred vodi — k veličini, prosvjeti, slobodi.

Ivan Kukuljević.

17. Bože živi!

Umjereno **Ivan pl. Zajc.**

Bo - že ži - vi, bla - go - slo - vi sr - da - ca nam

pla - me - ni - šte, to hr - vat - sko hr - va - li - šte,

sve - tu zem-lju, mi - li dom. Da se mlâ - di,

Svečano

da se nò - vi, svakim miljem rodu svom! Bo - že ži - vi,

bla - go-slo - vi sve-tu zemlju, mi-li dom! Bo - že ži - vi,

otežući

bla - go - slo - vi sve - tu zem-lju, mi - li dom.

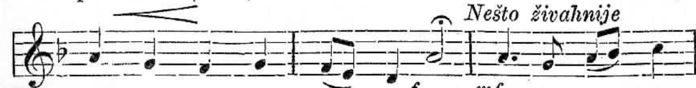
Ta se himna može pjevati i uz ovaj napjev:

Veličanstveno i polagano **Vj. Klaić.**

Bo - že ži - vi, bla - go - slo - vi sr - da - ca nam

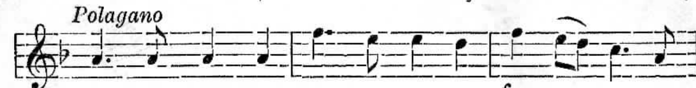
pla-me-ni-šte, to hr-vat-sko hr-va-li-šte,

sve-tu zem-lju, mi-li dom! Da se mla-di,

da se no-vi, sva-kim mi-ljem ro-du svom,

Bo-že ži-vi, bla-go-slo-vi, sve-tu zem-lju,

mi-li dom, sve-tu zem-lju, mi-li dom!

2. Bože živi i sjedini — troju zemlju jednog roda, — tudja radost, naša škoda — da imala bude kraj. — Kad smo jednog otca sini — i jednu nam majku daj! — Bože živi i sjedini — jednog roda troji kraj!

3. Bože živi i okriepi — rod naš slavni, rod naš mili, — da odoli svakoj sili, — s kojom mu je biti boj. — Uskori mu danak liepi — kad će biti samo svoj! — Bože živi i okriepi — sav naš narod za svak boj!

4. Bože živi i uzkrili — našu sreću do sad jadnu, — protivnici da joj padnu, — prijatelji steku moć. — Daj sunašcu, Bože mili, — i pred naša vrata doć. — Bože živi i uzkrili — našu sreću, našu moć!

5. Bože živi i razžari — svetu vatru rodoljublja, — svako srdce budi zublja, — svako oko budi plam, — da s narodne

svete stvari — sav uzplamti narod nam! — Bože živi i razžari — rodoljublja sveti plam!

6. Bože živi i povrati, — što je naše, nama skoro, — ljudska pravda vraća sporo, — a duguje dugo već. — Staru bar nam krv naplati, — dok ne bude nova teć! — Bože živi i povrati — nama, što je naše već!

Petar Preradović.

18. Živila Hrvatska!

Svečana koračnica **Ivan pl. Zajc.**

Gla-sna, ja-sna od pa-me-ti pre-ko do-la,
Hr-vat-ska nam pje-sma le-ti sve do si-njeg

pre-ko go-ra ča-sak me-ka, čas ko grom;
ta-mo mo-ra,

vječ-na je-ka za naš dom. Da-vor oj!

bra-te moj! Nek se slo-že gr-la bratska:

Ži-vi-la Hr-vat-ska! Nek se slo-že gr-la bratska:

Ži-vi-la, ži-vi-la, ži-vi-la Hr-vatska, ži - - vi-la!

2. Gromorna se orijaše, — zator slaveć Tatarkana; — uz nju vječnom slavom sjaše — zastava od sto nam bana; — Turad splesa — Bakač ban, — sviet potresa — Frankapan — pojuć: oj! — brate moj! — nek nam bljesne sablja bratska, — živila Hrvatska!

3. Širom vala pjesma zvoni, — naša pjesma iz sto grla, — kada u sviet ladju goni — od mornara četa vrla; — talas vrije, — gine brieg; — slavno vije, — naš se stieg; — mornar moj — pjeva: oj! — složite se grla bratska, — živila Hrvatska!

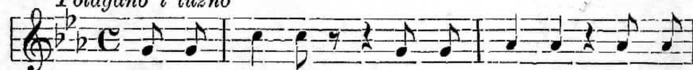
4. Nojcom blagom tih se ljulja — ljudske pjesme odziv sladak, — kao milen piev slavulja, — što kroz zelen cvieli hladak, — kad doziva — vojno drag — milka živa — uzor blag: — Dodji oj, — raju moj! — mladim pjeva četa bratska: — živila Hrvatska!

5. Davor braćo s duše pune — k zviezdam nek se pjesma vine, — neka klikće, plače, dune — kao vjetar sred pučine. — Svako doba, — svaki čas, — sve do groba — diži glas, — pjevaj: oj, — brate moj! — Nek se čuju grla bratska: — živila Hrvatska!

August Šenoa.

19. Jeka od Balkana . . .

Polagano i tužno

Sve-mu svie-tu svi-će zo-ra, kod Bal-

ka-na nema da-na! kod Bal-kana nema da - na, u-sred

gorcieh su-za mo - ra, go-ri, go-ri lju-ta ra-na, ko-ju

rob-stvo za-da-de, ko - ju rob-stvo za-da - de.

2. Robstvo hudo, robstvo kleto, — kad će tebi svrha biti? — kad će sunce blago i sveto — od slobode se roditi, — da prosvieti mrku noć?

Ognjoslav Utješenović Ostrožinski.

20. Preni se, hrabri rode moj . . .

Svečano i umjereno **Vj. Klaić.**

Preni se, hrabri rode moj, junak mi svietu znan,

spas te-be e-no če-ka tvoj, sta-re slobode dan!

Ne-kad si di-van junak mlad bi-o nam sretan, svoj;

sa-da te ta-re go-rak jad, ne-vo-lja ve-lik

broj! Drugdje se vi-je pjesme glas, slaveć slobo-de

trak; te-bi je tužan došo čas, svu-da je tež-ki

mrak. A-li ne-kloni ro-de moj, junak mi svietu

znan, pre-ni se, spas te če-ka tvoj,

sta-re slo-bo-de dan, sta-re slo-bo-de dan!

Josip Milaković.

II.

DAVORIJE I KORAČNICE.

1. Nek se hrusti šaka mala . . .

Svečano i umjereno

2. Još je u Hrvata krvi, — nit' ko slabi u prahu crvi — dadu gazit narodnosti, — stare svoje slobodnosti, — nit zatrti slavski rod.

3. Sve s' u svietu dalje diže, — samo mi stojimo niže; bac'mo dakle jaram tvrdi, — koj hrvatsko ime grdi, — i zakapa narodnost.

4. Sve u krugu toga svieta, — sjedoglavac do djeteta, — slobodu si želi zlatu — i prot blaga toga tatu — oštrim mačem brani se.

5. Dakle oštrit jest nam mače — Davor silni pomoć dat će; — u potoku krvi jalne — sve pogrde oprat žalne — budi prva zapovied.

6. U tom vriednom svetom boju — vjerne braće silnom broju — najte zadnji bit Hrvati, — Slavstva dičnog silni brati, — dana vam je jaka moć!

7. Van se diž'te iz tog praha! — hajd u smrt bez svakog straha! — zlobu nek razbije zloba! — Van, sad van, iz sužnjeg groba — k stanovitom vladanju!

Ljudevit Vukotinović (god. 1835.).

2. Prosto zrakom . . .

Umjereno **V. Lisinski.**

mf
Prosto zrakom ptica le - ti, prosto gorom zvier pro - la - zi;

mf *f*
a ja da se lanci spe-ti dam tu-djin - cu da me ga-zi?!

p
Tko ne vo-li u-mriet pri-je, u tom naša krv ne bi - je;

f
tko ne vo - li umriet prije, u tom naša krv ne bi-je!

2. Znam, da moji pradjedovi — Hrvati su slavni bili — a zar unuk da njihovi — u robskome strahu cvili? — Tko ne voli umriet prije, — u tom naša krv ne bije!

3. Sam ću ubit svog jedinca, — nož u srce rinut žene, — neg da vidim od tudjinca — slobode mi porušene. — Tko to izvest gotov nije, — u tom naša krv ne bije!

4. Sam ću upalit krov nad glavom, — pripravit si grob gorući; — neg da tudjin s mojim pravom — u mojoj se bani kući. — Tko to izvest gotov nije — u tom naša krv ne bije!

Dimitrija Demeter.

3. Dusi, koji rod svoj ljube . . .

Koračnica **V. Lisinski.**

mf
Du-si, ko - ji rod svoj lju - be, ne tre - ba im

f
da se snube k domoljubnoj za-ba-vi, k do-moljubnoj

mf
za - ba - vi; pust' - mo da - kle pla - ho ži - će,

mf
na po mr - tvo o - no bi - će u ži - vu - ćoj

f
na - ra - vi, u ži - vu - ćoj na - ra - vi.

2. Hajdmo krepko, al ne biesno, — niti lievo, niti desno, — već po stazi djedova; — Slava svakog budi slava: — strogo čuvat svoja prava — od napasti vragova.

3. I po kopnu i po vodi — nek nas božja milost vodi — pod zakona barjaci; — um nam vazda bio svieća, — cilj obćeni roda sreća, — svi Hrvati vojaci!

4. Kada biesna družba: gore, — striela, bura, grom i more — s Ulisom vojevaše, — i kad mu je jadra i vesla — ljuta voda već odnesla, — on ne uplašen veljaše:

5. „Nek utone, što ostati — neće, put nek smrću plati; — moje srce ne padne — tako duh od straha prostì — burno more i jakosti — oblada nenavadne.“

Tomo Blažek (god. 1840.).

4. Mi smo, braćo, hrvatskog . . .

2. Svi što poslje slovinsko — ime dobiše, — svi ti nekad hrvatsko — ime nosiše; — ta pod ovim imenom — svim je našim dušmanom — strah i trepet zadavan, — Hrvat je slavan.

3. Neka dakle što će tko — neka govori; — slavno ime hrvatsko — nam ne obori; — sva opakost mora past, — a naše će ime cvast — ime, ime hrvatsko, — ime starinsko!

Mato Topalović (god 1841.).

5. Hajda braćo, hajd junaci.

(Poljski napjev.)

2. Tko nam rod i dom zatira, — on pod kosom nek umira, — tko podkapa nam pravice, — neka pada od strjelice! — Braćo, svaki i t. d.

3. Kad se ljuta zvier dovuče, — Hrvat šakom nju zatuče, — kad mu zmija kâ doplazi, — bosom nogom nju pogazi — Braćo, svaki i t. d.

4. Kad se svieta stožer trese, — kad se žarke munje kriese, — kada zemlja strahom zieva, — Hrvat si bez straha pjeva: — Braćo, svaki i t. d.

5. Hrvat nikog sam ne rani, — nego samo svoje brani, — zato straha ne poznade, — ak' sviet prodje na komade. — Braćo, svaki i t. d.

Ljudevit Gaj (1835.).

6. Ustanimo, braćo mila . . .

Polagano

U - sta - ni - mo, bra - ćo mi - la, jed - na maj-ka

nas ro - di - la, u - sta - ni - mo, zo - ra pu - ca,

nek junač - ko sr - ce kuca: za hrvatski na-rod naš,

za hr-vat - ski narod naš, za hrvatski na-rod naš!

2. Neka u nas jal pogine, — a ljubavi sunce sine! — Hajdmo složno put vedrina, — da nam cvate domovina, — sladka naša narodnost.

3. Neka zmaji ognjeviti, — neka gromi strahoviti, — nek se na nas ruše stiene, — srdne dižu morske pjene, — braćo stalni budimo!

4 Sve za roda sreću dati, — i u smrti krilo stati, — budi naša želja prava, — budi naša prava slava, — budi naša prava čast.

5. Neka dalnji znadu svieti: — Hrvat štuje zakon sveti, — zakon slavske narodnosti, — stare svoje slobodnosti, — hrabro brani narod svoj!

Franjo Simagović (god 1840.).

7. Rieč Hrvata.

Veselo **Jedan** **Mijo Hajko.**

U - viek slo-žno tre - ba po - ći, že - li - mo li

k ci - lju do - ći, jer u slo - zi sto - ji spas,

Svi **Jedan**

jer u slo - zi sto - ji spas; lju - bav k ro - du

hrvatskomu, a u ob-će slavjanskomu vazda neka

Svi

vo - di nas, vaz-da ne - ka vo - di nas!

2. Narodnosti štit nas krije, — ništ' nemožno pod njim nije, — nama za naš mili dom; — ako li nam tko ognjište — kletom rukom satrt ište, — traži poraz biću svom.

3. Tko li krvcu roda svoga — izda kano Juda Boga, — domovine nije sin; — izdajicu takog treba — da udari grom iz neba, — pak da padne dušmanin.

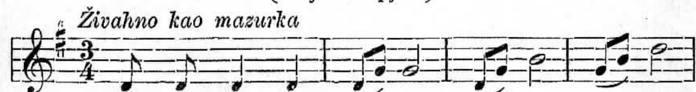
4. Braćo, ništa ne bojmo se, — jer za pravdu borimo se, — i nam sat će udarit; — doći će jur sretno vrieme, — gdje će svud hrvatsko ime — u velikoj cieni bit.

Mirko Bogović (1841.).

8. Tko je rodjen Slavjan . . .

(Poljski napjev.)

Živahno kao mazurka

Tko je ro - djen Slav - jan, ro - djen ju - nak,

slav - jan - ski ne - ka da - nas di - že bar - jak u zrak,

slav - jan - ski ne - ka da - nas di - že bar-jak u zrak!

Svak do-bra ko - nja ja-ši, svak brit-ku sa - blju pa - ši,

hajd bra - ćo u i - me Bo - ga, sa - mo nek je slo - ga,

hajd bra - ćo u i - me Bo - ga, sa - mo nek je slo - ga!

2. Eto na nas crni divlji varvar, — gazeć nam rod i jezik, mili božji podar; — tim prije no nas zakla, šilj'mo ga na dno pakla; — hajd braćo, Bog je s nami, vrazi su prot nami.

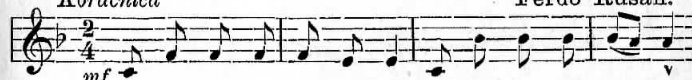
3. Hrabar ozgô Slovak, ozdô Ilir — bratski si daju ruku na junački taj pir. — Krš koplja, zvuk rogova, zvek mača, grom topova! — Hajd braćo, Bog će dati, naš će rod svladati.

4. Doba je već, hajdmo, hajdmo, hajdmo, — dušmanskom krvlju slavu našu da peremo. — Svak jednu glavu skini, pak je kraj svakoj kini. — Hajd braćo, Bog će dati, vrag će postradati.

Ivan Mažuranić.

9. Nosim zdravu mišicu.

Koračnica **Ferdo Rusan.**

No-sim zdravu mi - ši - cu i sr - ce ju - nač - ko;
Bi - lo i - me slav-jansko, i - li pak hr - vat - sko,

daj mi ot - če o-štar mač, ra - tu sad u tom,
pod o - vim ću ko o-nim, vjer - no bra - nit dom,

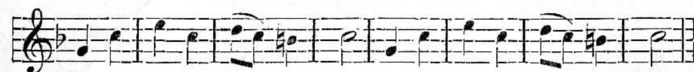
daj mi ot - če o - štar mač ra - tu sad u tom!
pod o - vim ću ko o - nim vjer - no bra - nit dom.

Ži-vjet ka-nim il u-mrie - ti o - tač-bi - no za te-be;

ne bo-ji se Hr-vat smr-ti, sje-ći u-m'je spred se-be.

U mla-do-sti ne - ja - kòj i-gre b'jahu rat i boj;

u snu pa-ko u-vre-de ju-riš, ra-ne, po-bje-de,

u snu pa-ko u-vre-de ju-riš, ra-ne, pobjede.

2. Nemam mira ni mjesta — danju ni u noći, — dok ne stigne dušmane — nov pobjede mač. — Peto teče stoljeće, — odkad bez pomoći — od krvnika braća mi — muku trpe već. — Europo, zar ne čuješ — plač ubogih kršćana? — il čovječtvo ti ne štuješ, — jer se tiče Slavjana? — Neka, neka do zgode — strpljivost mi sva ode — Pod oružje svi sada, — gadni dušman nek pada.

Ferdo Rusan.

10. Složno, složno braćo mila!

Koračnica — Ferdo Rusan.

Složno, složno, braćo mi - la, po Slavi-ji slav-noj,

nek nas vo-di na-ša vi - la k zo-ri o-be-ća-noj.

Ko-rak, ko-rak za korakom, Slavjan žurno za Slavjanom,

na bo-ji-šte za dom mi - li, ajdmo ajdmo pro-ti si-li,

na bo-ji-šte za dom mi - li, ajdmo, ajdmo, doba je!

2. Skopajmo se, jer je vrieme, — iz duboke tmine, — bac'mo od nas tudje breme, — sva opasnost mine. — Korak, korak i t. d.

3. Domu, kralju privrženost — obdrž'mo na vieke, — domovini ljubav, vjernost, — da učvrsti jeke. — Korak, korak i t. d.

4. Stup'mo, stup'mo žara puni — svi pod krila sloge, — bez nemira, vike k buni — hitro svi na noge! — Korak, korak i t. d.

5. Ajdmo, ajdmo za slobodu, — pravdu i prosvjetu, — da smo sinci vjerni rodu — pokažimo svietu. — Korak, korak i t. d.

6. Branit jezik, koj sva stvara, — dužnost to je vječna, — jer bez trave i ljekara — nema lieka liečna. — Korak, korak i t. d.

7. Branit jezik, koj sva čini — i narodnost duži; — tko med braćom to ne čini — prokletstvo zasluži. — Korak, korak i t. d.

8. Namjestit ga svuda valja — i u božjem hramu, — neka slavi Boga, kralja, — a ne praznu slamu — Korak, korak i t. d.

9. Jer gdje jezik u narodu — javno mjesto nema, — tu je odmah u porodu, — duh i duša niema. — Korak, korak i t. d.

10. Tko prot tomu bjesni zbilja, — put nebesa kvari, — prokleta mu duša bila, — za Boga ne mari. — Korak, korak i t. d.

11. Ništa zato, liepa nada — liepo se dovrši, — na zemljicu zrno pada, — pljeva se razprši. — Korak, korak i t. d.

12. Samo složno, ne u strahu, — spasit djedovinu, — junak ne zna za smrt plahu, — dorastô je činu. — Korak, korak i t. d.

13. Jerbo sloga skupu šajku — iz pogibli vadi, — a nesloga brižnu majku — sinovi zavadi. — Korak, korak i t. d.

14. Tko ne kani bludit sliepo, — s nami nek se slaže, — što je slavno, dobro, liepo, — sloga nam predlaže. — Korak, korak i t. d.

15. Ajdmo dakle, napred ajdmo — svi pod krila sloge, — čast nas zove, zato ajdmo, — hitro svi na noge. — Korak, korak i t. d.

Ferdo Rusan.

11. Brod nek ćuti udarca . . .

Koračnica — Ferdo Rusan.

Brod nek ću-ti u-dar-ca kri-ve vož-nje svo-je,

ja ću pje-vat od sr-ca pje-sme gla-sno mo-je.

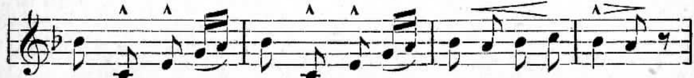
Za fran-cuz-ke ne ma-rim Mar-silj-či-ce gla-se,

već ja ho-ću da zborim za do-ma-će kla-se. Bi

li? No, no! Bi li? No, no! za-zva-o bo-lje zglav-lje? Bi

li? No, no! Bi li? No, no! za-zva-o: Slave slavlje?

Slav-lje nek za-o-ri, kud se slavska rieč go-vo-ri,

slav-lje nek za-o-ri, kud se slav-ski go-vo-ri.

2. Od Kamčatke do Labe — polje se proteže, — slava gdje no neslabe — snope svoje veže. — Pjevom obdari čedo — duba i jablana, — klas i brana siže do — Kine i Japana. — Klasje! ječi, klasje! ječi — po dolu i po gora'. — Klasje! ječi, klasje! ječi, — k poslu zove hora. — Klasje! Nek zaori — kud se slavska riječ govori. — Klasje! Nek zaori — kud se slavski govori.

3. Poseb južni Slavjani — jesmo mi Iliri, — tim imenom nazvani — po Evrope liri. — Što da k slozi nek pelja — domoljubne sine, — doklem nebo i zemlja — svieta ovog čine. — Ni li? Jest, jest! Ni li? Jest, jest — koristna sloga zdrava? — Sloga! Nek i t. d.

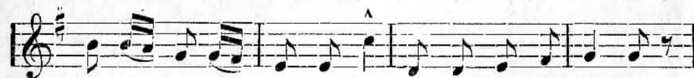
4. Otačbino, pram Bogu — tužbu dizat mi je, — šutit ja već ne mogu, — zloba zlobno mnije — Stranka hude lomače, — u tebi se krije, — što nij' vriedna domaće — sunce da ju grije. — Van s njom! Hajd! Hajd! Van s njom! Hajd! Hajd! — S groba duh nas snubi. — Van s njom! Hajd! Hajd! Van s njom! Hajd! Hajd! — Zloban lat se gubi. — Van s njom! Nek i t. d.

Ferdo Rusan.

12. Bojna trublja trubi sad . . .

Boj-na trub-lja tru-bi sad pro-ti duš-ma-ni-nu,

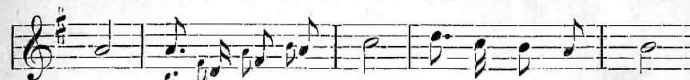
za nas bi-je e-to sat, i za do-mo-vi-nu.

S Bogom o-sta-ni, s Bogom o-sta-ni slad-ka Lju-bi-ce,

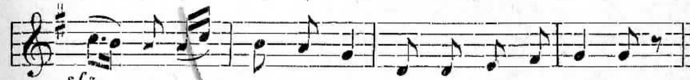
sr-ca ra-ni-ce; ja sad od-la-zim, u boj po-la-

zim na zlo-tvo-re te na-še pro-svje-te.

Cje-lov mi ne-ka tvoj sr-ča-nost po-vek-ša,

strah, tre-pet pre-ma toj kriv-nji nek o-mek-ša.

2. **Ona.** Šta ja čuti moram sad, — u boj da odlaziš? — Za nas bije, veliš, sat, — da mene ostaviš? — O! ne ljubezni, sa mnom uljezni, — u bojišta zvek, molim te na viek, — tudja robkinja neću biti ja, — makar odmah tu izpustila duh. — Cjelov mi i t. d.

3. **Oba.** Vadi mač iz korice, — stupaj, stupaj, viči; — za prosvjetu borit se, — vrieme nam je ići. — Tudjeg upliva s desna i lieva, — ak' već drugče ni, stresimo se mi, — ljude tolike, male, velike, — što ne stižu k nam, — nek ih bude sram — Pustimo ih pred' pod znojem, — za griehe kajat se, — i tudjima u svojem — Bogov'ma klanjat se.

4. **Oba.** Mi hoćemo u svojem — da grlimo svoje, — gorke suze i jadi — lakši tu postoje. — Blago, slast i sviest sav moj život jest, — vieku sad u tom, ti, pa mili dom; — bud' u pomoć nam, s neba Bože sam, — za u boj stupit, za dom se borit. — Dan sviće, a nebo se — vedri svud po malo, — pak nova ne boj se — plašila ni malo.

Ferdo Rusan.

13. Ustanimo, noć je pala!

Koračnica **Ferdo Rusan.**

U - sta - ni - mo, noć je pa - la, grož-nja hru - pi,

ni - je ša - la, da se ru-ši, kon-ča, gu - ši ne-pri-ja-telj

Slav - ja - na ! Div-lja si - la pa - sti mora, sad joj krajna

gla-si ho-ra, ajd - mo du-si da o - ku-si, što je slo-ga

Slav - ja - na ! 1. Iz - da - ji - ca do - mo - vi - ne
2. Hi-tro, bra-ćo, dok je vrieme,

bez mi - lo - sti da po - gi - ne, to rad sre - će
raz - bit va - lja rob-stva bre - me, ka - mo s o-kom,

ne po - re - če slo - ga hra - brih Slav - ja - na.
ta - mo skokom, na ti - ra - ne Slav - ja - na.

Go-re, go-re svi na noge, napred s mačem sin od slo - ge,

ra-žaj, tu - ci, u grob vu - ci kr-vo - lo - ke Slav-ja - na.

Ferdo Rusan.

14. Il' ovako il' onako . . .

Koračnica **Ferdo Rusan.**

Il' o-va-ko il' o-na-ko, i tad va-lja bit nam ta-ko,

kô pri ča-ši, vazda na-ši, kad nam strašni prie - ti boj.

Nek di - ra sviet o - gnji-šta, nek si pa - ri gla - vu,

miš ni - je ni - kad ni - šta u - či - ni - o la - vu.

Ni-je, ni-je, ni-je, ni-je, ni-je, ni-je,

ni-je, ni-je, ni-je, ni-je, ni-je, ni-je!

Ne bo-ji se psi-na na-ša do-mo-vi-na,

doklam vru-ća krv-ca hra-bra gri-je sr-ca,

do-klam vru-ća krv-ca hra-bra gri-je sr-ca!

2. Bilo kak mu goder drago, — narodnost je naše blago; — tko ju tare, trti daje, — nema mjesta medj' nama. — To kazat diete može — i starac u gunjcu: — da vrana ništ' ne može — učiniti suncu. — To ne, to ne, to ne! — Ne boji se i t. d.

3. Samo pazmo, nije kasno, — baklja zore svieti jasno. — Ajd napreda, minu bieda — na spasenja smjeli put! — Sred oblaka, sred oluje — strah ne bije nebu. — Ne bojmo se, Bog posluje — nam budućnost mednu. — Ne ne, ne ne, ne ne! — Ne boji se i t. d.

Ferdo Rusan.

15. Osveta.

Koračnica **Jedan** **Ferdo Rusan.**

Da, da, da, da, da, na po-lje ju-na-ci, da, da,

Svi

da, da, da, u hr-pu vo-ja-ci! U-sta-ni-mo

cresc.

iz mr-tvi-la, o-krut-nič-tvo vla-da, zmaj nam ko-lje

cresc.

dje-cu na-šu, krv-lju ti-ši gla-da, E-u-ro-pa

crec.

ni-ti ne-bo za-mje-rit nam ne-će, ak' kog naša

cresc.

brit-ka sa-blja po ko-mad raz-sie-če! Da, da,

da, da, da, na po-lje ju-na-ci, da, da, da, da, da,

p

u hr-pu vo-ja-ci! I-za-bermo s', i-za-ber-mo s'

cresc.

vo-dju sr-cem, gla-vom, ak' ne žel'mo, ak' ne žel'mo

cresc.

f p

svi pro-pa-sti sla-vom, i-za-ber-mo s', i-za-ber-mo s'

cresc.

p

si-na do-mo-vi-ne, koj za narod, koj za narod

cresc.

f

tie-lom, du-šom gi-ne, jer-bo stra-na,

cresc.

jer-bo stra-na, stra-no mi-sli pti-ca,

ff

kad s' o-deb-lja, kad s' o-deb-lja, u svoj kut od-mi-ca!

Ferdo Rusan.

16. Koga rodi Slovinkinja mati.

Koračnica Vatroslav Lisinski.

pf

Ko-ga ro-di Slo-vin-kinja ma-ti, ne sm'je s našeg

ko-la iz-o-sta-ti; sad je vrie-me da se po-ka-

cresc.

f

že-mo, je-li gla-vu u vis no-sit sm'jemo;

mf

il ju klo-nit dušmanskoj giz-do-sti, ka već svieta

f

za se ne-ma dosti; il ju klo-nit dušmanskoj giz-

do-sti, ka već svie-ta za se ne-ma do-sti.

17. Bubanj silno budi . . .

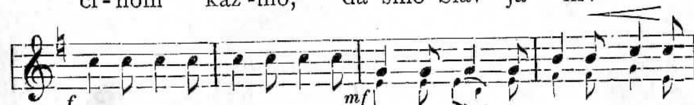
Koračnica

ff

Bubanj sil-no bu-di nas u boj kr-va-vi,
Pru-ži-mo sad no-ve žr-tve maj-ci Sla-vi,

bra - ćo slav-ska u - sta - ni - mo svi!
či - nom kaž'-mo, da smo Slav - ja - ni!

Drum - - - - - - složno slož-no ajdmo napred

pro-ti na-šim dušmanom; s krvi na - še će pro-cvasti

slo - boda svim Slavjanom, s krvi na - še će pro-cva-sti

ben marcato

slo - bo - da svim Slav - ja-nom. Bo - ri - mo se

hra - bro za slav - jan - sku rieč, ne daj - mo se

na - šim dušma-ninom već. Drum - - - - - -

slož-no, slož-no ajdmo na-pred pro-ti našim dušmanom;

s kr-vi na - še će procvasti slo - bo-da svim Slavjanom,

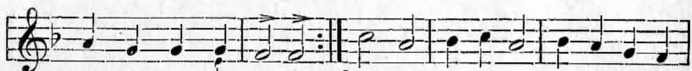
s krvi na - še će procvasti slo - boda svim Slavjanom.

18. Rado ide Hrvat u vojnike.

Koračnica

Ra - do i - de Hr - vat u voj - ni-ke, gdje ze - le - ne
Bor - ba nje-mu za - ba - va je draga, još mi - li - je

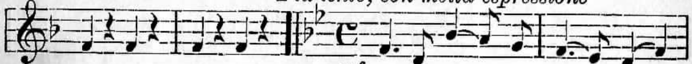

be - re la - vo - ri-ke, Jer puš-ča-ni prah ne za-da-je
sa - kru - ši - ti vraga.

njemu strah, jer puš-ča-ni prah ne za-da-je njemu strah;

Più lento, con molta espressione

strah, strah, strah, strah! Nje-ga na boj ma - ti

i ne-vje-sta pra-ti, pra-ti; o-tac že - li sie - di,

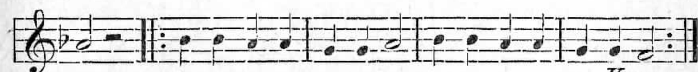
*

da vraga po-bie - di. Napred i-de s oru-ža-nom

Hr-vat ru-kom, a zim-ze-len vi-je mu se za klobu-

Konac.

kom, pjeva, kliče, slavski sin, pred njim strepi dušmanin.

2. Puška puca, a topovi riču, — a junaci oružani viču: — Hajd' Hrvati, hajde u vojnike, — gdje se kupe otačbine dike. — Krvni gazi vrag — našeg doma mirni prag! — Na bojnome polju, — gdje s' junaci kolju, — slave ber'te cvieće, — to uvenut neće. — Dok se miče naša snažna desna ruka, — dopasti će ljuti dušman trista muka. — Kad zaori bojni klik, — u smrt skače krajišnik.

Vasilije Živković.

19. Oj Slavonci i Hrvati . . .

Koračnica **Ilija Okrugić.**

Oj Sla-von-ci i Hr-va-ti po-te-ci-te žur-

no, gdje vam lo-vor sla-ve cva-ti u to vrieme bur-

no. Glas vi-tež-kog čuj-te ba-na Je-la-či-ća

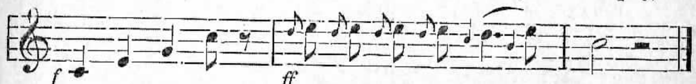
poco a poco crescendo

od mej-da-na, glas vi-tež-kog čuj-te ba-na

Je-la-či-ća od mej-da-na: na-pred stu-paj,

ma-čem lu-paj, hu-ra napred stu - paj!

2. Top za topom, grom za gromom, — potres na sve strane, — bježi dušman nogom hromom, — kad poleti bane. — Oganj živi ban prosipa, — a dušman se svud razsipa. — Napred stupaj i t. d.

3. Sablje zveče konjaničke — i po zraku zuje, — britke ćorde oklopničke — sieku kano guje. — Potok teče crne krvi — mač slavenski grdno mrvi. — Napred stupaj i t. d.

4 Oj Slavonci i Hrvati — hajd u vojsku banu! — tamo će nam slava dati — krunu obećanu. — Tam za narod, dom i kralja — borite se, kako valja. — Napred stupaj i t. d.

Juraj Tordinac.

20. Oj čujte, braćo Slavjani!

Koračnica **Jedan** **Ilija Okrugić.**

Oj čuj-te, bra-ćo Slav-ja-ni, maj-ke Sla-ve

glas: E - vo se di - žu duš - ma - ni, da u - ni - šte

vas! Da vam ot - mu na - si - li - ce naj - sve - ti - ju

stvar: dom, slo - bo - du i pra - vi - ce, je - zik bož - ji

dar! Hajd-te, bra-ćo, hajd-te, sa - da u - staj - te,

hajd - te, bra - ćo, hajd - te, svo - je ne daj - te.

Svi

Hajd-mo, bra - ćo, hajd-mo, sa - da u - staj - mo!

Hajd-mo, bra - ćo, hajd-mo, svo - je ne daj - mo!

2. Svak, koj je Slavjan rodjeni — u boj hajd bez strâ! — Drž' pušku i mač zeleni — olovo i prah! — Ne daj, da

ti rod pogine, — prava, jezik tvoj, - da ne budeš rob tudjine — kroz sav život svoj! — Hajdte, braćo i t. d.

3. Oj Slavo majko predraga! — gledj sinova skup! — Prot sili bit će tvog vraga — čvrst obrane stup. — Ne ćeš pasti, ne sm'ješ pasti, — sveta j' naša stvar! — Pre će dušman da omasti — krvlju mač naš star. — Hajdte, braćo i t. d.

Ilija Okrugić.

21. Diži se, diži, mili rode moj!

Koračnica

Di - ži se, di - ži, mi - li ro - de moj!

prav-da te zo - ve u kr - va - vi boj!

Nek se kle - ti kr - še vra-zi, pa - li, sie-ci, ta-ri, ga-zi,

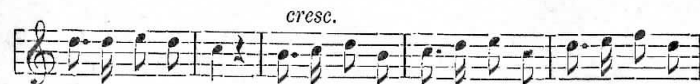
iz - da - ji - cam gla-ve ski-ni, smrvi dušma-ne!

Pjeva se i po napjevu Ilije Okrugića:

Koračnica

Di - ži se, di - ži, mi - li ro-de moj, pravda te zo - ve

u kr-va-vi boj! Nek se kle-ti kr-še vrazi, pa-li, sie-ci,

ta-ri, ga-zi, iz-da-ji-cam gla-ve ski-ni, smrvi dušma-

ne, iz-da-ji-cam glave ski-ni, smrvi dušma-ne!

2. Munje se krese, mukli ori grom, — Hrvat se diže za hrvatski dom. — Rob tko ne će dulje biti, — pod hrvatski stieg pohiti, — pa posieci izdajice, — smrvi dušmane!

22. Ustaj, ustaj Hrvate . . .

Svečana koračnica — Nikola Gjurković.

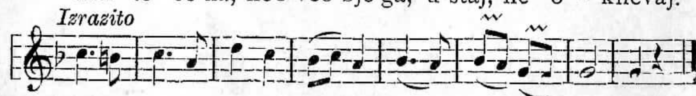

U-staj, u-staj Hr-va-te, ustaj na o-ruž-je,

dan te če-ka, noć već bje-ga, u-staj, ne o-klievaj.

Izrazito

Na no-ge Hr-va-ti bra-ćo, slo-bo-da zo-ve.

2. Dosta bilo nevolje, — dosta bi i tuge, — badava sada dušmane, — kad te Hrvat skuči. — Na noge i t. d.

3. Koj odriče pomoći — domovini svojoj, — nije Hrvat, već je izrod, — tog će zemlja kleti. — Na noge i t. d.

4. Složno, složno drž'te se, — složno na dušmane; — neka vide, pa šta čine — Hrvaćani mladi. — Na noge i t. d.

5. Svaki Hrvat, slavski sin, — slavski razgovaraj, — Slavjanin te razumi, — tudjinstvo obaraj. — Na noge i t. d.

6. Tko si unuk Zrinjskoga — ljubiš Josu bana, — uzmi pušku i sablju — za prava izdana. — Na noge i t. d.

7. Koji ne zna kad treba — za svoj dom umrieti, — nije drugo već je izrod, — kog' će zemlja kleti. — Na noge i t. d.

Andrija Bastašić.

23. Oj Hrvati, oj junaci . . .

Koračnica — Břiza.

Oj Hr-va-ti, oj ju-na-ci, hajde-mo! Sa-mo

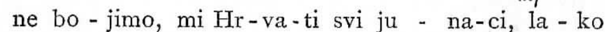
napred, u-dri na-ši, to-pe dušman nek iz-ba-ci,

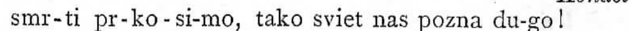
nek nas pa-kla vatrom pla-ši, nek nas pakla vatrom pla-

ši! Što smo, kaži-te, neg vo-ja-ci! Mi se pa-kla

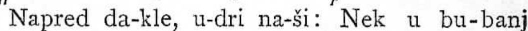
ne bo - jimo, mi Hr - va - ti svi ju - na - ci, la - ko

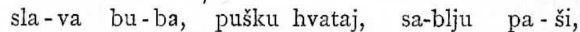
Konac.

smr - ti pr - ko - si-mo, tako sviet nas pozna du-go!

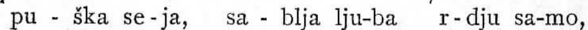
Trio.

Napred da-kle, u-dri na-ši: Nek u bu-banj

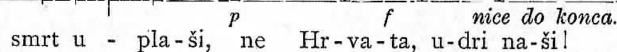

sla - va bu - ba, pušku hvataj, sa-blju pa - ši,

pu - ška se - ja, sa - blja lju-ba r - dju sa-mo,

Od početka koračnice do konca.

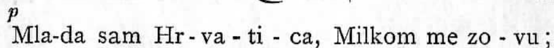

smrt u - pla - ši, ne Hr - va - ta, u-dri na-ši!

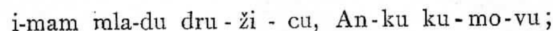
Ivan Trnski.

24. Mlada sam Hrvatica . . .

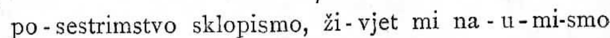
Polagano

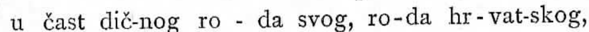
Mla-da sam Hr - va - ti - ca, Milkom me zo - vu;

i-mam mla-du dru - ži - cu, An-ku ku - mo - vu;

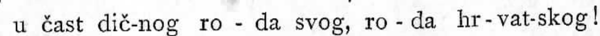

po - sestrimstvo sklopismo, ži - vjet mi na - u - mi-smo

u čast dič-nog ro - da svog, ro-da hr - vat-skog,

malo otežući

u čast dič-nog ro - da svog, ro - da hr - vat-skog!

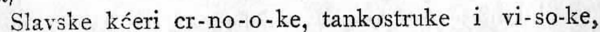
2. Gdje je koja sestrica — roda hrvatskog, — nek se hvata u kolo — posestrimstva tog, — da sve složno radimo, — svud Hrvate bodrimo — na spas milom rodu svom, — rodu hrvatskom.

3. Volim svoj hrvatski dom, — neg sav tudji kraj, — za njega mi živjeti — dobri Bože daj! — Daj da ljubim rod i dom — cielim srcem, dušom svom, — prava kćerka roda svog — roda hrvatskog.

Hugo Badalić.

25. Slavske kćeri crnooke.

Koračnica

Slavske kćeri cr-no-o-ke, tankostruke i vi-so-ke,

bie - lo - li - ke, ljubke, svilo - ko - se, vas u sr - cu

mla-di Sla - vi no - se. *f* Vi ste na-še rosno cvieće,

ko - je Slav-jan za šljem meće; vaša lju-bav nje-ga blaži,

ritard. *Meno mosso*

va - ša vjer - nost nje - ga sna - ži. *p* U tu - djin-ke

za - lud tra - ži ča - ro - tvor-ne *f* sla - sti, *p* jerbo sa - mo

Tempo I.

va - še dra - ži pod - ži - žu mu stra-sti. *sf* *f* Lju - bi - te

braćo Slavjanke, o - ne su na - še ra-do-sti, ha, ha, ha, ha,

ff lju - bi - te bra-ćo Slavjanke, nose nam rajske sla-do-sti!

2. Pre će sunce noću sjati, — nego što će Slavjan dati, — da kad srce od ljubavi bije, — oko njega tudjinka se vije. — Kada Slavjan gorom pjeva, — s njim nek pjeva slavska djeva; — kad se za rod bore naši, — ona nek im pušku praši. — S njima mi smo uviek veći — i snažniji bili, — i u biedi i u sreći — Slavi su im mili. — *Pripjev:* Ljubite braćo i t. d.

26. Sat udara, braćo mila . . .

Živahno **V. Lisinski.**

Sat u - da-ra, braćo mi-la, e - vo ča - sa zresna,

nas ne pla - ši sa-blja bri-tka dušma-ni-na biesna;

grožnje, vatra, smrt nam i - sta vo - lju ne o - kre - ne,

jer su stal-na na - ša sr - ca u tom ka - o stie - ne,

jer su stal-na na-ša sr - ca u tom ka-o stie-ne!

27. Ne dajmo se, ne bojmo se.

Umjereno živo **V. Lisinski.**

Ne dajmo se, ne bojmo se, dok nas svete još uz-no-se

rie - či : je - zik, dom i rod, rie - či : je-zik, dom i rod!

S trojstvom o-vim na sve vrage, tu je korien na-še snage,

ve - li - či - ne pre-porod, ve - li - či-ne pre-po - rod!

2. Ne dajmo se, ne bojmo se, — dok se grudi još ponose — hrvatskijem imenom; — to je ono ime glasno, — nama, braćo, sunce jasno, — zlotvorima triesak, grom.

3. Ne dajmo se, ne bojmo se, — dok na nebu blistao se — bude pravde britki mač; — strašan sud će jošte biti, — duh opaki probliediti, — prestat u nas jauk, plač.

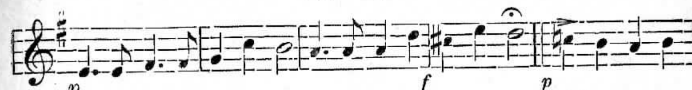
***Drag. Rakovac** (god. 1842.).*

28. Pušku na klin . . .

Veoma živo **V. Lisinski.**

Pušku na klin, mač u tok, sad je, braćo, drugi skok:

o-štro pero, bistar um neka nov nam tare drum. Na opre-zu

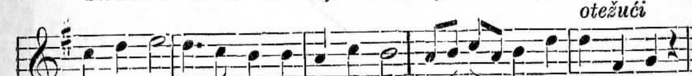

do-sta b'jasmo, ba-ru-ta se na-gutasmo; al nam o-prez,

ba-rut o - či o - tu - dji - še svi - jet - lo - ći; pušku na klin,

otežući

mač u tok, sad je, braćo, drugi skok, sad je, braćo, drugi skok.

2. Pušku na klin, mač u tok, — sad je, braćo, drugi skok: — oštro pero, bistar um — nek svjetloće tare drum. — Oružnica puna dike — i stjegova lovorike; — njiva znanja pusta, pusta, — svagdje magla gusta, gusta; — pušku na klin, mač u tok, — sad je, braćo, drugi skok.

3. Pušku na klin, mač u tok, — sad je, braćo, drugi skok: — oštro pero, bistar um — neka znanju tare drum. — Šakom do sad borismo se, — duhom od sad dižimo se; — šakom da smo štit kršćanstvu, — duhom pruž'mo stup Slavjanstvu. — Pušku na klin, mač u tok, — sad je, braćo, drugi skok.

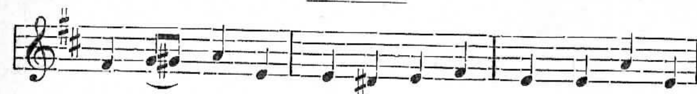
Drag. Rakovac.

29. Svaki Hrvat ponosito . . .

Smožno i hrabro **Ferdo Wiesner-Livadić.**

Sva - ki Hr - vat po - no - si - to nek za - pje - va

gro-mo - vi - to, da se svu - da glas - no o - ri,

kud se slavska rieč govori: Ne-ka ži - ve narodnost,

ne - ka ži - ve narodnost, ne-ka ži - ve na - rodnost!

2. Braćo! kolo sastavljajte, — pa si čvrsto desne dajte, — i zakletvu položite: — da svoj rod ne ostavite, — krv i život za naš dom!

3. Nek se dižu vrazi tmasti, — rieč hrvatska mora cvasti! — Svi zastori, sve koprene — stoje jurve odgaljene, — naša staza svietla jest!

4. Želja ova najsvetija — zapovied je najstarija, — i tkogod se njoj protivi, — nije vriedan ni da živi, — sram i kletva takvomu!

5. Neka pukne kud mu drago, — narodnost je naše blago! — Obasjala srca i lica — s narodnošću poslovica: — neka živu dom i kralj!

Ljudevit Vukotinović.

30. Zastave se naše viju . . .

Koračnica

Za-sta-ve se na - še vi-ju, haj - de, haj - de

u boj taj, ka - ko na - še strie - le bi - ju,

ne - ka zna - de i - sti zmaj, ka - ko na - še

strie - le bi - ju, ne - ka zna - de i - sti zmaj!

2. Hajde, hajde na oružje, — kom junačka krvca vri, — za slobodu otačbine — slavski sine padaj, mri!

3. Nema slasti bez slobode, — zar je bolje biti rob? — nego slavno boriti se — i u hladan pasti grob.

4. Osvetit se mora svaki, — kom junačka krvca vri, — za slobodu otačbine — slavski sine padaj, mri!

31. Na vojsku . . .

Koračnica **Ivan pl. Zajc.**

Na voj-sku, na voj - sku, vi - te - zi va - lja - ni,

na voj - sku, na voj - sku, vi - te - zi va - lja - ni,

ko - ga god majka hr - vat-ska od - hra - ni na vojsku,

na vojsku, bub-nje-vi tut-nje, za-sta-va se vi-je,

na voj-sku, na voj-sku, trub-lje na o-kup sa-

ziv-lju ju-na-ke, skoči, mi-ši-ce u ko-ga su ja-ke,

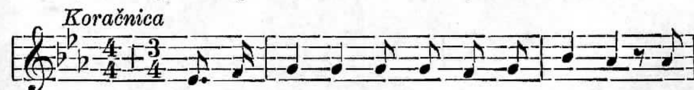
na voj-sku, na voj-sku, vi-te-zi va-lja-ni!

2. Na noge, na noge, hrabreni junaci, — koplja se hvataj, na konja se baci! — Na noge, na noge! — Živjeti tko već sramotno tak ne će! — Na noge, na noge! — Braćo, pamtite, tko domu krv lije, — mriet taj ne može, u vieke da žije! — Na noge, na noge, hrabreni junaci!

Krsto Frankopan.

32. Oj ti vilo Velebita . . .

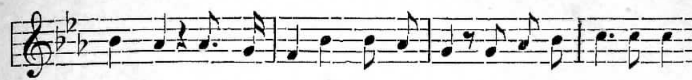
Koračnica

Oj ti vi-lo, vi-lo Ve-le-bi-ta, ti

na-šeg ro-da di-ko, tvo-ja sla-va je-ste na-ma

sve-ta, za slo-bo-du vo-ju-jem! Ti vi-lo Ve-le-bi-

ta, ti na-šeg ro-da di-ko, ži-vi-la pre-mi-

la, ži-vi-la pre-mi-la, ži-vi-la pre-mi-

la, ti vi-lo Ve-le-bi-ta, ži-vi-

la, pre-mi-la, ti vi-la Ve-le-bi-ta!

2. Velebite, kršna goro naša, — rad u tebi stanujem, — sam' da nema u tebi rovaša, — radi kojih bolujem. — Ti vilo i t. d.

3. Velebite, vilovito stienje, — ljubim tvoje mirisavo smilje; — ljubim tvoga u gorici vuka — i onoga ličkoga hajduka. — Ti vilo i t. d.

33. Kroz poburnih glas topova . . .

Koračnica

Kroz po-bur-nih glas to-po-va boj-ni', zo-ve

*

sla - va si - na svo-jih zbor, na o - ru-žje momci ra-to-

mf

bor - ni, o - ta - ca svih o - bran' - te dvor! Za

Živo

mf

na - rod svoj u - mrie - ti, za dom i rod u-

sfz *sfz*

mrie - ti: Slavja-nu sla-va je, Slavja-nu di-ka je,

ff

Slav - ja - nu sla - va je, kad mu dušman prie - ti!

Slav - ja - nu sla - va je, kad mu dušman prie - ti!

2. Na taj glas svoga oslobodjenja — verige sve skrše narodi, — poslje jakog slavjanskog borenja — sviet od robstva oslobodi. — Za narod svoj i t. d.

3. Onda majke, žene, ljube vjerne, — kao što se vječnom dopade, — dajte vience vitezom pobjednim — zadnjim cjelovom koj pade? — Za narod svoj i t. d.

34. Stan'te bure i oluje.

Koračnica **Ferdo Rusan.**

f

Stan'-te bu - re i o - lu - je, Slav-jan ho - će

da vo - ju - je. U kraj s va-mi strie-le kle - te,

f

Slav - ja - nin vam mre - že ple - te. Sab - lju pa - ši,

ff

ko - nja uz - ja - ši, sa - mo smje-lo napred ka-ši!

2. Osamdeset miliona — hrpa svieta najsmion'ja; — tko joj kani hram podrti, — sam pod kosu leti smrti. — Sablju paši i t. d.

3. Pol Evrope, jest istina, — i Azija još trećina, — njeg'vim glasom pjeva, plače, — njegov kiti znoj palače. — Sablju paši i t. d.

4. Klanjajte se puci niže, — i Slavjanin glavu diže, — i njegovo srce mnije, — da on sužanj ničij' nije. — Sablju paši i t. d.

5. Hajd Slavjani na bojište! — svi odpori da se nište; — sudbu svetu koj ne nosi, — mir u grobu taj ne 'sprosi. — Sablju paši i t. d.

6. Koj ne štuje majku jednu, — i kolievku svoju mednu, — živi kano blago niemo, — s njime nikud ne dospjemo. — Sablju paši i t. d.

7. Koj u našem tudje brani, — a s našim se kruhom hrani, — van iz dvora nek se seli, — zakon vieka tako veli. — Sablju paši i t. d.

8. Mi volimo svoji biti, — nego l' zlatom glave kriti, — Eldorado! hajd bez traga, — tudje blago jest od vraga. — Sablju paši i t. d.

9. Neprijatelj ako l' igdje — otačbinu napast pridje, — smrt mu neka kroji plaću, — dok je Slavjan meštar maču. — Sablju paši i t. d.

10. Koj nevjerstva ljubi vaje, — u Tartaru nek se kaje; — s nami ne sm'je on napreda, — za Boga je to uvreda. — Sablju paši i t. d.

III.

LJUBAVNE POPIEVKE.

1. Mila moja, mila moja, gdje si sinoć bila?

(Narodna.)

Mi-la mo-ja, mi-la mo-ja, gdje si si-noć bi-la?

Mi-la mo-ja, mi-la mo-ja, gdje si si-noć bi-la?

Maj-ko mo - - ja, u bašči sam bi - - la,

maj-ko mo - - ja, u ba-šči sam bi - la.

2. Mila moja, mila moja, šta si tam' radila? — Majko moja, ružice sam brala.

3. Mila moja, mila moja, komu si ih dala? — Majko moja, dragom sam ih dala.

4. Mila moja, mila moja, voda ga odniela. — Majko moja, meni ga doniela.

2. Oj Korano!

(Narodna.)

Polagano

Oj Ko-ra-no! oj Ko-ra-no, ti-ha vodo ladna, oj Ko-

ra-no! tamo mi je moje o-vo se-lo, oj Ko-ra-no!

2. Oj Korano, oj Korano! — tiha vodo ladna, oj Korano! — u kom mi je lijepa djevojka, oj Korano!

3. Oj Korano, oj Korano! — tiha vodo ladna, oj Korano! — uzô bi ju, ne da mi je majka, oj Korano!

3. Ljubio se bieli golub . . .

(Narodna.)

Veoma polagano

Lju-bi-o se bie-li golub sa go-lu-bi-com,

gle-da-lo ga mla-do momče sa djevojči - com.

Pjesma se ta pjeva i ovako:

Lju-bi-o se bie-li go-lub sa go-lu-bi-com,

gleda-lo ga mlado momče sa dje-voj-či-com.

2. Kroz livadu bistar potok — tiho žubori; — golub guče, momče njemu — tiho govori:

3. Crven ti je kljun golube — u golubice; — još su usta crvenija — u djevojčice.

4. Bielo ti je bielo perje — u golubice; — još je bjelje bielo lice — u djevojčice.

5. Zagrli me, djevojčice, — pak ću tebe ja, — pa ti mene, pak ja tebe, — pak smo obadva.

6. A ma nit bi junak bio, — koj te ne bi htio, — kad su t' usta tako medna — kano šećer bio.

7 I njedarce mirisavo — kano ruža cviet; — ljubit ću te djevojčice, — ma što rekô sviet.

4. S Bogom, neharna dušo . . .

(Narodna.)

Polagano

S Bogom ne-har-na du-šo, moramo se die-li-ti,

šta ću ja jadan či-ni-ti da-le-ko od te-be?

Ta se pjesma pjeva i ovako:

Polagano

S Bogom nehar-na du-šo, mo-ra-mo se die-li-ti,

f *p*

šta ću ja ja-dan či-ni - ti da-le-ko od te - be?

2. Preko prostrana polja, — preko duboka mora, — preko visokih gora — tužan ću tebe zvat.

3. Vidit ćeš, na tugu moju — gdje more ribe izmeće, — ah tvoje srce ne će — za da mnom proplakat.

4. Suze će se moje liti, — zviezdami svjetlost kriti, — a tvoje srce neće — za da mnom proplakat.

5. Uvenut će za mene — svako proljetno cvieće, — a tvoje srce ne će — za da mnom proplakat.

6. Evo ti vienac vraćam, — koj si mi negda dala, — na njem ti mala hvala, — s otrovnog cvieća 'e svit.

5. Visoka jela do neba . . .

(Narodna.)

Umjereno

pf

Vi - so - ka je - la do ne - ba, do ne - ba,

vi - so - ka je - la do ne - - - ba.

Visoka jela do neba — pustila grane do zemlje, — kraj jele pala stazica, — stazicom junak hodio — za ruku dragu vodio. — Sagnu se junak do zemlje, — utrgne stručak od jele: — „Tako ti neba i zemlje, — ljubiš li još kog do mene?« — „„Ne ljubim nikog do tebe, — odsele ne ću ni tebe; — na tebi jesu tri mane: — prva je mana na tebi, — što si ti vrlo malačak; — druga je mana na tebi, — što si ti vrlo tanačak; — treća je mana na tebi, — što si ti vrlo bljedolik.«« — „Ako sam vrlo malačak, — svomu sam konju lagačak; — ako sam vrlo tanačak, — zato sam roda gospodskog; — ako sam vrlo bljedolik, — oštra sam meštra služio, — sitnu sam knjigu učio.«

6. Golubica.

(Narodna.)

Polagano

p

Go - lu - bi - ce bie-la, što si ne - ve - se - la,

pp

go - lu - bi - ce bie-la, što si ne - ve - se - la?

Pjeva se i ovako:

Polagano

p

Go - lu - bi - ce bie - la, što si ne - ve - se - la,

go - lu - bi - ce bie-la, što si ne - ve - se - la?

„„Ta kako ću jadna ja vesela biti, — kad moj golub leti po tudjih jatovih, — pa on, pa on ljubi druge golubice, — druge golubice, moje drugarice, — a na mene jadnu ni gledati ne će. — Moj golube bieli, kad ćeš doletiti, — kad ćeš doletiti, mene poljubiti?«« — „Biela golubice za tri godinice, — za tri biela dana i tri noći tavne.«

7. Djevojka je ružu brala.

(Narodna.)

Polagano

p

Djevoj - ka je ru-žu bra - la pak je za-spa - la,

dje - voj - ka je ru - žu bra-la, pak je za-spa - la.

K njoj dolazi mlado momče iz biela grada: — „Ustaj, ustaj djevojčice, što si zaspala? — Ruža ti je povenula, što si nabrala, — dragi ti se oženio, kom' si s' nadala." — „„Neka, neka, nek se ženi, prosto mu bilo; — nebo vedro zagrmilo, grom ga ubio.""

8. Ah, što ću?!

Veoma polagano (Narodna.)

Nježno

p

Ah, što ću, što ću! što ne spa - vam no - ću?

p *pp*

Sr - ce mi go - ri, mu - ka me mo - ri,

u - mrie - ti ho - ću za to - bom, du - šo.

9. Odsad više draga . . .

(Narodna.)

Živahno

pf

Od - sad vi - še, dra - ga, te - be lju - bit

pf

ne ću, od-la - zi bez tra - ga, ja dru - gu u - zet ću.

Živo

f

Kad na me - ne ne gle-daš, već ti dru - gog lju - biš,

otežući

ff

u ko - ga se ti uzdaš, kad ti ta - ko su - diš?

2. Kazo sam ti davno, — onoga se mani, — nit' javno ni' tajno — s njime ne divani, — jer on gleda da tebe — od mene odluči — i u tvoje da sebe — srce preporuči.

3. Srce moje drago — ne srdi se na me, — tvoje lice blago — stvoreno je za me. — Da te moram ljubiti — i srcem i dušom, — i s tobom se dičiti — ko proljeće s ružom.

4. Ne slušaj ti svieta, — što tko na nas viče, — ja nisam utekla, — što se to kog tiče, — što mi onaj dolazi, — neću ga uzeti, — kad na tvojih obrazih — želim ja umrieti.

10. Vozila se po moru galija.

(Narodna.)

Živahno i izrazito

Vo - zi - la se po mo - ru ga - li - ja, vo - zi - la se

po moru ga - li - ja, vo - zi - la se po mo-ru ga - li - ja.

Na galiji okovan delija, — gledala ga sa briega djevojka. — „Što me gledaš sa briega djevojko?“ — „„Ne gledam te, da bi za te pošla, — već te gledam, da te nešto pitam: — čim ti hraniš svoje sokolove, — čim je hraniš, čim ti je napajaš?“ “ — „Biser berem, sokolove hranim, — suze ronim, sokolove pojim.“

11. Slavić ptica mala.

(Narodna.)

Polagano

Slavić pti-ca ma - la svakom pokoj da-la, a me-ni ju-

na - ku tri tu-ge za - da - la: pr-va mi je tu - ga

na sr-daš-cu mome, što me moja maj - ka ne o - že - ni

mla-da; dru-ga mi je tu - ga na sr - daš - cu mo - me,

što se mo - ja dra - ga raz - sr - di - la na me.

Treća mi je tuga na srdašcu mome, — što mi vranac-konjic poda mnom ne igra. — Od ove tri tuge umriet ću ti dušo, — a kad umrem draga, ukopaj me liepo. — Kopaj meni jamu na polju široku, — za sablju široku a za dvie duboku. — Oko mene, dušo, posadit ćeš cvieće, — udrit ćeš mi koplje više glave moje, — te za koplje veži mog dobra konjica, — zobi ćeš mu dati, al ne daj vodice; — nek me žali vranac, kad me ne će draga, — poslje smrti moje taj dar nek mi bude.

12. Sunce jarko . . .

(Narodna.)

Polagano i izrazito

Sun - ce jar ko ne - si - jaš jed - na - ko,

sun-ce jarko »i-me mo-je«*) ne si - jaš jed - na - ko.

Moj me dragi ne ljubi jednako; — il' jednako il' nemoj nikako, — il' me ljubi il' me se okani, — il' se mani ili me sahrani. — Znaš nevjero, kako si se kleo? — pred ol-

*) Svaki se stih opetuje i dodaje »ime moje«.

tarom, pred svetim Jovanom, — pred ikonom, pred svetim Nikolom, — nasred sela kod bresta zelena: — drugu ne ću, za tobom umriet ću; — a danas si vjeru prevrnuo, — bolestna te prevrtala majka, — od Mitrova do Petrova danka, — i opet ti duša ne izašla, — dok na mome krilu ne zaspao!

13. Na lievoj strani kraj srca . . .

Umjereno (Narodna.)

p

Na lie-voj stra-ni kraj sr-ca le-ži mi tež-ka

ra-ni-ca, ha, ha, ha, ha, na lie-voj stra-ni

mf *cresc.* *otežući*

kraj sr-ca le-ži mi tež-ka ra-ni-ca.

f

2. Rad tebe, draga ljubezna, — rad lica tvoga rumena, ha, ha, ha.

3. Kad si me, draga, ljubila, — zašto si me ostavila? ha, ha, ha.

4. Moje je srce medeno — zbog tebe, draga, ledeno, ha, ha, ha.

14. Dievo, dievo, zašt' mi ljubav kratiš?

Umjereno (Narodna.)

p

Die-vo, dievo, zašt' mi ljubav kratiš, zašt' mi lju-bav

mf

ljubavlju ne vratiš; već u-bi-jaš sr-ce mo-je bol-

mf

no, od lju-ba-vi ko-je jest ne-volj-no.

2. Tri sam ljeta za tobom hodio, — i veselja mnogo sprovodio; — a sad su me stigle gorke muke, — jer me tvoje već ne grle ruke.

3. Zašto si ti ostavila mene, — kad za tobom srce moje vene, — nevjernice, stići će te tuga, — ako tražiš ti boljega druga

4. Prosta ljubav najveće je blago, — ljubi ono, što je srcu drago; — ta kako ćeš za nemila poći, — kad za drugim tvoje srce ječi.

5. Dievo, dievo, ne padaj u uzu, — već pogledaj na mog oka suzu; — i vrati se u naručaj k meni, — te od danas za drugim ne veni.

6. Al' ako te drugom srce vuče, — spomeni se ti ljubavi vruće, — s kojom te je tvoj prijatelj ljubio, — mir i pokoj zbog tebe gubio.

7. Ljubi, kom se jedanput zakuneš, — da spasenje duše ne otruješ, — i ne gazi tvog zakona nogom, — milostnice, sad mi ostaj s Bogom.

15. Jesi l' čuo, da sam izprošena . . .

Polagano i svečano (Narodna.)

Je-si l' ču-o, da sam iz-pro-

Izprošena i prstenovana? — Sutra će mi pohodjani doći — i pred kućom barjak (e razviti) udariti, — pod barjakom kolo zaigrati. — Na glavi ću vienac ja imati — i s djeverom u crkvu ću poći. — Je l' ti žao, što se rastajemo, — rastajemo, a ne sastajemo?« — »»Žali, diko, i ja ću žaliti! — Kad ti staneš drugoga ljubiti, — ja ću stati, pa ću uzdisati, — pa ću reći: To je moje bilo, — moje bilo i mene ljubilo!«« — »Žen' se, diko, i ja se udajem, — i blagoslov tebi, diko, dajem: — svile se ti kosti od bolesti — kao moje srce od žalosti! — Sretan bio, bolnu je ljubio, — bolnoga te prevrtala majka — od Mitrova do Gjurgjeva danka; — Bog g'ubio, tko nas rastavio!«

16. Popuhnul je . . .

(Narodna.)

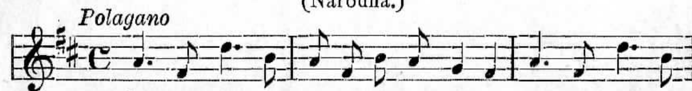

I odnesal Mari krunu. — Liepa Mara govorila: — »Tko bi moju krunu našo, — njegova bi ljuba bila.« — Za to čuje crni Moro, — svu je travu prebirao — i vodicu prelievao, — dok je Mari krunu našô. — Kad to vidi liepa Mara, — liepa Mara govorila: — »A joj meni, majko moja, — volila b' se utopiti, — nego Mora ljuba biti.«

17. Sini žarko sa iztoka sunce . . .

(Narodna.)

2. Onda sam ja najsretnija bila, — dok za ljubav ništa nisam znala, — sva su čuvstva moja — imala pokoja, — živjet mi se mililo.

3. Odkako sam dragog ja poznala, — ljubeć čuvstva onda sam dobila, — i sad srce plače, — za dragim uzdiše, — ako dragog ne vidim.

4. Onda će mi vjerovati svaka, — koja je ljubila kano i ja, — onda će ona znati, — što je ljubav silna, — kâ je srcu premila.

5. Drugarice, pogledajte mene, - kako moje mlado lice vene, — i skorom će biti, — da ću poginuti, — ako dragog ne vidim.

18. Tamburica sitnim glasom . . .

(Narodna.)

Umjereno živo

mf

Tam-bu-ri-ca sit-nim gla-som u-da-ra-še,

nuz tam-bu-ru mla-do mom-če po-pie-va-še:

p

Oj mla-do-sti, mla-do-sti, e-vo te-bi ra-do-sti,

f *mf*

sad su tu-nje sa-zre-le, a dje-voj-ke procvale.

2. Svaka draga svoga dragog sad doziva, — a moja se od nikuda ne oziva, — o djevojko, djevojko! — na mom srcu duboko, — sitno hodiš lagano, — po mom srcu vriedjano.

3. Ah ljubezna, friško bi me primamila, — sam' kad bi mi stalnu vjernost povjerila, — oj srdašce, srdašce! — na mom srcu ranice; — čisto li se oko smije — i na mene namiguje.

4. Po čelu si liepo prame poredjala, -- izpod vrata sitan djerdan nanizala, — obrvice pijavice — obrn'te se na mene, — da vas češće polazim, — da se drage naljubim.

5. Da mi dadeš tvoje lice poljubiti, — znao bi te, srce moje, ja štediti; — stvorio bi dušicu — u staklenu čašicu, — u med bi te stopio, — u šećeru popio.

19. Čije li su tarabe?

(Narodna.)

Umjereno živo

mf

Či-je li su ta-ra-be, či-ja li su vra-ta;

f *p*

či-je li je o-no lu-če, što kroz prozor gu-če?

Ta se pjesma pjeva i ovako:

Umjereno živo

mf

Ci-je li su ta-ra-be, či-ja li su vra-ta;

f *p*

či-je li je o-no lu-če, što kroz prozor gu-če?

2. Preskočit ću tarabe, — preskočit ću vrata, — poljubit ću ono luče, — što kroz prozor guče.

3. Srdit će se mamica, — srdit će se tata, — al se ne će ono luče, — što kroz prozor guče.

20. O djevojko rodjena.

(Narodna.)

Veoma polagano

p
O dje - voj - ko ro - dje - na, bie - la li - ca ru - me-
cresc. *dim.*
f *pp* *p*
na, sje - di, du-šo, kraj me - ne, da mi sr - ce ne ve-
cresc.
f *pp* *p*
ne, sjedi, du - šo, kraj me-ne, da mi sr-ce ne ve - ne.

2 Oj ti momče mladjano! — zaljubljeno, sladjano! — sjest ću dragi kraj tebe, — da ti srce ne vene.

3. Odkad sam te spoznao, — ja sam rob tvoj postao, — živim kano u grobu, — jer te ljubit ne mogu.

4. Šta za Boga čovječe! — šta govoriš junače? — zar me ljubiš doista? — A ja ne znam još ništa.

5. Ja sam htio, al ne smijem, — tebe, draga, da ištem; — bojô sam se, ne ćeš ti — mene nikad ljubiti.

6. Ja ti dajem slobodu, — jer sam jedna u rodu; — ti me možeš dobiti, — jer ću tebe ljubiti.

21. Dunave, Dunave . . .

(Narodna.)

Veoma polagano

mf *p* *mf*
Du - na - ve, Du - na - ve, ti - ha vo - da la - dna;

mf *p* *mf* *p pp*
Du - na - ve, Du - na - ve, ti - ha vo - da lad-na.

Što stojiš, što misliš, te se ne razlivaš? — te mome dragome pute ne otvaraš? — Čekala sam, čekat ću još godinu dana, — čekat ću, sjedit ću još godinu dana. — Mlada sam, čekat ću, dvore sazidat ću, — mlada sam, s' sokaka pendžer zazidat ću, — neka svak neka zna, da ja dragog nemam. — Bolujem, tugujem i srcem i dušom, — dragi moj, dragi moj, na daleko ti si, — dragi moj, dragi moj, ho'š li skoro doći? — Ako mi, dragi moj, skoro ti ne dodješ, — ići ću, tražit ću, doklem te ne nadjem.

22. Liepa Pava u kovilju spava . . .

(Narodna.)

Polagano

Lie - pa Pa - va, lie - pa Pa-va u ko - vi - lju
Njoj se Ra - de, lie - pi Ra - de kroz ko - vi - lje

Pripjev. *Živahno*

spa-va, u ko - vi - lju spa - va. A kad si-ne
kra-de, kroz ko - vi - lje kra - de. Cviećem ću te

pro - lje - će, mo - je ros - no cvie - će, s u - ma si - djoh
ki - ti - ti, smi - ljem i ko - vi-ljem, s u - ma si - djoh

za to-bom, giz-da-va dje - voj - - - ko,
za to-bom, ču-ješ li dje - voj - - - ko,

giz-da-va dje - voj - - - - - - ko!
ču-ješ li dje - voj - - - - - - ko!

2. Liepa Pavo, liepa Pavo, — hoćeš poći za me? — Liepi Rade, liepi Rade, — šta ćeš dati za me? — *Pripjev:* A kad sine i t. d.

3. Liepa Pavo, liepa Pavo, — konja dat ću za te. — Liepi Rade, liepi Rade, — ne ću poći za te. — *Pripjev:* A kad sine i t. d.

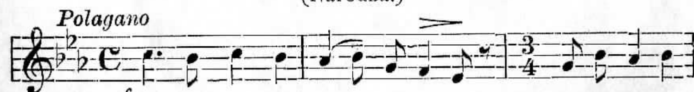
4. Liepa Pavo, liepa Pavo, — blago dat ću za te. — Liepi Rade, liepi Rade, — ne ću poći za te. — *Pripjev:* A kad sine i t. d.

5. Dat ću tebi niz dukata — oko biela vrata. — Liepi Rade, liepi Rade, — ne dadu me za te. — *Pripjev:* A kad sine i t. d.

6. Liepa Pavo, liepa Pavo, — život dat ću za te. — Liepi Rade, liepi Rade! — hoću poći za te. — *Pripjev:* A kad sine i t. d.

23. Kud pogledam . . .

(Narodna.)

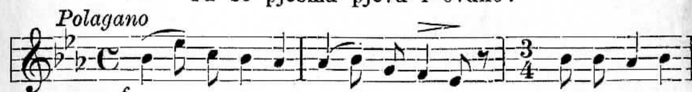

Kud po-gledam, svud je ta-ma, za me nema
Mo-ja dra-ga o - na sa-ma svje-ti-lo mi

svje-ti-la; Mi-la mo-ja, za me nema svjeti-la;
od-ni-la; Mi-la mo-ja, svje-ti-lo mi od-ni-la.

Ta se pjesma pjeva i ovako:

Kud pogledam, svud je ta-ma, za me nema
Mo - ja draga o - na sa-ma svje-ti-lo mi

svje-ti-la; Mi-la mo-ja, za me nema svje-ti-la;
od-ni-la; Mi-la mo-ja, svje-ti-lo mi od-ni-la.

2. Pred oltarom zar ćeš draga — drugom ruku pružiti, — a ne misliš, da do groba — za tobom ću tužiti?

3. Na što meni moja majka, — na što li mi sestrica, — kad mi zadje kraj oblaka — moja sjajna zvjezdica.

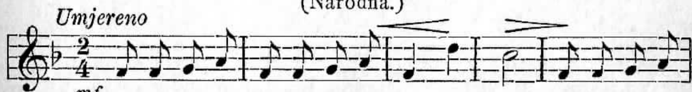
4. Kucaj srce, dok ne pukneš, — veni lice, uveni! — Na što život? Kad izčupa — srce draga u meni?

5. Ako l' kad god vrieme dodje, — da zapitaš zašt' zvone? — Pa ti kažu, da sam umro, — pusti suze, nek rone.

6. Tvoje suze na mom grobu, — bit će duši mojoj liek, — a dušmana neka zlobu — naš će kriti onaj viek.

24. Na obali na vrbovih lančićih . . .

(Narodna.)

Na o-ba-li na vr-bo-vih lan-či - ćih i-gra-ju se

pri-ve-za-ni čam-či-ći; po-vje-tarac od-ni-o im

ja-dri-la, di-ki-na se ka-tar-či-ca pre-lo-mi-la!

2. Ne boj mi se, čedo moje medeno, — jezero ću prebroditi ledeno; — odvest ću te tvojoj miloj kućici — na jastucih, na mekanoj ručici

25. U zelenoj livadici . . .

(Narodna.)

U ze-le-noj li-va-di-ci le-ži An-tun
An-tun sa-nja, te se bu-di i uz-di-še

na tra-vi-ci; Gdje li si A-ni-ce, ru-me-na
svo-je trudi.

ru-ži-ce? Od-zo-vi se je-dan put.

2. Ana čuje, te tuguje, — gorke suze njemu lije, — išla bi ga pohoditi, — dragog lice obljubiti, — majka joj ne dade, — jer ljubav ne znade. — O žalosti velike!

3. Piše Anka listak bili, — pa ga dade bratu Fili; — „Filo, nosi knjigu moju, — ti posluži seku svoju, — odnesi dragomu, — niti daj ikomu — ovaj listak viditi.“

4. Ode Filo, listak dade, — od veselja on ne znade — tko donese, tko li dade, — grlit, ljubit Filu stade. — On pita tad bratca: — Što radi sestrica? — Što li čini ljubezna?

5. Svoje drage sad priliku — Antun drži već u rukû, — nju cjeliva, zatim veli: — Moji dani svedj veseli, — kad sam se sastao — i s Milkom ljubio, — o ljubezna! gdje si ti?

6. Lado, Lado, listak šalje, — od srca ti pozdrav daje, — oj Antune ljubav moja, — knjigu šalje ljuba tvoja, — dodji mi k večeri, — kucaj na prozorih, — otvorit će Milica.

7. Što me zoveš, ljubo moja? — Evo Antun želja tvoja, — ti si moje sve veselje, — u tebi su krasne želje, — ne boj se Lado moja, — pred tobom je Antun tvoj, — o ljubezna Anice!

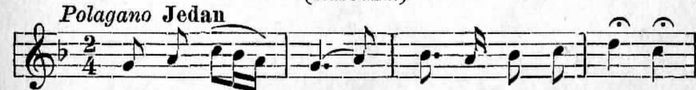
8. Oj Antune, srce moje, — ja cjelivam lasi tvoje, — tebe ljubim sad radostna, — bez tebe sam viek žalostna, — prije ću umrieti — nego tebe pustiti, — o Antune mili moj!

9. Golubice, oči tvoje — kano magnet vuku moje, — nije Venus ljepša bila — rumeno ti lice, — ljubezna Milice — zatravljuje dušu mi.

10. Zalud će se tko mučiti, — ne će ljubav ugasiti, — viekom ću te ja ljubiti, — viekom ćeš mi mila biti — Anice, dušice, — proljetna ružice, — o ti Lado, Lado moj!

26. Smilje brala . . .

(Narodna.)

Smi-lje bra-la Smi-lja-na dje-voj-ka;

Ej smi-lje bra-la Smi-ljana dje-voj-ka, trajna na,

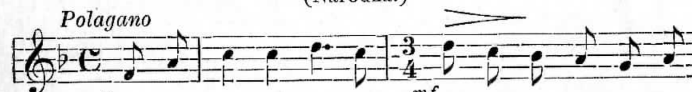

traj-na na; ej smilje bra-la Smiljana dje-voj-ka.

(Ej) beruć smilje u goricu zadje, — (ej) i u gori razbojište nadje, — (ej) na razboju ranjena junaka, — (ej) na junaku svilenu maramu . . .

27. Liepo ti je rano uraniti . . .

(Narodna.)

Lie-po ti je ra-no u-ra-ni-ti, lie-po

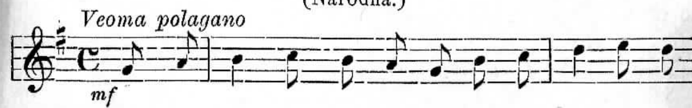

ti je ra-no u-ra-ni-ti.

U prozorje kad slavulji poje, — slavulj viče: hajd na vodu Milče! — il' na vodu ili u livadu. — U livadi bunar vode hladne, — kraj bunara djetelina trava. — Na travici list papira biela, — na papiru sitno slovo piše, — crno slovo, al je žalovito: — Grjehota je djevojku ljubiti, — obljubiti pa ju ostaviti, — jer su težke djevojačke kletve. — Kad prokune, do neba se čuje, — kad uzdahne, samom Bogu žao, — kad zaplače, i zemlja se trese.

28. Zora zabieli . . .

(Narodna.)

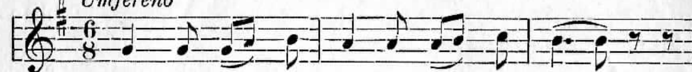
Zo-ra za-bie-li, du-šo, zo-ra za-bie-li,

du-šo, ho-će da sva-ne, ho-će da sva-ne.

Draga mi konja sedla, a suze roni, — a suze roni, dušo, kroz plač govori: — Podji mi podji, dragi, al natrag dodji. — Naći ćeš staru majku pod crnom zemljom; — a mene vjernu ljubu za drugim dragim, — za drugim dragim, dušo, vojnom hrvatskim.

29. Oj jesenske duge noći . . .

Oj je-sen-ske du-ge no-ći, oj!

oj je-sen-ske du-ge noći, re-kô dra-gi, da će do-ći,

la-ne mo-je oj! la-ne mo-je oj!

2. Il će doći il ne doći (oj), — čekat ću ga do pol noći. — *Pripjev:* Lane moje oj!

3. Gdje si dragi, kud se šećeš (oj), — zar večeras k meni nećeš? — *Pripjev:* Lane moje oj!

4. Ne znaš sunce iz visine (oj), — da za tobom srce gine? — *Pripjev:* Lane moje oj!

5. Ne znaš, da me bol obara (oj), — da mi tuga srce para? — *Pripjev:* Lane moje oj!

6. Ne znaš mili moj sokole (oj), — da me plačuć oči bole? — *Pripjev:* Lane moje oj!

7 Sve za tobom uzdišući (oj), — i za tobom noć bdijući. — *Pripjev:* Lane moje oj!

8. A ti možda drugu ljubiš (oj) — i nje srce za se snubiš? — *Pripjev:* Lane moje oj!

9. Men' u srce otrov stavljaš (oj), — mene tužnu zaboravljaš. — *Pripjev:* Lane moje oj!

10. Nemoj dragi gubit duše (oj), — jer me muke u grob ruše! — *Pripjev:* Lane moje oj!

11. Jer u oku samo tvome (oj), — srdašcu je pokoj mome. — *Pripjev:* Lane moje oj!

12. Kô bez rose cvieće vene (oj), — tak bez tebe nesta mene. — *Pripjev:* Lane moje oj!

13. Tako plače draga duša (oj), — a dragi ju blizu sluša. — *Pripjev:* Lane moje oj!

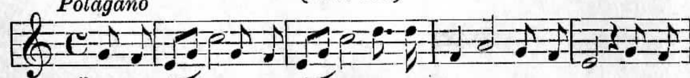
14. Iznenada k njojzi skoči (oj), — pak joj ljubi crne oči. — *Pripjev:* Lane moje oj!

15. Ljubi usta, ljubi lice (oj) — svoje mile jedinice. — *Pripjev:* Lane moje oj!

30. Ljubeznice moja mila . . .

(Narodna.)

Polagano

Ljubez-ni-ce mo-ja mila s Bogom s Bogom ostaj ti! zašt' si

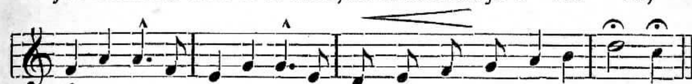

dra - ga me - ni bi - la, o - pet s Bogom ve-lim ti;

Živahno

jer čemerni dan će svanut, da te moram ja o - sta - vit,

jer čemerni dan će svanut, da te mo-ram ja o - sta - vit.

2. Kada podjem sutra zorom, — nemoj za mnom tužiti, — kojim putem, kojom gorom, — tebi ću sve javiti. — Budi stalna, nadu goji, — o ljubavi ti ne dvoji.

3. Od mene će tebi, draga, — uviek listak prispjeti, — samo molim, čuvaj traga, — on će sve teb' prinieti. — Bog će nama opet dati, — pak ćemo se mi sastati.

4. Ah ljubezna, ti s' veselje — ciele moje mladosti; — u tebi su moje želje, — u tebi sve radosti. — Produlji se tavna noći, — jer ja zorom moram poći.

31. Liepa ti je u Alage ljuba . . .

(Narodna.)

Polagano

Lie-pa ti je, lie - pa ti je u Al - a - ge

lju - lju-ba, lie-pa ti je u Al - a - ge lju-ba.

Pjeva se i ovako:

Te ljepote u svoj Bosni nema, — zalud njojzi sva njena ljepota, — kad Alaga za nju ništ ne mari, — već on ljubi Omerovo zlato, — kojeno je na sunašcu raslo. — Ona ne zna, na čem žito raste, — na čem žito, na čem rujno vino; — žito raste na tananu klasu, — rujno vino na vitkoj lozici, — od žita je tanka i visoka, — a od vina biela i rumena.

32. Ah, što sam ti učinio . . .

(Narodna.)

I to ne će nitko znati, već ti, ja i zemlja mati. — Ti si, dušo, krasno cvieće, nema toga tko te ne će; — ti si draga liepa stvora, ljubeznoga razgovora. — Kud god hodim, Boga molim: da se s tobom razgovorim; — kad se s tobom razgovorim, veseo sam, kud god hodim. — I kad hodim,

i kad spavam, uviek, dušo, o teb' sanjam; — jer bez tebe ja ne mogu živjet, vjeruj višnjem Bogu. — Ružmarinu! oj zeleni, na mom srcu usadjeni! — dakle, daj se poljubiti, jer ću odmah izdahnuti!

33. Anko, Ančice!

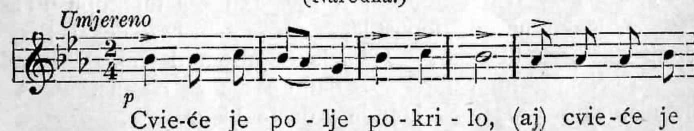
(Narodna.)

Ah što sam ti učinio,*) — ako sam te poljubio? — za to ne će nitko znati, — već ti, ja i zemlja mati.

34. Cvieće je polje pokrilo . . .

(Narodna.)

*) Iza svakoga stiha pjeva se pripjev: »Anko, Ančice« i t. d.

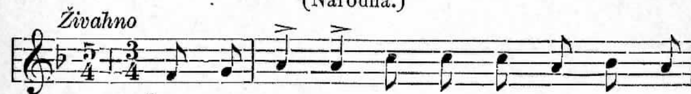
po - lje pokri - lo, (aj) cvieće je po-lje po-kri - lo.

Samo mi staza ostala, — kuda mi dragi prolazi — i meni mladoj dolazi. — Dodji mi, dragi, na večer, — moja će majka zaspati, — ja ću te mlada čekati; – zavedi konja u bašču, — sveži ga ruži za korien, — neka mu ruža miriši.

35. Dobar večer, ljubo moja!

(Narodna.)

Živahno

Do - bar ve - čer, lju - bo mo - ja, ne - mam

mi - ra ni po - ko - ja, ne - mam mi - ra ni

po - ko - ja, dok ne rek - neš, da si mo - ja!

2. Jedva čekam tavne noći, — da ja mogu k tebi doći, — i na tvoju klupu sjesti, — ako ćeš mi dopustiti!

3. Kako ne bih dopustila, — jedva sam te dočekala; — dodji dušo, dodji rano, — vidjela te nisam davno.

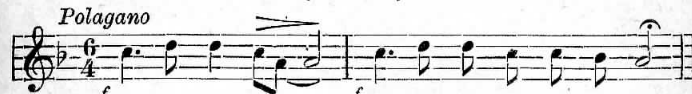
4. Nemilostni roditelji — dadoše me za nemila, — za nemila, za nedraga, — koji ima dosta blaga.

5. Koji ima dosta blaga, — ali ne zna, što je draga; — već se drži kano klada, — ja kraj njega dieva mlada.

36. Misliš, diko, da ne marim za te . . .

(Narodna.)

Polagano

Mi-sliš, di - ko, da ne ma-rim za te, oj!

Pripjev

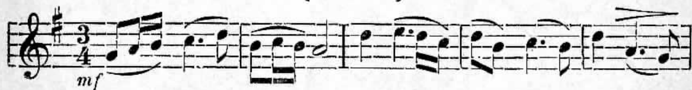

Oj ti la - ne, la - ne, zar ne mariš za me, oj!

A ja marim i srce mi znade, oj *)! — Kad u crkvu, molim Boga za te, — kad iz crkve, okrenem se na te; — oči krijem, da se ne nasmijem, — što ih krijem, to se većma smijem. — Što pred svietom ne pogledam na te, — stidljiva sam, pa ne ću da gledim. — Diku kunem, a za dikom trunem, — sladko ime, što ginem za njime. — Nije ime, da ginem za njime, — već je ime, da se igram s njime.

37. Da su dieve kô na nebu zviezde . . .

Živahno (Narodna.)

Da su die - ve, da su die - ve (cu - ro

ra - no) kô zvje - zdi - ce sjaj - ne. Va - raj,

*) Iza svakoga stiha pjeva se pripjev: »Oj ti lane« i t. d.

Svi bi momci zvjezdoznanci bili, — gledajući u zvjezdice sjajne. — Da su momci kô rumena ruža, — sve bi dieve vrtljarice bile, — ružu brale, ružu mirisale, — mirisale, za njedra metale.

38. Zora zori . . .

(Narodna.)

2. Stado gledi, k njem dolazi, — k njem dolazi drago svoje, — na konjiću ponosnome, — u odielu gospodskome.

3. Konjić joj se briegom penje, — a nogama tre kamenje, — iz kamena vatra sieva, — a na konju dieva pjeva.

39. Pod onom gorom zelenom . . .

(Narodna.)

I pod najvišom planinom*) — vrani se konji igraju, — pod sobom jame kopaju, — srebrna sedla lomljaju, — zlaćene uzde trgaju; — dalek' se putu nadaju — po liepu Janu djevojku. — A Jana sjedi te plače; — tješi je mila snašica: — »Ne plači, Jano, zaovo, — kada su mene gledali, — onda su višnje sadjene; — kada su mene prosili, — onda su višnje cvatile; — kada su mene vodili, — onda su višnje zobane.

40. Ljubim tvoje nježne oči . . .

(Narodna.)

*) Iza svakoga stiha pjeva se pripjev: »Moja liepa Jana« i t. d.

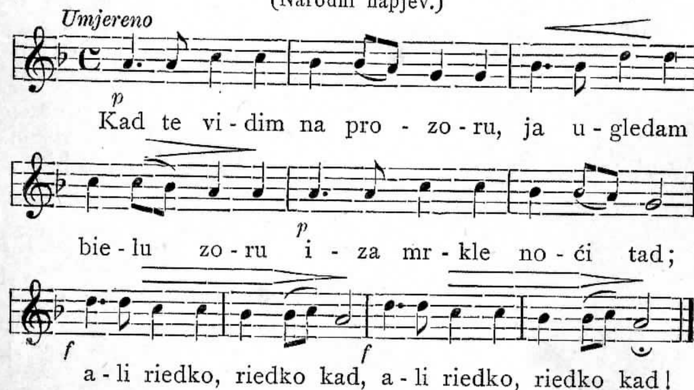
2. Kad pogledam lice sjajno, — ah moj život sreća je; — i sve kaže meni tajno: — ljubi, ljubi, ljubi je!

3. Zaboravit nikad ne ću, — tebe dragu ljubeznu; — mogu ginut i umriet ću, — ali vjeran ostat ću.

4. Ljubi i ti, draga, mene, — jer, ah mladost prolazi; — ljubi, jer, ah ljubav prava — riedko kad se nalazi.

41. Kad te vidim na prozoru . . .

(Narodni napjev.)

2. Kad te sliedim, kad sam ušo — u trag mili tebi dušo, — svoju sreću sliedim tad; — ali riedko, riedko kad!

3. Kad me grli tvoja ruka, — izpod njenog nježnog luka — svu slast zemlje ćutim tad; — ali riedko, riedko kad!

4. Tvoje ustne rumen-ruže — kad mi sladki cjelov pruže, — rajsku slast okusim tad; — ali riedko, riedko kad!

5. Kad ću tebe uviek gledat, — ljubit, grlit i ne predat — više, kô što predam sad, - kad ćeš moja biti, kad?

P. Preradović.

42. Odkad, dušo, ti mi ode . . .

(Narodni napjev.)

2. Moje misli bez slobode, — kano pčele usred zime, — ne će da se leta prime, — studen im je cio sviet.

3. Ne znam nigdje mira za se, — simo tamo hodajući, — kad sam vani, moram kući, — a iz kuće moram van.

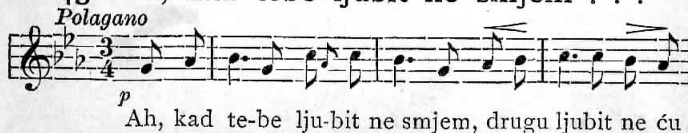
4. Tako trajem moje čase; — vrieme kao iz olova, — pritiskuje prsa ova, — vječnost mi se čini dan.

5. Niti spavam, niti bdijem, — već onako čudno 'e meni, — živim samo u spomeni, — da si živa još mi ti.

6. Jeste, dušo, reći smijem: — da si život žića moga, — da si prva mi do Boga, — angjeo njeg've ljubavi!

P. Preradović.

43. Ah, kad tebe ljubit ne smjem . . .

ja; ma da krasom i di - votom kô da-ni-ca zviezda

sja; ma da krasom i di - votom kô da - ni-ca zviezda sja.

2. Ti jedina moja jesi, — ti mi tuge vedriš noć, — mutnog oka pogled bistriš, — bolnoj duši daješ moć.

3. Pa i ti me iznevjeri, — nevjera me tvoja tre, — a ti gledaš hladnokrvno, — gdjeno nada moja mre.

4. Sa crvom se crvak pari, — golub druga ima svog; — a ja tužan bez ljubavi — za života čeznem mog.

5. Nigdje stanka ni radosti, — moja radost nać će grob, — do viek bit ću i ostati — crne sudbe sinji rob.

6. Zašto si me občarala, — pokoj srca ubila? — zašto si mi mrežu plela, — kad me nisi ljubila?

7. Ja sam nekad sretan bio, — nisam znao što je jad; — za malo sam sretan bio, — sladki dani, gdje ste sad?

8. Prazno mi je jadno srce, — pustoš mi je cio sviet; — kudgod podjem, samac stojim — kô u piesku klonut cviet.

9. Ah dokle ću ev' ovako — robovati sudbi zloj? — Zar za mene nikog nema, — da osladi život moj?

44. Blago, blago ah onome . . .

Veoma polagano

Bla - go, blago ah o - nome, koj si mir-no spje - va

oj; tak je pli - vo u slad-ko - me mi - ru pri-je,

pri - je i duh moj, tak je pli - vo u slad-

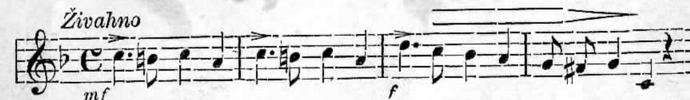
ko - me mi - ru pri - je, pri - je i duh moj!

2. Vedro bijaše moje čelo — kano ljeto proljetno, — oko mene sve veselo, — sve bijaše presretno.

3. Ali odkad nju opazih — na prozoru onomu, — silna bura sve porazi, — kraj bi raju mojemu.

45. Oj košutko crnooka!

Živahno

Oj ko-šut-ko cr-no-o - ka, tanka, krasna i vi-so-ka!

pjevat ću ti tri pjesmice, tri pjesmice s jedne ži-ce.

2. Prva pjesma nije šala, — akoprem je prosta, mala, — u njoj pjeva moja vila: — „Ja te ljubim, dievo mila!«

3. Druga pjesma milo moli: — ne preziraj gorke boli! — nježnim glasom tebe snubi: — „I ti, dievo, mene ljubi.«

4. Treća ove nadvisava, — rajskom moću obožava, — slobodnoga kano roba — stalnost, vjernost tja do groba.

5. To su one tri pjesmice, — tri pjesmice s jedne žice, — al ih ne smje nitko znati, — dievo, nemoj me izdati!

Ta se pjesma pjevala i ovako:

Umjereno

Oj ko-šut-ko cr-no-o-ka, krasna, tanka i vi-so-ka,

ritard.

pjevat ću ti tri pje-smi-ce, tri pje-smi-ce s jedne ži-ce:

a Tempo

pr-va pjesma ni-je ša-la, akoprem je prosta, mala;

u njoj pje-va mo-ja vi-la: „ja te ljubim, dievo mila!«

u njoj pje-va mo-ja vi-la: „ja te ljubim, dievo mila!«

Dru-ga pjesma mi-lo mo-li: „ne prezi-raj gorke boli!«

ritard.

nježnim glasom te-be snu-bi: „i ti, dievo, mene lju-bi,

ritenuto *a Tempo*

i ti, die-vo, me-ne ljubi.« Treća o-bje nad-vi-sa-va,

rajskom mo-ći o-bo-ža-va, slobodnoga ka-no ro-ba

calando *ritard.*

stalnost, vjernost tja do gro-ba, do gro-ba, do gro-ba!

a Tempo

To su o-ne tri pje-smi-ce, tri pje-smice s jedne ži-ce,

al ih ne smje nit-ko zna-ti, die-vo, nemoj me iz-da-ti,

al ih ne smje nit-ko zna-ti, dievo, ne-moj me iz-da-ti!

Lj. Vukotinović.

46. Miruj, miruj, srce moje!

Veoma polagano **Pajo Kolarić.**

Tko je, sr-ce, u te dir-no, da si ta-ko sad ne-

mir-no? ka-o pti-cu u za-tvo-ri za svietom te že-lja

mo-ri. Nij' u svietu ne-bo tvo-je, mi-ruj, miruj, sr-ce

rall.

moje; nij' u svietu nebo tvoje, miruj, miruj, srce mo-je!

2. Ne udaraj toli jako, — razbit možeš prsi lako; — preslabe su, izmučene, — a da puknu bez koprene, — bile b' gorke rane tvoje, — miruj, miruj, srce moje.

3. Ah, stisni se u tvom kutu — i pregori želju ljutu; — tople su ti ove grudi, — sebični su vani ljudi; — svaki grije srce svoje, — miruj, miruj, srce moje.

4. O mani se svieta, mani, — u bolesti što ćeš vani? — sviet boluje viek do vieka, — ni sam za se nema lieka, — kamo l' za bol rane tvoje, — miruj, miruj, srce moje.

5. Ti bi u svietu bogče bilo, — plačuć prage oblazilo, — svak bi mislio, da ti treba — za utjehu malo hljeba. — Tko b' razumio suze tvoje? — miruj, miruj, srce moje.

6. Znam ja, ti bi mah na vrata, — poletjelo svoga zlata; — nije Milka tvoja više, — već za drugog ona diše; — drugi uživa zlato tvoje, — miruj, miruj, srce moje!

P. Preradović.

47. Domovino, sladko milovanje . . .

Polagano **Ilija Okrugić.**

Do-mo-vi-no, slad-ko mi-lo-va - - nje,

a ti lju-bo, sr-ca uz-di-sa - - - nje,

vi moj ži - - vot i sve mo-je bla-go,

vi za Bo-gom sve što mi je dra - - go.

Pjeva se i ovako:

Polagano

Domo-vi-no, sladko mi-lo-va - nje, a ti, ljubo,

sr-ca uz-di-sa - nje; vi moj život i sve mo-je bla-

go, vi za Bogom sve što mi je dra - go.

2. Domovino, majka si mi mila, — a ti ljubo posestrima vila! — Blago meni kraj majke do vieka, — blago meni, kom je ljuba seka!

3. Domovino, moja ti ljubavi, — ljubo, uzor kog mi srce slavi! — U domovini ljubu ah, milujem, — a u ljubi domovinu štujem!

4. Domovino, raju žića moga, — a ti ljubo cvieće raja toga! — U tom raju sve su moje slasti, — slava, sreća, ponos i sve časti.

5. Domovino, evo srce moje, — razdieljeno na pole na dvoje: — tvoja jedna, druga ljube moje, — jer ste mi na svietu sve vas dvoje.

6. Domovino, sladko milovanje, — a ti ljubo srca uzdisanje! — Za vas samo moja krvca vrije, — za vas srce do svog konca bije!

I. Okrugić.

48. Oj angjele, oj djevice mila!

Polagano **V. Lisinski.**

Oj an-gje-le, oj dje-vi-ce mi-la, ti bo-ži-ce

usred gorskih vila, bit okrutnom kada ćeš presta - ti,

kad za lju-bav lju-bav ćeš mi da - ti? Kad ću, dievo,

kad ću srećan bi-ti, kada med ću s tvojih u-sta pi - ti?

2. Kad ću sladki »Ti« od tebe čuti, — kad će dvojba kad tvoja minuti? — Ah ne dvoj, ne, dušo od duše moje, — ove prsi za te ljubav goje; — u njih bit ćeš dok sviet ne propane, — Milutina dok tvoga nestane.

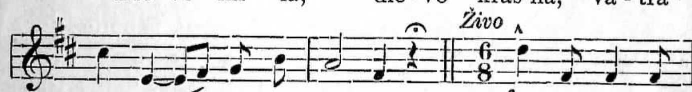
Ivan Trnski.

49. Dievo mila, dievo krasna . . .

Polagano

Die-vo mi - la, die-vo kras-na, va - tra

pla - ne me - ni jas - na, i uz - trep - te

pr - si moje, kad spomenem i - me tvo-je, i uz-trep-te

pr - si mo - je, kad spomenem i - me tvo - je.

2. Struka si mi vilinskoga, — uma pako božanskoga, — lica biela i rumena, — čela vedra i poštena.

3. Žarke tvoje crne oči — bratski vežu zlobne moći, — plam se u njih s vodom sklada, — jer med njima ljubav vlada.

4. Usta izvor sve miline — nježnosti su znak nevine, — djevičanska pako njedra — zora biela, zora vedra.

5. Al ne ljubim te rad toga, — već što s' roda hrvatskoga; — jer kada mi naški kažeš: — „ja te ljubim", tad ne lažeš. *Aleks. Zdenčaj (god. 1838.).*

50. Sjećaš li se onog sata?

Spiridion Jović.

Polagano

p

Sjećaš li se o-nog sa-ta, kad si me-ni o-ko vra-ta,

otežući

kad si me-ni o-ko vra-ta bie-le ru-ke sa-vi-la?

2. I krijući svoje lice — |: meni skoro nehotice :| — tajnu ljubav odkrila?

3. Sjećaš li se onog jada, — |: kad glas dodje iznenada :| — kô iz vedra neba grom:

4. Da ja moram odlaziti, — |: tebe, draga, ostaviti :| — i moj mili stari dom.

5. Suza zasja u tvom oku, — |: i otvori preduboku :| — ranu tužnog srca mog.

6. Reći ništa ti ne mogoh, — |: žalost nema rieči mnogo, :| pitaj glasak srca svog.

7. Odkad s tobom se oprostih, — |: odrekoh se sve radosti, :| — prazan mi je cio sviet.

8. Jer bez tebe nema mene, — |: kano što bez rose vene :| — u livadi mali cviet.

9. Kad će opet danak doći, — |: da će moji jadi proći, :| — odpast s moga srca led?

10. Kad ću opet sretan biti — |: nježnošću te zagrliti, :| — srkat s tvojih usta med? *Spiridion Jović.*

51. Prvi pogled oka tvoga . . .

Polagano

p

Pr-vi pogled o - - ka tvoga za-tra-vi mi sr-ce

f

mo-je, mir i po-koj ti ra-zo-ri, robom si me u-či-ni-

otežući

f

la, mir i po-koj ti ra-zo-ri, robom si me učini-la.

2. Da te ljubim, ah premila, — cielom svietu tajit ću, — samo tebi, ah jedina, — tajnu ovu odkrit ću.

3. Ja te ljubiti ne smijem, — nit tvoj biti ne mogu, — da pak s drugim sretna budeš, — molit ću se ja Bogu.

4. Ostaj s Bogom, dievo, sada, — živi život sretan viek, — sjećaj s' mene ovdje kada, — tvoj mi j' spomen srcu liek.

52. Žicam.

Polagano

Davorin Jenko.

p

Zuj-te ži-ce mi-lo-glas-ne! Pje-smo, jav-ljaj

mf *f* *p*

tuž-ni vaj, sr-ca bo-li te u-žas-ne,

*

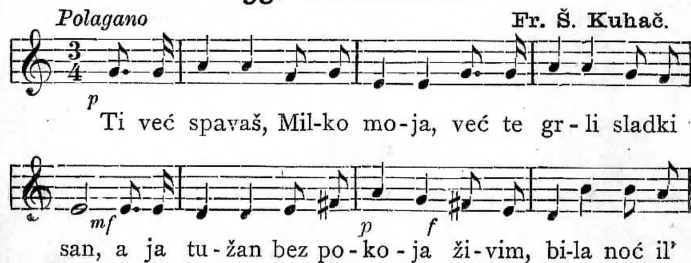

2. Kako ginem s težke želje, — kako srce bije jad, — i ne marim za veselje, — i za sreću ne znam sad; — kako za njom poteglo me — i sitan joj sliedim trag, — i u srcu čuvam svome — cvatući joj oblik drag.

3. Kaž'te žice, da bi rade — slavit dragu u sav glas! — Ako l' sreći nema nade, — umuknite za viek vas; — doglas'te joj, žice svete, — tuge moje i jad moj, — ako kako uzmognete, — umekšajte srce njoj!

Iz slovenskoga preveo ***Ivan Trnski.***

53. Začinka.

2. Sunce, mjesec i zvjezdice — sjajuć gone noćni mrak, — sunce mi je tvoje lice, — zviezde očih tvojih zrak. — Oj mjeseče i zvjezdice, — čuvajte mi njeno lice! — Spavaj sladko i t. d.

3. Čuj, slavulj kraj slavke svoje — ljubko poji, ječi gaj! — Ja daleko od Milke moje, — ah ljubavi plačem vaj. — Slavulju, uz pjesme tvoje, — pjevaj Milki vaje moje! — Spavaj sladko i t d.

4. Sav sviet spava, ljubav bdije, — vjerna majka sviju nas, — moje srce ljubav grije, — čuj, ah Milko, ti moj glas! — Moje srce za te bdije, — jer ga vierna ljubav grije. — Spavaj sladko i t. d.

Ilija Okrugić.

54. Misli moje, kud bludite?

Petar Preradović.

55. Oj vi magle . . .

Polagano i čuvstveno **Fr. Grbić.**

2. Vi letite mome jugu; — a ja imam jednu tugu, — imam tugu i suzicu — na mladjanom mome licu, — žarku suzu oj!

3. A ti suzo žarka kapi, — u maglu se sad razhlapi, — i sa drugom maglom kreni, — gdje koljevka stoji meni — na jug mili moj!

4. Ondje maglo, ondje stani, — kano rosa na cviet pani, — na rumeno ružin cvieće, — gdje no moja draga šeće — baš uz perivoj!

5. Cviet će draga utrgati, — za njedarce će ga dati, — i kako mi žarka jesi, — ti se suzo s cvieta tresi — u grud milenoj!

6. Neka mi se draga prene, — nek se draga sjeti mene, — ručicom nek srce hvata, — neka klikne umiljata: — Gdje si dane moj?

7. Oj vi magle, biele magle, — što ste putem tako nagle? — Počekajte, ponesite, — žarku suzu vilovite, — na jug ljuvenoj!

August Šenoa.

IV.

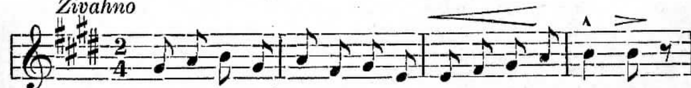
RAZNE LIRSKE POPIEVKE

(POSKOČNICE, ŠALJIVE POPIEVKE, BARKAROLE ITD.).

1. Igra kolo na dvadeset i dva . . .

(Narodna.)

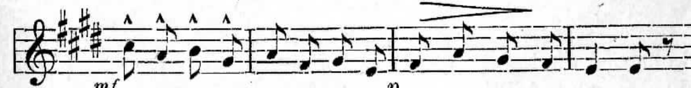
I-gra ko-lo, i-gra ko-lo na dvade-set i dva;

i-gra ko-lo, i-gra ko-lo na dva-de-set i dva.

U tom kolu, u tom ko-lu lie-pa Ma-ca i-gra,

u tom kolu, u tom ko-lu lie-pa Ma-ca i-gra.

Kakva Maca, kakva Maca medna u-sta i-ma,

kakva Maca, kakva Maca medna u-sta i-ma,

da me ho-će, da me hoće po - lju - bi - ti s njima,

vo - li - o bi, vo - li - o bi neg dva - de - set

Pripjev

i dva! Lju - bi, lju - bi ne dan - gu - bi,

sa - da mo-žeš, ko - ga ho-ćeš: i - li me - ne

il do me-ne, il ak' ho - ćeš baš i me - ne.

2. Igra kolo, igra kolo — na dvadeset i dva. — U tom kolu, u tom kolu — liepi Ive igra. — Kakve, Ive, kakve, Ive — crne oči ima! — Da me hoće, da me hoće — pogledati s njima. — *Pripjev:* Ljubi, ljubi, ne dangubi, — sada možeš, koga hoćeš, — nemoj ljubit, nemoj ljubit, — koga tvoje srce ne će.

2. Vjetar piri . . .

(Narodna.)

Živo

Vje - tar pi - ri, a zi - ma se ši - ri,

a ja nemam ski-me da za - drie-mam, sta - nak mi

je hla-dan, ka - ko ću da stra-dam ja - dan?

2. A ja ću se, tako meni Boga, — oženiti, imena mi moga; — sam' da mi je znati, — koja znade presti, tkati?
3. A najposlje makar kakva bila, — samo neka na njoj šuška svila; — jošte nek imade — tri, četir hiljade srebra.

3. Vozila se šajka . . .

(Narodna.)

Umjereno brzo

Vo - zi - la se šaj-ka ma-la bar - ka, pu-na barka

pu - na bar - ka mla-dih dje - vo - ja - ka;

Barka im je od suhoga zlata, — jedra su im tanke vezenice, — vesla su im srebrom posrebrata, — a kapitan Anica djevojka. — Do pol dne im dobro vr'jeme bješe, — al od pol dne vjetre brodolomče; — prevrnu se šajka mala barka, — zaplivalo devet djevojaka, — ne izpliva najljepša djevojka, — veće viče iz dubine mora: — „Tko bi mene mora izbavio, — dala bi mu b'jelo lice moje, — nek ga ljubi koliko mu drago.“ — Ona misli, je da l' itko čuje,

— al to čuje Ivane zlatare; — on se svlači do tanke košulje, — stisne oči pa u more skoči, — te izpliva Anicu djevojku. — »»Dušo Anko, što si obećala?«« — »Koga sam ti jada obećala?« — »»Sjedi Anko, da ti lice ljubim!«« — »Ne ljubi se pokraj mora lice, — vidjeli bi od broda mornari, — pa bi mojoj majci kazivali; — neg mi podjmo u goru zelenu, — ljubi lice, koliko ti drago.« — Kad dodjoše u goru zelenu: — »»Dušo Anko, što si obećala?«« — »Koga sam ti jada obećala?« — »»Sjedni Anko, da ti lice ljubim!«« — »Ne ljubi se u poljicu lice, — neg mi pojdmo b'jelom dvoru momu, — ljubi lice koliko ti drago.« — Kad dodjoše b'jelu dvoru svomu, — ona brže u dvor poletjela, — al je dvoru vrata zatvorila, — pa si svoju majku prozivala: — »Potkajder mi torbu strunjavicu, — um'jesi mi b'jelu brašenicu, — neka grli torbu strunjavicu, — neka ljubi b'jelu brašenicu, — kad ne umio mene djevojčicu.«

4. Oj Jelena, Jelena . . .

(Narodna.)

Umjereno brzo

p

Oj Je-le-na, Je-le-na, ja-bu-ka ze - le-na,

f

oj Je-le-na, Je-le-na, ja-bu-ka ze - le-na.

p

pod njom rasla, pod njom rasla tra-va dje-te - li-na,

f

pod njom ra-sla, pod njom ra-sla tra-va dje-te - li - na.

2. Što ju žela Jelena, gizdava djevojka, — s zlatnim srpom, s zlatnim srpom, s bielimi rukami.

3. Što j' nažela Jelena, pred konje odnesla, — jed'te, pijte, jed'te, pijte, moga brata konji.

4. Sutra ćete, Jelena, dalek put putovat, — prek Dunaja, prek Dunaja po mladu nevjestu.

5. Smiljanić.

Umjereno brzo (Narodna.)

Jedan

mf

Smi-ljan, Smi-lja-ni-ću, Smi-ljan, Smilja-ni-ću,

po - kis - nu ti per-je, po-kis-nu ti per - je!

Svi

f

Haj, haj, ne-ka, ne-ka, haj, haj, ne-ka, ne-ka,

po - kis - nu ti per-je, po-kis-nu ti per - je!

Neka kisne, drugo mi se vije. — Nije meni do mojega perja, — već je meni do moje nevolje, — što mi drugi dragu

preotimlje. — Nek otimlje, oteti je ne će; — pred kućom joj jablan drvo raste, — popet ću se jablanu na granu, — zakukat ću kano kukavica, — a zacvilit kano lastavica, — nebi l' mi se smilovala majka, — nebi l' meni svoje zlato dala.

6. Oj Jelena, voda ti ledena . . .

(Narodna.)

Umjereno

Oj Je - le - na, vo - da ti le - de - na, ni - na, ne - na;

oj Je - le - na, vo - da ti le - de - na, ne - na.

Pokraj vode pero posajeno, — a uz pero rumena rožica. — Ča je pero, to je mladi Ive, — ča j' rožica, to j' mlada Marica. — „Mladi Ive ne umiraj za me, — još je za te na selu divojak, — još su lipše i od mene više.“ — „„Ali nisu črna oka tvoga, — črna oka i lišca rumena.““

7. Skuhala sam večericu.

(Narodna.)

Živahno

Sku - ha - la sam ve - če - ri - cu, ve - če - rat ju

ne ću; Ka - to, zla - to, ve - če - rat ju ne ću.

Pjeva se i ovako:

Živahno

Sku - ha - la sam ve - če - ri - cu, ve - če - rat ju

ne ću; Ka - to, zla - to, ve - če - rat ju ne ću.

2. Prostrla sam posteljicu, — u nju leći ne ću; — Kato, zlato, — u nju leći ne ću.

3. Ako li ja u nju legnem, — okrenut se ne ću; — Kato, zlato, — okrenut se ne ću.

4. Ako li se i okrenem, — pokriti se ne ću; — Kato, zlato, — pokriti se ne ću.

5. Ako li se i pokrijem, — zagrlit ga ne ću; — Kato, zlato, — zagrlit ga ne ću.

6. Ako li ga i zagrlim, — poljubit ga ne ću; — Kato, zlato, — poljubit ga ne ću.

8. Sve su dike u kolu . . .

(Narodna.)

Živahno

Sve su di - ke u ko - lu, sa-mo mo-je ne - ma;

sve su di - ke u ko - lu, sa - mo mo - je ne - ma.

Il je dika bolana, il joj ne da nana; — nije dika bolana, nit joj ne da nana; — već je dika jogunasta, pa ne će da dodje.

9. Jabuka se zacrveni . . .

(Narodna.)

Živahno

pf

Ja - bu - ka se za - cr - ve - ni, mi - la ma - ti,

sad me že - ni; ne ću va - ro - šanku, već ho - ću se-

f *p*

ljanku, ne ću va - ro - šanku, već ho - ću se - ljan-ku.

Pjeva se i ovako:

Živahno

mf

Ja - bu - ka se za - cr - ve - ni, mi - la ma - ti,

f

sad me že - ni, ne ću va - ro - šanku, već ho - ću se-

f *p*

ljanku, ne ću va - ro - šan-ku, već ho - ću se - ljan-ku.

2. Varoškinja šuri muri, — na posô se slabo žuri, — i ne će da radi, — već se pati gladi.

10. Oj djevojko, švalerovo cvieće.

(Narodna.)

Umjereno živo

f *mf*

Oj dje - voj - ko, šva - le - ro - vo cvie - će;

f *mf*

oj dje - voj - ko, šva - le - ro - vo cvie - će.

Pripjev

pf

Oj dje-voj-ko, dje - voj - ko, ma - te - ri - no mlie-ko,

oj dje-voj - ko, dje - voj - ko, ma - te - ri - no mlieko!

Nema onog, koji tebe ne će*); — tko te ne će, ne imao sreće, — nem'o sreće, ni samrtne svieće, — nem'o dobra, nit kod crkve groba!

11. Ja sam momče Radivoj . . .

Šaljivo i živahno **V. Lisinski.**

mf

Ja sam momče Ra-di-voj, s dje-vi-cama vodim boj;

*) Iza svakoga stiha pjevaj pripjev: «Oj djevojko, materino mlieko!»

pokraj mora, usred gora, gdje no sto-ji ze-len bor,

f p f

on-dje mi je bie-li dvor, ondje mi je bie-li dvor.

2. Vita jela i jablan, — iz daleka zagledan — kaže diku — tu putniku — veleć: »Tu je Radivoj, — koj s djevicam' vodi boj!«

3. Pred dvorom je Radivoj — zasadio perivoj; — mnogo cvieće — cvate veće, — jer ga doji rosica — i njegova božica.

4. Toli cvieća! no ipak — za djevicam dati znak, — da poznadu — momče Radu, — ja nikada ne hitim, — da se cviećem nakitim.

5. Samo jednu kiticu — koprivica i ružica, — ja u ruci, — tud po luci, — ljepotice zagledam, — da im krasan darak dam.

6. Svakoj darak po volji, — a najljepšoj najbolji. — Za gospoje — rujne boje, — neka bude ružica — i mirisna ljubica.

7. Takav darak i svakoj — zaručnici ljubećoj! — Koprivicu — za djevicu, — koja dragog ne ima, — nit ga hoće da ima.

O. Utješenović.

12. Oj talasi mili ajte . . .

Polagano **V. Lisinski.**

p

Oj ta-la-si mi-li aj-te, ča-mac da-lje

p f

moj tje-raj-te, oj ta-la-si mi-li aj-te, čamac da-lje

meno mosso *crescen-*

pp

moj tje-raj-te, a ti vi-hru doć ne moj! put je da-nas

do *ritard.* *Tempo I.*

p

da-lek moj; oj, oj, oj! put je da-nas

calando

pp

da-lek moj! put je da-nas da-lek moj!

Ta se pjesma pjeva i po napjevu Ferde Livadića ovako:

Umjereno

Oj ta-la-si mi-li aj-te, ča-mac da-lje

moj tje-raj-te, oj ta-la-si mi-li aj-te,

ča-mac da-lje moj tje-raj-te, a ti vi-hru doć nemoj

put je da-nas da-lek moj; oj, oj, oj, put je danas

da-lek moj; oj, oj, oj, put je da-nas da-lek moj!

2. Svedjer s mirnom mora sviesti, — brodar u svoj čamac sjesti, — i tad veseo pjeva oj! — velik li si Bože moj! — Oj, oj, oj, — velik li si Bože moj!

3. Morske pute, svedj miluje, — sreću traži, Boga štuje, — smjelo s morem vodi boj — i đom vjerno ljubi svoj! — Oj, oj, oj, — i đom vjerno ljubi svoj!

4. Kod kuće su sestra, braća, — k svojim rad se brodar vraća, — žena s čedom viče oj, — gdje si druže, ćaćko moj? — Oj, oj, oj, — gdje si druže, ćaćko moj?

5. Oj talasi mili ajte, — čamac dalje moj tjerajte, — a ti more mirno stoj, — dok se u dom vratim svoj! — Oj, oj, oj, — dok se u dom vratim svoj!

Ivan Trnski.

13. Vrbniče nad morem . . .

(Narodna.)

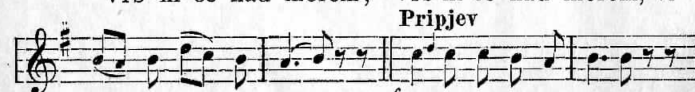
Umjereno **Jedan** **Svi**

mf

Vrb-ni-če nad morem; Vrb-ni-če nad morem, vi-

Pripjev

f

so - ka pla - ni - no! Trajna ni-na na ne-na,

trajna ni-na na ne-na, vi - so - ka pla - ni - no.

U (va) tebi se kriju na izbor djevojke.*) — Jedna drugoj veli: Stan' gori, sestrice, — da mi donesemo te hladne vodice, — da mi polijemo te naše ružice, — liepu mažuranku i sitan bosiljak.

14. Veselo sada!

Veselo i živo **V. Lisinski.**

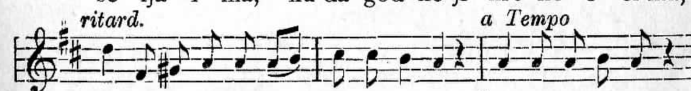
f

Ve-se-lo sada, ve-se-lo svi, dok smo još mladi, ve-

se-lja i-ma, ku-da god ko-ji kre-ne o-či-ma,

ritard. *a Tempo*

p

ni-kakva briga još nas ne ta-re, bri-ge su sa-mo

za lju-de sta-re, ve-se-lo za-to, ve-se-lo svi!

f

ve-se-lo za-to, ve-se-lo svi, ve-se-lo za-to,

*) Iza svakoga stiha pjeva se pripjev: »Trajna i t. d.«

2. Veselo sada, veselo svi! — Sedlajmo naše konje drvene, — pašimo naše sablje limene, — u boj svi skupa, hrabri dječaci, — neka se vidi, da smo junaci; — junaci mladi, veselo svi!

3. Veselo sada, veselo svi! — Kupimo cvieće, pletimo vience, — vjenčajmo dvoje kao mladence; — najmladje valja k tomu izbrati, — drugi će biti njihovi svati; — svatovi mladi, veselo svi!

4 Veselo sada, veselo svi! — Veselo poju ptice u šumi, — radost im tako svatko razumi; — pjevajmo i mi, nek se razlije — veselje, koje srca nam grije; — pjevajmo skupa, veselo svi!

P. Preradović.

15. Desni vjetar eto . . .

2. Pučina je ta široka, — uz nju nam se šire njedra, — ljudine smo svi od oka, — hrabra srca, čela vedra; — daleko je poći, — Bog će nam pomoći! — Vjera jači našu ćud, — sinje more, vjerno bud!

3. Vjetar duva s punih usta — i nadima jedra biela, — ladja leti, leti pusta, — kô s tetive brza striela! — More se lelija, — mornar šalu zbija — i popieva: brajko moj, — veselmo se oje, oj!

4. Vjetar stane, val se sleže, — tad mornari jedra skinu, — do vesala vitih bježe, — nije stajat uz tišinu; — veslaj, veslaj druže, — dok ti sile služe, — u dalek je plovit kraj, — naprednikov viek je taj!

5. Na noge se! eto bure, — vihor mota, muti more, — nebesa se ljuto tmure, — val se diže poput gore, — kroz mrak ciknu glasi: — šeni krmom, spasi! — Tuj nevalja smetnja, strah, — Hrvat ladjom krmit zna!

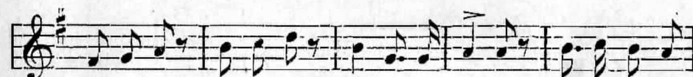
6. Sinje more, naše polje, — naše polje i borište, — kano more burne volje — Hrvat tuda sreću ište; — kud nam more puče, — tud nas srce vuče, — i kud dalje dodje brod, — to nam draži dom i rod!

Ivan Trnski.

16. Hej veselo, mili druzi . . .

Hej ve-se-lo, mi-li dru-zi, u-god-no je na-še ži-će,

u-god-no, u-god-no je na-še ži-će; ne-ma tra-ga

bo-li, tu-zi, na-uk nam je sladko pi-će, na-uk nam,

na-uk nam je slad-ko pi-će. Hej ve-se-lo,

hej ve-se-lo, hej ve-se-lo, hej! Ne ta-re nas

te-žak trud, na-de nam je pu-na grud, na-de nam je

pu-na, pu-na grud! Gdje se pje-va na pla-

ni-ni, gdje se bra-ća brat-ski sla-žu, il ko-

ri-stit do-mo-vi-ni, si-le na-še svud po-ma-žu;

složno s braćom ra-dit svom, to nam k sla-vi

vo-di dom, to nam k slavi vo-di, vo-di dom.

2. Gdje se pjeva na planini, — gdje se braća bratski slažu, — il koristit domovini — sile naše svud pomažu; — složno braćom radit svom, — to nam k sreći vodi dom!

3. Naša srca, naše grudi — ljubit će se viekom živo, — svakom prava želja budi: — branit dobro, rušit krivo! — Dobro roda naš je spas, — s toga evo složnih nas.

4. Uma našeg snažna sila — nek se širi bujno svietom, — da procvate zemlja mila — dobrom srećom, divnim cvietom. — Neka znade narod svak, — što hrvatski može djak!

5. Hej! veselo, mili djaci, — sva su dobra s nami svieta, — svud se kaž'mo kô junaci, — da u sreći duh nam cvjeta. — Nek se svuda ori poj: — sretan bio djački roj!

Ljudevit Varjačić.

17. Da si mi zdravo, vita jelo!

Veselo Ivan pl. Zajc.

mf

Da si mi zdra-vo, vi-ta je-lo, do ne-ba što si po-

f

ra-sla smje-lo, dah tvoj me-lem je bol-nim gru-

elegantno

p

dim; se-stri-ce, sestri-ce je-li-ce, se-strice, se-strice

mf

je-li-ce lju-bav-lju bratskom za tobom žu-dim,

mf *f*

lju-bav-lju bratskom za to-bom žu - dim!

2. Gledô sam često ponosne palme, — more je njima šumilo psalme, — njim i čempresom u osami: — sestrice, sestrice jelice — meni iz srca oj ne izmami!

3. Smrknu se; glava me boli s jada, — nada mi bljedne, varava nada, — radost srce mi ostavi pusto: — sestrice, sestrice jelice, — razpni nada mnom granje si gusto!

Rikard Jorgovanić.

18. Oj bosilje bilje . . .

Umjereno Ivan pl. Zajc.

p

Oj bo-si-lje bi-lje, be-ru l' te dje-voj-ke,

oj bo-si-lje bi-lje, be-ru l' te dje-voj-ke?

mf

Ka-ko bi me-ne, du-šo, ne bra-le dje-voj-ke,

f

kad mi-ri-šem, du-šo, dušom dje-vo-jač-kom.

2. Oj nevene bilje, — beru l' te djevojke? — Kako bi mene, dušo, — ne brale djevojke, — kad mi nikad, dušo, — ne povene lice.

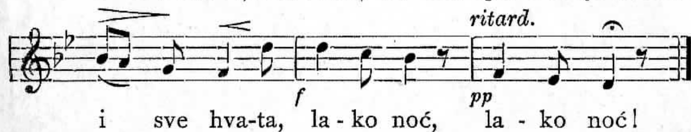
3. Ružmarine bilje, — beru l' te djevojke? — Kako bi mene, dušo, — ne brale djevojke, — kad će im se svati — sa mnom nakititi!

19. Lako noć!

2. Opet jedan danak prodje, — kao što će i svi proć, — dozvati ga nitko odje — već ne može, lako noć!

3. Dan za danom tako gine, — pa tako će jednom doć — i posljednji da nam mine, — i smrt reče: lako noć!

P. Preradović (god. 1850.).

20. Plovi, plovi, moja ladjo!

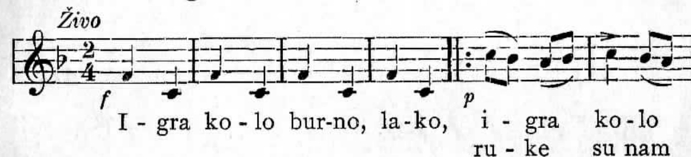

2. Kad te amo već zanesla, — tvoje sudbe moć, — razpni jadra, pruži vesla, — plovi dan i noć!

3. Uzdaj se u vjetra volju — i valova bieg, — u budućnost gledaj bolju, — k nebu digni stieg!

P. Preradović.

21. Igra kolo burno, lako . . .

ko - je, kad u - gle - de o - ba-sja - na, U kraj
da - na, ka - ko pra - ti sun-ce svo - je?

nje mi o - či vi-de, u - kraj nje mi o - či
cie - lo ne - bo kraj me-

vi - de, u - kraj nje se sr - ce gre - je,
ne je, a u ne - bo du - ša i - de!

I-gra ko-lo burno, la-ko, i-gra cu-ra u-kraj me-ne,
ru-ke su nam za-gr-lje-ne, a sr-daš-ca bi-ju ja-ko,

juh sr - daš - ca bi - ju ja - ko, juh sr - daš - ca

riten.

bi ju ja-ko, juh! sr - daš - ca bi - ju ja - - ko!

Milan Kujundžić.

V.

NAPITNICE (ZDRAVICE).

---

1. Mnogaja ljeta.

(Narodna.)

Polagano i veličanstveno

f

Mno - ga - ja, mno-ga - ja, mno-ga-ja lje-ta,

mno-ga - ja lje - - - ta, mno - ga - ja

lje - ta, lje - - - ta, mno - ga - ja lje - ta, lje-

- - - ta, mno - ga - ja, mno - ga - ja,

otežući

mno-ga - ja lje - ta, mno - ga - ja lje - - ta.

2. Tri ptičice goru proletiše . . .

(Narodna.)

Polagano

p

Tri pti - či - ce go - ru pre-le - ti - še, tri pti - či - ce

Pripjev

go-ru pre-le-ti-še. Sta-ni der, pti-co, sta-ni der,

otežući

p *pp*

stan' po-čekaj samo ma-lo kod mene, kod me - ne.

Pjeva se i ovako:

mf

Tri pti - či - ce go - ru pre - le - ti - še.

Pripjev

mf *f*

Sta-ni der, pti-co, sta-ni der, stan' po-če-kaj

sa - mo ma - lo kod me - ne, kod me - ne.

Svaka nosi u kljunu znamenje.*) — Jedna nosi vlatak od pšenice, — druga nosi vinovu lozicu, — treća nosi zdravlje i veselje. — Koja nosi vlatak od pšenice, — ona pada u naše žitnice; — koja nosi vinovu lozicu, — ona pada u našu goricu; — koja nosi zdravlje i veselje, — ona pada na svu domovinu, — da budemo zdravi i veseli.

*) Iza svakoga stiha pjeva se pripjev: »Stani der, ptico« i t. d.

3. Domaćine dragi . . .

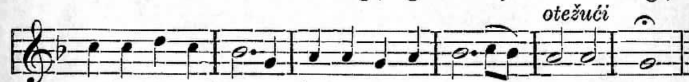
Živahno

mf

Do-ma-ći-ne dra-gi, go-sto-ljub-če bla-gi,

otežući

daj mi ča-šu ma-lu, ak' hoćeš da ša-lu pro-vo-dim.

2. Kralj nam David veli, — da vino veseli — srdašce čovjeka — od prvoga vieka — do danas.

3. Ja mu dajem vjeru, — al što nije mjeru — ostavio svetu, — da bi lakše metu — dostigli.

4. Mnogo j' predkazao, — al to nije znao, — da vremena naša — hoć' priličnih čaša — imati.

5. Jer ovakvu vriednu — još da spremim jednu, — s njom bi kralju sveti — »s Bogom o pameti!« — vikao.

6. On je morô znati, — da će nas sazvati — dobri gazda danas — i spraviti za nas — ovu čast.

7. Pak »nek pije«, veli, — »koliko koj želi, — nek čašice broji, — za se mjeru kroji — po volji.«

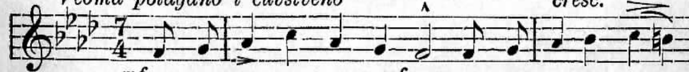
8. Znao il' neznao, — ti si nas sazvao; — dostojan hvale, — ak' i nisu male — čašice.

9. Živ nam dakle bio, — rujno vino pio, — goste dočekivô, — s njimi vesel bivô — za dugo.

4. Koliko je od zore do crnoga mraka . . .

(Narodna.)

Veoma polagano i čuvstveno *cresc.*

mf *p* *mf*

Ko-li-ko je od zo-re do cr-no-ga mra-

ka, to - li - ko je do gro-ba od pr-vo-ga zraka.

2. Čim se čovjek obazre, — sunce je već sjelo, — već je vrieme vječnoga — spavanja prispjelo.

3. Danas diete igralo — po proljetnom cvieću, — sutra vidiš goreću — samrtnu mu svieću.

4. Rano vienac djevojka — ljubezniku vije, — pri večernjoj rosi je — crna zemlja krije.

5. Šalimo se, vesel'mo — oko čaše vina, — život ovaj ne traje — hiljadu godina.

6. Brige, brate, zbacimo, — žalosti se man'mo, — omrknimo s svirkama, — s pjesmama osvan'mo.

7. Igrajte se mladjani, — dok vas mladost služi, — djevojčicu ljubite, — čim vam obraz pruži.

8. Kitite se radosti, — dok vam cvatu ruže, — dok se s vama Gracije — i Venera druže.

9. Jer u grobu ledenom — ne miriše ruže, — sbit' radosti bezdušne — vedre prsi služe.

5. Vino pije Dojčin Petar . . .

(Narodna.)

Polagano

Pjeva se i ovako:

I još k tomu vrana konja, — zlatan buzdovan. — Karao ga kralj Matijaš, — zemlje gospodar: — Bog t' ubio Dojčin Petre, — Varadinski ban; — što s' popio sto dukata — sve za jedan dan, — jošte k tomu vrana konja, — zlatan buzdovan? — Al' besjedi Dojčin Petar, — Varadinski ban: — Ne karaj me kralj Matijaš, — zemlje gospodar! — Da ti piješ rujno vino, — što no pijem ja, — popio bi ravnu Peštu — i sav Budim grad.

6. Imam volju danas vesel biti . . .

Umjereno

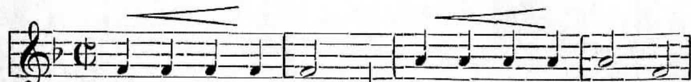

i još k to-mu, i još k tomu na-mi na ve - se - lje.

7. Brate, što si tužan?

Živo i veselo

Bra - te, što si tu - žan? Va - lja da si du - žan

ko - mu groš, ko - mu dva, ko - mu sto ta - li - ra,

ko - mu groš, ko - mu dva, ko - mu sto ta - li - ra.

2. Nemoj biti tužan, — nisi zato sužanj, — nije to sakrito — ni kod kavalira.

3. Vince slabe jači, — tužno srce vrači; — nuder ti, kô i mi, — gazdi na veselje.

4. Ovak' naši stari — negda su radili, — pak zato svega su — još dosta imali.

8. Šta po vilajetu?

Umjereno

Šta po vi - la - je - tu ve - li - ki pre - me - ću, hoće l' se

po - bi - ti, il će se smi - ri - ti? Ne mi - slim

Pripjev

o to-mu, po-koj dam sva-ko-mu. Po vo-lji živim, po

vo - lji gu-dim, po - pi-jem vince, ve-se-lim sr - ce.

2. Šta drugi nagrću, o meni blebeću, — nisu mi predmeti, žalim u pameti. — U Boga vjerujem, — pošteno čuvstvujem. — Po volji živim i t. d.

3. Što mi Bog dozvoli, to tvorim po volji, — hvatam se istine, sreća mi ne gine; — upravo govorim, — nikog se ne bojim. — Po volji živim i t. d.

4. Posô moj obavim, hljebac si pribavim, — ne ištem visoko, dobijem toliko, — koliko trebuje, — trbuh ne gladuje. — Po volji živim i t. d.

5. Ako mi prijatelj, prostote ljubitelj, — dolazi u kuću, natočim čuturu, — nazdravim zdravicu, — izpijem čašicu. — Po volji živim i t. d.

6. Ugrijem glavicu, poljubim snašicu, — ona me zagrli i tri put poljubi, — igračke sprovodim, — šta želi, učinim. — Po volji živim i t. d.

7. Gdjegod je veselo ili se pjevalo, — tud ti ja pristajem, pjevat ne prestajem; — svakoga veselim, — izljubim, izgrlim. — Po volji živim i t. d.

8. Zašt' da se ja brinem, te se ne napijem, — ta život ne traje hiljadu godina; — svaki čas manji je, — dok dahnem, već nije. — Po volji živim, — po volji gudim, — popijem vince, — veselim srce.

9. Puna srca, pune čaše . . .

Umjereno

Pu-na sr-ca, pu-ne ča-še, ne-ka ži-vi, što je na-še;

otežući

k tomu ljubav svaki čas, braćo, ne-ka vo-di nas!

2. Bože živi naše krasne, — našeg žića zviezde jasne! — Neka bude čitav sviet — njima samo jedan cviet!

3. Bože živi prijatelje — i sve domorodne želje! — U njih nam je prava slast, — u njih domovine čast!

4. Ovu čašu za Hrvate, — nek im slava liepo cvate, — od nje ime naroda — čuva nas od propada.

5. Jošte jednu za Slavjane, — da im željna sloga svane: — u jeziku, krieposti — i u staroj vjernosti!

6. Braćo! još i ovu čašu — za ljubav i slogu našu, — to je ona silna moć, — što će sravnat sve jednoć!

Aleks. Zdenčaj (god. 1835.).

10. Oj hrvatske dične goričice . . .

Živo — **Vatroslav Vernak.**

Oj hr - vat - ske dič - ne go - ri - či - ce, gdje no

ra - stu lje - po - te dje - vi - ce. Aj za - što li, aj

ne - bi mi dje - voj - či - ce lju - bi - li; aj

otežući

za - što li, aj ne - bi mi ruj - no vin - ce pi - li!

2. Naši djedi rujno vince pili, — naši otci majke su ljubili. — Aj zašto li, aj nebi mi — majčice poljubili; — aj zašto li i t. d.

3. Naš je narod vazda hrabar bio, — pa je uz to rujno vince pio. — Aj zašto li, aj nebi mi — vazda hrabri bili; — aj zašto li i t. d.

4. Daj svim, Bože, sreću, gdje se tuku, — a još k tomu čašicu u ruku. — Aj zašto li, aj nebi mi, — sreću njima želili; — aj zašto li i t. d.

5. Za našega ljubeznoga strica — nek se puni svakoga čašica. — Aj zašto li, aj nebi mi — stričeku nazdravili; — aj zašto li i t. d.

6. Za naš narod i za sve Slavjane, — da pod njimi svaki dušman pane. — Aj zašto li, aj nebi mi — Slavjanom nazdravili; — aj zašto li i t. d.

7 Još tu čašu radostno izpijte, — tebi N. zdravicu nazdravite. — Aj zašto li, aj nebi mi — za te čašu izpili; — aj zašto li i t. d.

Vatroslav Vernak.

11. Slušajte me, prijatelji . . .

Umjereno **Jedan** — **Ferdo Rusan.**

Slu - šaj - te me, pri - ja - te - lji, da vam vriednost

2. Težko ide muž na polje, — kada vina doma nije, — k poslu nema dobre volje, — dok se prije ne napije. — Čutura i t. d.

3. Mudro ide plug po rali, — smiešno orač brazde meće, — svoju muku ništ' ne žali, — ak' 'z barilca se navleče.

4. Ne će koscu trava padat, — svaka žila s trudom trepi, — zna on kupe dobro slagat, — kada s vinom se okriepi.

5. Ne zna pisar ništa peru, — dok ga vino ne ogrije; — zabi Turčin svoju vjeru, — kada mu se vince smije.

6. Ne će gusle muzikašu — složno u rukam poigrati, — kad popije vina čašu, — zna on strune prebirati.

7. Isti vojak kada stoji — tam gdje mnogim smrt se kroji, — smrti on se ništ' ne boji, — ako s vinom se napoji.

8. Dvojvrst svoje muke trpi, — koga trieznog one biju, — brže režu ženski srpi, — kad se snaše ponapiju.

9. Nij tu tuge nit žalosti, — kada gazda goste gosti, — goste gosti bez žalosti, — jest' i piti dade dosti.

10. Anda, braćo, čašu pijmo, — pijuć složno s' veselimo; — Bože živi gospodara, — kuće ove poglavara!

Ferdo Rusan.

12. Ja znam, braćo, jednu tajnu . . .

Veselo i živo **Jedan** **Vjekoslav Karas.**

2. Tko se, braćo, vina krije, — taj pred menom čovjek nije, — nit hrvatskog plemena. — Nasmijem se ha, ha, ha! i t. d.

3. Pak da vidiš, šta će biti, — kada Hrvat stane piti, — pune čaše prazniti. — Nasmije se ha, ha, ha! i t. d.

4. Jesti, piti i djelati — Hrvat se ne dade zvati, — jošte manje nuditi, — smijući se ha, ha, ha! — napijajuć klu, klu, klu! — veseleć se hu, ju, ju!

5. To je nama najveć křasno, — ak' živimo s braćom častno, — svagda u družtvu jedini, — smijući se ha, ha, ha! i t. d.

6. Svim, Hrvati što se zovu, — prvu dakle čašu ovu — jednodušno napijmo, — smijući se ha, ha, ha! i t. d.

7. Drugu rodu slavjanskomu — svaki vjerni sin nek svomu — iz srdašca napije — smijući se ha, ha, ha! i t. d.

8. Ali narod mudro kaže, — da „do tri put Bog pomaže“, — zato treću točimo — smijući se ha, ha, ha! i t. d.

9. Bog daj sreću svakom sinu, — koji ljubi domovinu — i pomaže narodnost. — Smijući se ha, ha, ha! i t. d.

13. Nastolniče, nuder dosta!

Veselo **Ferdo Wiesner-Livadić.**

Na-stol-ni-če, nuder do-sta hrvatsko-ga u-spi vi-na,

pozdra-vi nam mi-la go-sta, a na i - me vla-ste-li-na:

do-bro do-šlu go-stu pij, da se zna-de tko je čij!

do-bro do-šlu go-stu pij, da se zna-de tko je čij!

2. Dobro došo u te dvore, — gdje se ljubi dom, sloboda, — po hrvatski gdje ti zbore — i družinčad i gospoda, — gdje poštenjak drag je gost, — bio mrs nam ili post.

3. Na dnu čaše gle od zlata — ključevi su ovih dvora, — otvaraju svaka vrata, — iste kapke od prozora: — slobodno ti amo doć — svako doba, dan i noć.

4. Još iz čaše ključić viri, — što no srca odključava, — da domaćin ruke širi, — od radosti poigrava, — ključiću se tomu smij, — punu čašu do dna pij!

5. Običaj je u nas stari, — po svem svietu ljepšeg nema, — da se onda peče, vari, — i podvorba svaka sprema, — liepe ruke prostru stol, — nose vino, krušac, sol.

6. A dočekljiv goso nudi, — nazdravlja ti svemu rodu; — tako bilo, vazda budi, — sve uz ljubav i slobodu! — Mili goste, tebi čast — i u domu svaka vlast!

7. Ali i ti, goste mili, — ne povriedi običaja, — gospodara ne razcvili, — već vesel' se sve do kraja; — svake tuge, brige prost, — bud' ugodljiv, mio gost!

8. Ta najbolji svoj je svomu, — samo ljubav ljubav hvata, — uzdanik nam budi domu, — običaj je to Hrvata, — povriedit ga nije smjet, — gostoljuban dom nam svet!

Ivan Trnski.

14. Tvojih loza, domovino!

Umjereno živo **V. Lisinski.**

Tvo-jih lo - za, do-mo-vi - no, tvo - ji sin - ci

pi - ju vi - no, tvom ol-ta-ru krv-ca na-ša, tvo-joj sre-ći

pr - va ča - ša, tvo - joj sre - ći pr - va ča - ša!

2. Druga čaša, braćo, sada — našim slavnim mrtvim spada, — da oživi duh njihovi — i u nami se ponovi!

3. Treća čaša svim živućim, — koji uviek srcem vrućim — za dom i za narod rade — da dug život Bog im dade!

4. A četvrta onoj braći, — koju vid i razum kraći — stranputice basat čini, — da se vrate k domovini!

5. Petu čašu svaki svomu, — što na srcu leži komu, — il je ljuba, il je zlato — od Boga mu budi dato!

P. Preradović.

15. Pijmo, braćo, rujno vince!

Pijmo, braćo, vi-no ruj - no, do-ma našeg div - ni

dar; — nek se ve-dri li - ce nuj - no, a u

sr-cu si - ne žar! — Vi - no gri - je gru - di

na - še, gr - lo o - ri ka - no grom; ne - ka

pr-ve zveknu ča - še: naš hr - vat - ski ži - vi dom!

Ne - ka pr - ve zveknu ča - še: naš hr - vat - ski

ži - vi dom, naš hr - vat - ski ži - vi dom! —

2. Pijmo, braćo, u radosti, — kratak nam je život taj; — svagdje nam je tuge dosti, — tu joj barem nek je kraj! — Tko nam život miljem paše, — tko nam blaži jad i bol? — Neka druge zveknu čaše: — Bože živi krasni spol!

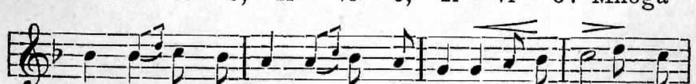
3. Pijmo, braćo, složne volje, — sloga će nam biti spas; — neka jednom vrieme bolje — vazda složne nadje nas! — Da se vrazi sloge plaše, — kad nam čuju sablje zvek! — Neka treće zveknu čaše: — prijateljstvo živi viek!

Hugo Badalić.

16. Živio!

Ži - vi - o, ži - vi - o, ži - vi - o! Mnoga

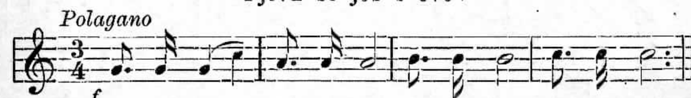

lje - ta sre-tan bi - o, mno-ga lje-ta ži - vi - o, mnoga

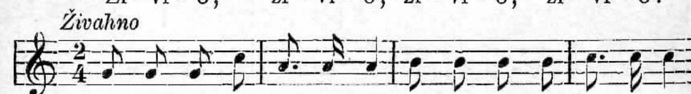

lje - ta sre - tan bi - o, mno-ga lje - ta ži - vi - o!

Pjeva se još i ovo:

Ži - vi - o, ži - vi - o, ži - vi - o, ži - vi - o!

Kol'ko kapljic, tol'ko ljet' daj mu Bog na sviet' živjet,

kol'-ko kapljic, tol'ko ljet' daj mu Bog na sviet' ži-vjet!

VI.

POPIEVKE ZA JEDNO GRLO

(ZA SOLO-PIEV).

1. Mio ti je kraj . . .

Umjereno Ferdo Wiesner-Livadić.

Mi-o ti je kraj u go-rah ze-le-nih, gdje cvate

dol, a groždje rume-ni, gdje ve-dri zrak uz vir-je bistr'je

sja, da ti-hi bor i tan-ke je-le gr'ja: Ni-je l' ti

mi-o? aj tam, aj tam dra-gi su nam; o pobre ajdmo

tam, o po-bre aj-dmo tam, o po-bre aj-dmo tam!

2. Mio ti je dom pri lipi sjenatoj, — po vrtu sád, u ružah veseo roj, — u kući rod, u dvoru mili oj, — do gradje glas: o zdravo, brate moj! — Nije l' ti mio? aj tam i t. d.

3. Mio ti je brieg, a uza nj strmi put, — gdje hrže konj, a buči vihar ljut, — kad žarki grom užeže golem hrast, — na rieke izvor hridi groze past: — Nije l' ti mio? aj tam i t. d.

A. Mihanović (1835.).

2. Dieva sjedi pokraj mora . . .

Polagano — Ferdo Wiesner-Livadić.

p

Die-va sje-di po-kraj mo-ra na ka-me-nu

stu-de-nom, ti-ho gle-da u da-lji-nu sa o-

či-ma suz-ni - ma. Jad-na gle-da i uz-di-še

otežući — *Tempo I.*

od zo-ri-ce do zo-re; pu-sta vi-di

f

mo-re pu-sto, ne-ma, ne-ma dra-go-ga.

2. Val se diže, val opada, — lome pjenu grebeni, — tako žalost i uzdanje — lomi srce dievino. — Eno, eno prši jadro! — Vaj to lete sokoli! — Ali evo uz bregove — sivi jadre oblaci!

3. Dieva ružu s njedra vadi, — baca ju u slapove; — „Ružo plivaj, dragog stiglà, — dovedi ga njedru mom!“ — Jedva ruža dragog stigla, — dovede ga mrtvoga; — tužna dieva spaziv dragog — pretvori se kamenom.

A. Mihanović.

3. Predivo je prela . . .

Umjereno — Ferdo Wiesner-Livadić.

p

Pre-di-vo je pre-la dieva za-mi-šlje-na, pre-la, pre-la,

pre-la, od svih o-stav-lje-na. Mi-sli sva-ko-ja-ke

rallent.

nju su ob-lie-ta-le, su-zi-ce joj gor-ke na predju

a Tempo

pa-da-le. A-li mi-so jed-na sve dru-ge nad-

vla - - da, mi-so na ju-na-ka, za kim če-zne

mla-da. „Dodji, do-dji, ve-li, oj ju-na-če mi-li,

ne bi-li su-zi-ce mi dva po-su-ši-li,

ne bi - li su - zi - ce mi dva po - su - ši - li.«

Ivan pl. Kukuljević.

4. Oj vi zviezde sjajne . . .

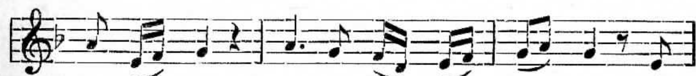
Umjereno **Ferdo Wiesner-Livadić.**

Oj vi zviezde sjaj - ne, znaj - te mo-je taj - ne,

mo-ga sr-ca jad, mo-ga sr-ca jad; i vi, i vi, oj

ru - ži - ce, mo - je dru - ga - ri - ce, i

ti, i ti Su-sed-grad, i ti, i ti Su-sedgrad!

2. Slavnog muža ljubim, — rad njeg pokoj gubim, — on je uzor moj; — za nj mi duša diše, — ah ljubim ga više, — no sav život svoj.

3. Sad mi tajne znate, — da me ne izdate, — milo molim vas; — i ti, Savo, teci, — al nikom ne reci, — čij' si čula glas!

Mirko Bogović.

5. Savo, oj!

Polagano **Vatroslav Lisinski.**

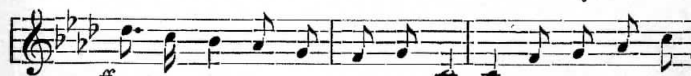
Sa - vo, oj, Sa - vo, oj! rieko slave, rieko si - le,

ka-mo^odo-še tvo-je vi - le? Ka-mo t' njež-ne

sla-vulj pti - ce, ka - mo t' glas-ne tam-bu - ri - ce?

»Sla-vulj pti - ce od - le - ti - le, tam-bu - ri - ce o-

nie - mi - le.« Sa - vo, oj, Sa - vo, oj! rieko slave,

rie - ko si - le, da li će t' se vra - tit vi - le?

i do - le - tjet sla - vulj pti - ce i o - ži - vjet

tam-bu - ri - ce? Da l' nam o - pet pjes-ni doć će?

„Pjes - ni doć će, hoće, ho - će! Ho - - će!"

Petar Preradović.

6. Odkad, dušo, ti mi ode . . .

Polagano i tužno **Vatroslav Lisinski.**

Odkad, du - šo, ti mi o - de mo - me o - ku

iz o - kru - ga, na sr - ce mi pa - de

tu - ga, ka - o mraz na ja - dan cviet.

Poco più mosso e cresc.

Mo - je mi - sli bez slo - bo - de ka - o

Tempo I.

pče - le u - sred zi - me, ne će da se

cresc. e string.

lie - ta pri - me, stu-den im je ci - o sviet, studen

à piacere

im je ci - o sviet, stu - den im je ci - o sviet.

2. Ne znam nigdje mira za se, — simo tamo hodajući, — kad sam vani, moram kući, — a iz kuće moram van. — Tako trajem moje čase; — vrieme, kao iz olova, — pritiskuje prsa ova, — vječnost mi se čini dan.

3. Niti spavam, niti bdijem, — već onako čudno 'e meni, — živim samo u spomeni, — da si živa još mi ti. — Jeste, dušo, reći smijem: — da si život žića moga, — da si prva mi do Boga, — angjeo njegove ljubavi.

Petar Preradović.

7. Evo jur me zove . . .

Veoma polagano i tužno **Mijo Hajko.**

E-vo jur me zo - ve u da-le - ki sviet ne - mi - la

ro - da na - šeg sud - bi - na; sad mo-ram, majko,

tvo - ja ne - vi - na o - sta-vit pr - sa, mo-je du-še

cviet; jur mi sr - ce klo - ni, o - ko su - ze

ro - ni u - spo-menom kod mê majke sret - nih

ritard.

ljet'; u - spo-menom kod mê maj - ke sret-nih ljet'.

2. Preda mnom se sada vije prvi dan — djetinstva moga, u kom' si mila — majko! mene na sviet porodila; - sad stoprv tvoje boli ćutim stan: — moje malo tielo — i tvoje mlieko bielo — sad u zibci vidim: o moj sladki san!

3 Sada, kad rastavlja bojna sila nas, — cjelove one, sladki naručaj, — ljubavi tvoje, ah, veseli raj? — U suze utaplja sva taj gorki čas — kazat ne mrem više, — samo još uzdiše: — s Bogom majko! 'z mog plačućeg srca glas.

4 I ti s Bogom družbo! s Bogom ostaj sva! — sestrice mile! s Bogom ostajte — uspomenu svedj moju nosite! — Ja jur odlazim, s Bogom, braća mâ! — Molite se Bogu, — da se vratit mogu, — opet vidit vaša lice milena!

***Pavao Stoós** (god. 1840.).*

8. Cvate ruža rumena . . .

Umjereno i nježno **Ivan** pl. **Zajc.**

Cva-te ru-ža ru - me-na po-sred vr - ta baj - na;

ka-kva mi je lju - ve - na, ka - no zo - ra

otežući

sjaj - na, ka - no zo - ra sjaj - na.

2. Oj ti ružo, ružice, — tko će ubrat tebe? — čije li će ručice — tobom kitit sebe?

3. Doć će junak mladjani, — ubrat će te jednom, — moj će vrt se krašani — tugom odjet lednom.

Hugo Badalić.

9. Ljubeznice moja mila . . .

Polagano **Hedviga Strgar** rodj. **Ban.**

Lju - bez - ni - ce mo - ja mi - la, s Bogom, s Bogom

o-staj ti! zašt' si draga me-ni bi-la, o-pet s Bogom

ve - lim ti, jer če - mer - ni dan će sva-nut,

da te mo - ram o - sta - vit, jer če - mer - ni

dan će sva - nut, da te mo - ram o - sta - vit.

2. Kada podjem sutra zorom — nemoj za mnom tužiti, — kojim putem, kojom gorom, — tebi ću sve javiti. — Budi stalna, nadu goji, — o ljubavi ne dvoji.

3. Od mene će tebi, draga, — uviek listak prispjeti, — samo molim, čuvaj traga, — on će sve teb' prinieti. — Bog će nama opet dati, — pak ćemo se sastati.

4. Ah ljubezna, ti s' veselje — ciele moje mladosti; — u tebi su moje želje, — u tebi sve radosti. — Produlji se tavna noći, — jer ja zorom moram poći.

10. Kažite mi, zviezde mile . . .

Veoma polagano **Hedviga Strgar** rodj. **Ban.**

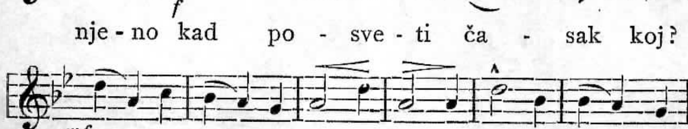
Ka - ži - te mi, zviez - de mi - le, je l' mi

dra - ga sret - na oj! Je li me - ni sr - ce

nje - no kad po - sve - ti ča - sak koj?

Je li nje - na du - ša ka - da za - ro - ni u

ti - hu bol? Sje - ća li se me - ne sa - da,

ko - ju lju-bim vru - će tol, sje - ća li se

me - ne sa - da, ko - ju lju - bim vru - će tol.

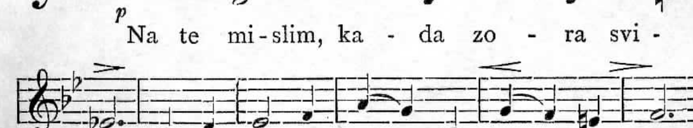
2. Kažite joj, da ju ljubim, — da ću viekom ljubit nju, — za nju da bi dao život, — da bi dao dušu svu! — Čuvajte mi lane moje, — čuvao ju dobri Bog, — nek se sjeti sreće svoje, — nek se sjeti dragog svog.

11. Na te mislim . . .

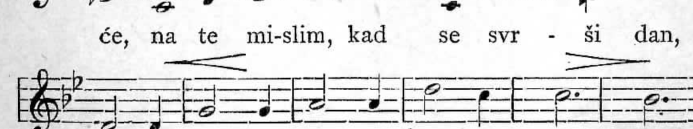
Polagano **Hedviga Strgar** rodj. **Ban.**

Na te mi - slim, ka - da zo - ra svi -

će, na te mi-slim, kad se svr - ši dan,

na te mi - slim, kad se sva - ko bi - će

spre-ma ti - hi da pro-sni - va san.

2. Na te mislim, sunce kad se gubi, — uviek na te mislim samo ja; — tebe jednu srce moje ljubi, — na tom svietu sreća si mi sva.

3. Ja u javi viek o tebi sanjam, — i kad tiha prostrta je noć; — na tvû spomen, ljubav svu obraćam, — k tebi silna mene vuče moć,

4. Bez tebe mi ne miriši cvieće, — gorak mi je plod bez tebe svak; — gdje ti nisi, ne ima za me sreće, — gdje ne dišeš, nečist mi je zrak.

5. I do smrti mislit ću na tebe, — bez tebe mi púst je život taj; — dok u tielu duša ne ozebe, — mom životu dok nastupi kraj.

6. Budi i ti tako milostiva, — pa u hladni kad me metnu grob, — sjećaj s' onog, koj tamo počiva — i koj b'jaše viek tvoj vjerni rob.

VII.

SLOVENSKE POPIEVKE

1. Napréj!

Živo i vatreno Davorin Jenko.

Na - prej za - sta - va Slave, na boj junaš-ka kri! za

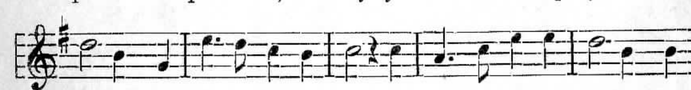
bla-gor o - čet - nja - ve naj puš - ka go - vo - ri! Na-

ri. Z o-rožjem in des-ni-co ne - si - mo vra-gu grom, za-

pisat v kri pravi-co, ki tir-ja-jo naš dom! Naprej zasta-va

Slave, na boj junaška kri! za bla-gor o-čet-nja-ve naj

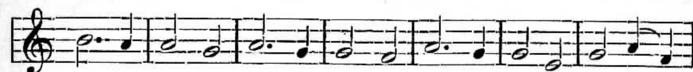

puška go-vo - ri! — ri. Na-prej! Na-prej!

Dolce legato

Drum, drum, drum, drum Dra - ga ma - ti

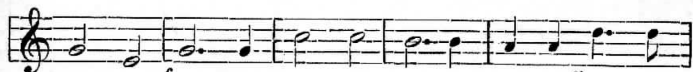
je pro - si - la, ro - ke o - kol vra - ta vi - la, je pla-

ka - la mo - ja mi - la: tu o - sta - ni, lju - bi moj!

Z Bogom ma-ti, ljub'-ca zdrava! ma - ti mi je o-čet-

nja - va, ljub' - ca mo - ja čast in sla-va; hajd-mo

Od početka do zaključka (konca).

hajd - mo za nje v boj! v boj!

Simon Jenko.

2. Hej rojáki!

Živo **Davorin Jenko.**

Hej ro-ja - ki, o - pa-suj - mo u-ma svetle me-če!
Ple-me-ni - ta kri po krepkih na-ših ži-lah te - če;

Bog nam dal je dobro sr-ce, um in pa-met zdra-vo;

Povzdignimo krepke glase do-mo-vi - ni v slavo!

2. Iz pšenice, vrli bratje, ljuljko populimo, — zdravo seme v brazde rojstne njive zaplodimo, — da se krepi ona od zaroda do zaroda, — da na zemlji diči se od vshoda do zahoda!

3. Dovršujmo nam od zgoraj dano naročilo, — da ne bo nam solnce za gorami zatonilo, — da sijalo vedno lepše bo pred naša vrata; — hej rojaki, kvišku! da nam pride doba zlata!

3. Populimo trnje, lemež naj ledino reže, — dokler temna noč na naše grobe se ne vleže; — vreme se zjasnjuje, ne bučijo več vetrovi, — taje se ledina, vzeli so slovó mrazovi.

4. Drami se prebela Vila na zeleni gori, — sveti se ji lice in okó v rumeni zori; — hej rojaki, kako poje, poje in prepeva, — da se gora trese, — da nebeški strop odmeva!

Fr. Cegnar.

3. Po jezeru bliz' Triglava . . .

Veoma polagano **Miroslav Vilhar.**

Po je - ze - ru bliz' Tri - gla-va čol-nič pla-va sim ter

tje; v čolnu glas-no vse pre-pe-va, da od-me-va od go-

malo i malo brže *veoma*

ré. Mi - le ti - ce po do - li - nah in pla-

polagano *a Tempo*

ni - nah se bu - dé; ker so ču - le pe - sem

mo - jo, vsa - ka svo - jo žvr - go - lé, ker so

ču - le pe-sem mo - jo, vsa-ka svo - jo žvr - go - lé.

2. Ribam srca se igrajo, — da skakljajo nad vodó; — še valovi šepetajo — in šumljajo mej sabó; — tukaj Slava vence vije, — srce bije nam gorkó; — čujte gore in bregovi, — da sinovi Slave smo!

Miroslav Vilhar.

4. Od straže hrvaške . . .

Umjereno

Od stra-že hr - vaš-ke gor solnce mi pri - de, v vi-

no-gra-de laš - ke po pol-dne za - i - de; z be-

cresc.

neš - ke - ga mor - ja jug če - lo po - tí; od

otežući

Šta - jer - ca bór - ja pri dél' me hla - dí.

2. Mi brazd'jo konjiči — za hajdo, pšenico, — nevtrudni dekliči — pa bel'jo tančico; — kaj maram, se kruha — prisluži zadost', — ni sile trebuha — okoli mi nos't.

3. Imam oblačilo — domač'ga padvána, — ženica pa krilo — iz prav'ga mezlana; — se sveti na lice — ko pirh moj škrlát, — nje šapelj, jeglice, — nje modrec je zlat.

4. Rad plešem okrogle, — s peto glas dájem, — premetam vse vogle, — se v cepa dva majem; — nožica pa Min'ce — za mano drobní, — pobira stopin'ce, — se v króge vrtí.

5. Na žgancih tropine, — pa kislega zelja, — bob, kaša vse mine, — ko pridem od dela, — al bodi pogača, — klobasa al sók, — al kar se obrača — na ražnu okrog.

6. Za vsako povelje — 'mam židano voljo, — za brambo dežele, — al hódit' v šolo; — povsodi se maham — ko čvrst korenják, — pa delam, pa baham, — pa pijem tobák.

Val. Vodnik.

5. Kje so moje rožice?

Umjereno **Gustav Ipavec.**

Kje so mo - je ro - ži - ce, pi - sa - ne in be - le,

moj'ga sr-ca lju-bi-ce, žlahtno, žlahtno so cve-te-le?

Ah spomlad je šla od nas, vze-la ih je zi-ma, mraz;

ah spomlad je šla od nas, vze-la ih je zima, mraz.

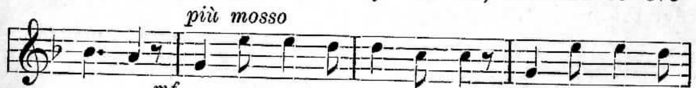
Ta se je popievka pjevala i ovako:

Kje so mo-je ro-ži-ce, pi-sa-ne in

be-le, moj'-ga sr-ca lju-bi-ce, žlaht-no so cve-

te-le? Ah spomlad je šla od nas, vze-la ih je

zi-ma, mraz; vze-la ih je zi-ma, mraz.

2. Kje so moje ptičice, — kam so zdaj zletele, — oh nedolžne pevčice — kak so, kak so žvrgolele? — Zanjke b'le nastavljene, — ptice so se vjele vse.

3. Kje je hladni potok moj, — kjer sem se sprehajal, — kjer skušnjav nevarni boj — mene, mene je obdajal? — Vel'ka, vel'ka suša b'la, — zemlja je popila ga.

4. Kje je moja utica, — utica zelena, — kje je hladna senčica — z lipe z lipice spletena? — Hud vihar podrl je njo, — oh zelena več ne bó.

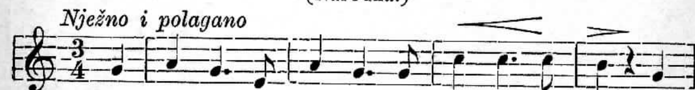
5. Kje je tista deklica, — v vrtu je sedela, — lepa kakor rožica, — pesmi pesmice je pela? — Hitro, hitro mine čas, — mine tudi lep obraz.

6. Kje je fantič zdaj vesel, — ki je tu prepeval, — da bi enkrat še zapel, — kratek, kratek čas nam delal? — Hitro, hitro mine čas, — ah, ne bo ga več pri nas.

B. Orožen.

6. Bom šel na planin'ce . . .

(Narodna.)

Bom šel na pla-nin'-ce, na str-me go-ré, bom

sli-šal od da-leč za-gor-ske zvo-né,

pa bom sli-šal od da-leč za-gorske zvo-né.

2. Zagorski zvonovi — premilo pojó, — nemara preljubo — k pogrebu nesó, |: pa nemara preljubo — k pogrebu nesó :|.

3. Pa če jo nesejo, — le naj jo nesó, — sej dolgo ne bode, — da pojdem za njo, — |: pa sej dolgo ne bode, — da pojdem za njo :|.

4. Zvoniti bom rekel, — kropiti pa ne, — kropile jo bodo — le moje solzé, |: pa kropile jo bodo — le moje solzé :|.

5. Pogreble jo bodo — le moje roké. — Krog groba sadil bom — cvetice lepé, |: pa krog groba sadil bom — cvetice lepé. :|.

6. Med lepe cvetice — naj mene vložé, — saj vem, da mi poči — na grobu srcé, — |: pa saj vem, da mi poči — na grobu srcé :|.

7. Jaz pa pojdem . . .

(Narodna.)

Mirno

p pp p pp

Jaz pa pojdem na Gorenjsko, jaz pa pojdem na Gorenjsko,

p pp p pf

jaz pa pojdem na Gorenj-sko i na zgornje Šta-jer-sko.

2. Noben drug ne pojde z mano — ko ta drobna tičica.

3. S krempljički bo pot kazala, — s perjem senco delala.

4. S ključkom bode prepevala, — kratke čase delala.

8. Mila, mila lunica . . .

Umjereno **Miroslav Vilhar.**

p

Mi - la, mi - la lu-ni-ca, kje je mo-ja lju-bi-ca?

kje je, kje je Mi - li - ca, up moj'-ga sr - cá?

un poco più mosso

mf

Al še mi - sli na me, al je po - za - bi - la,

otežući

da ži - ve - ti za me mi je ob - lju - bi - la?

Tempo I.

p

Mi-la, mi-la lu-ni-ca, kje je mo-ja lju-bi-ca?

otežući

f

kje je, kje je Mi - li - ca, up moj'-ga sr - cá?

2. Zbudi, zbudi ljubico, — k okencu privabi jo, — naj vesela z mano bo, — zbudi, zbudi jo! — Prišla bo na okence, — gledala bo na me; — dala mi bo rožice — zbrane oh le za me!

M. Vilhar.

9. Luna sije . . .

Lahkotno — J. Fleišman.

Lu - na si - je, klad-vo bi - je trud-ne, pô - zne
u - re žé; pred ne - zná - ne srč - ne ra - ne
me - ni spa - ti ne pu - sté; pred ne - zná - ne
srč - ne rá - ne me - ni spa - ti ne pu - sté.

2. Ti si kriva, — ljubezniva — deklica nevsmiljena! — ti me raniš, — ti mi braniš, — da ne mórem spát' domá.

3. Obraz mili — tvoj po sili — mi je védno pred očmí; — zdihujoče — srce vroče — védno k têbi hrepení.

4. K oknu pridi, — drúg ne vidi, — ko nebéške zvézdice; — se prikaži, — al sovráži — me srcé, povéj, al ne?

5. Up mi vzdigni, — z rôko migni, — ak bojiš se govorit! — Ura bije, — k ôknu ní je, — kaj sirôta čem storit?

6. V hrám pogléjte, — mi povéjte, — zvézde, al res ôna spi; — al poslúša, — me le skúša, — al za drúzega gorí.

7. Ako spava, — naj bo zdrava, — ak me skuša, nič ne dé; — po nje zgúbi, — ako ljubi — druz'ga, póčlo bo srcé.

Franjo Preširen.

10. Otok bleški, kinč nebeški . . .

Umjereno živo — Kamilo Mašek.

O-tok bleški, kinč ne - be - ški kranjske zemlje ti!
ven'c iz ra - ja te ob - da - ja, vse se ve - se - lí.
Val' i - gra-jo, rib'- ce 'ma - jo do - bro-volj-ni ples,
la - dja giblje se in zib - lje nas kraljic' ne-bes.

2. Z vrhnja srede — skale blede — Stari Grad je rob; — čez od Grada — mutast strada — strmi Babji zob. — Kdor si tukaj, — le zaukaj — tu brez vse skrbi! — Kranja mati — v svojem zlati — draga naj živi!

K. Huber.

11. Pridi Gorenj'c!

Krepko — Blaž Potočnik.

Pri-di, Gorenj'c! z mr-zle pla - ni - ne, va - bi Do-

lenj'c v gorke do-li-ne; mr - zel je led, pri-di se grét, mr-zel je

led, pri - di se grét. Solnce gor - ko tu - kaj nam

si - ja, tr - ta lju - bó gor se o - vi - ja; vin-ce z go-

ré gre - je sr - cé, vince z go-ré gre-je sr - cé.

2. Brati naš rod, — brati nas Sava; — pridi na brod — Krški z Triglava; — bratec, bod' moj, — pij ga z menoj! — Trta rodi, — trud pozabimo, — vince blišči, — Slovencem napijmo, — bratom okrog: — živi ih Bog!

Blaž Potočnik.

12. Bratci, veseli vsi . . .

Veselo

Brat-ci, ve - se - li vsi, tra - la - la - la, tra-la-la-la,

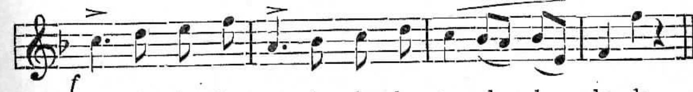
pe - sem za - poj - mo mi, tra - la - la - la la,

od vin - ca slad - ke - ga, ko soln - ce či - ste - ga,

tra - la - la - la, tra - la - la - la, tra - la - la, tra - la - la,

tra - la - la - la, tra - la - la - la, tra - la - la, la - la.

2. Glažke nalijmo si*), — ven ga popijmo vsi! — En glažek al pa dva, — to nam korajžo dá!

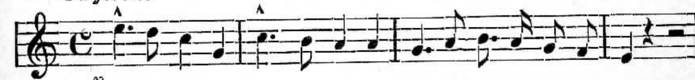
3. Kadar pri miz' sedim, — glažek u rok' držim, — se srce mi smeje, — oj kakšno veselje!

4. Kadar pa vinca ni, — takrat me vse boli; — vince mi zdravje dá, — ker moč u seb' imá.

5. Kadar pa dnarcev ni, — kaj pa nas to skrbi? — saj birt še kredo 'ma, — bratci, le pijmo ga!

13. Tam za goro . . .

Umjereno **Gustav Ipavec.**

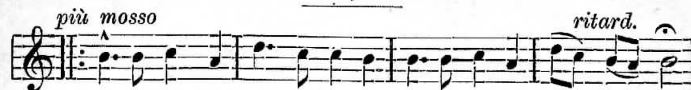

Tam za goro zvezda sve-ti, oj kak jasno se bli-šči;

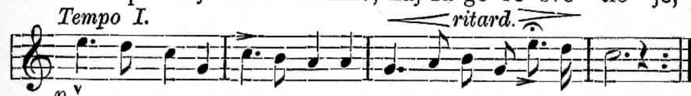

sve-ti, zvezda, daj u preti v tebe vsako noč o - či!

*) Iza svakoga stiha pjeva se: Tra-la-la-la i tra-la-la.

ti spominjaš me tak milo, kaj za go-ro sve - tlo je,

kaj za go-ro se sveti-lo, kaj gla-si-lo mi-lo je.

2. Dekle, kakšna je danica, — tak je bil nje duše žar, — ljubeznivosti cvetlica — srca kinčala oltar; — pesme pa srebrne strune — 'z njenih prsi 'zlivale, — b'le so vse ljubezni polne, — vsakega tolažile.

OPAZKE.

I. Uzvišene popievke.

— 1. **Još Hrvatska ni propala** (str. 3). Ta popievka spada medju najstarije domorodne popievke hrvatske, a postala je u ono vrieme, kad se je u Hrvata stao buditi narodni duh. Kuhač piše u «Viencu» od god. 1874. (na strani 543.), da mu je dr. Ljudevit Gaj o postanju te popievke ovo pripoviedao:

«Zimi god. 1833. povezoh se jedne večeri u Samobor k svomu prijatelju Livadiću (Ferdi Wiesneru). Snieg zagruvao do koljena, zrak bijaše veoma mrzao, a moje se saone sklizahu poput ruske trojke. Bajna tišina otajstvene, mjesečinom razsvietljene noći, krasni pogled u sjaju titrajuće okolice, te nada, da će nam tadanjim rodoljubom ipak jednom za rukom poći, da Hrvate trgnemo iz njihova sna, sve to uzplamti mi dušu na vršak čuvstva. U takvu zanosu rekoh sam sebi: «Još Hrvatska ni propala, dok mi živimo.» Te rieči ne bijahu upravo najčednije, kad bi tko njimi hotio misliti mene, Vukotinovića, Livadića i druge, koji tada najviše o narodnoj ideji nastojasmo; no bilo kako mu drago, ja znadem, da će potomci naš rad ipak, kako valja, cieniti i priznavati. Jednom riečju ja odlučih prvom prilikom spjevati pjesmu, počimajuću ovimi riečmi. U te misli zaduben, vožah se dalje, kad al iz daleka začujem glazbu i tim nekako izgubim nit svoga zamišljaja. Spoznam medjutim skoro, da je to glazba naših seljaka, koji su ju valjda na svatbi za ples gudili, no uza sav napor svoga sluha ništa ne razabirah točno do mumljanja bajsa. Ritam te pratnje zabuši me to većma, što se je s mjerilom moje pjesme, koja mi već od pol ure po glavi idjaše, krasno sudarao, te ja jošte na saonah izpjevah prvu kiticu pjesme, koja kasnije narodu toliko omili. Koliko god su mi saone brzo jurile, ipak sam dovikivao svomu vojkašu, neka bolje tjera konje, bojeći se, da ne bi pjesme i napjeva do Samobora zaboravio. Napokon stigosmo pred kuću moga prijana. Ja odletim poput ptice preko stuba, te ne pozdravivši nikoga (Livadić mi bijaše kao brat) zaištem pero i papir i rečem Livadiću, da me pusti napisati popievku, što mi putem na um pade. Dok ja mumljajući napjev ili bolje ritam bajsa tu pjesmu pisah, zavuče se Livadić do glasovira, nasliedi moje mumljanje, te ti se u tinji čas stvori pjesma i glazba toj popievci. Livadić napisa još iste noći kajde, te smo tu popievku pjevali toli često, da smo svu okolicu pobunili »

«Još Hrvatska» pjevala se je prvi put javno u glumištu zagrebačkom 7. veljače 1835. prigodom prikazivanja njemačke glume «Die Magdalenen-Grotte bei Ogulin», koju je napisao tadanji ravnatelj glumišta, Čeh Josip Schweigert. Štampana je pak prvi put god. 1835. u 5. broju «Danice» s napisom: «Horvatov szloga y szjedinenye za szvojega vszelyublyenoga czesara i kralya Franya I. proti Francuzom vu letu 1813.» Potanje o poriekl u te popievke vidi u časopisu «Gusle» od god. 1892. (na str. 51—52, 62—63, 66—69) u članku «Crtice o porieklu nekih ilirskih popjevaka».

— 2. i 3. **Preobraženje i Kosenka** (str. 4—5). U 41. broju «Danice» od god. 1835. štampao je na prvoj strani lista dr. Ljudevit Gaj tri svoje popievke: Preobraženje (Tužno pjeva vitez na planini) i dvie davorije (I. Doletiše ptice kukavice, II. Hajda braćo, hajd junaci). Izpod tih popjevaka imade opazka: «Dana 22. listopada speljivat (izvodit) će se na ovdešnjem kr. varaškom kazališću na korist g. Švaigerta «Das schwarze Kreutz auf Medvedgrad» iz domaće dogodovštine stoljeća 13. izvadjeni igrokaz s narodnim pjevanjem i sa starinskim plesom negdašnjih kosencev (Sensenmänner) i strelcev, na četiri speljivanja (čina) razdieljen, od Josipa Švaigerta. Muzika je po domorodnom napućenju od kapelmajstora Turanya U ovom velikom domorodnom igrokazu će odzgora postavljenu pjesmu (Preobraženje) gosp. Leser u nazočnosti puka kakti narodni pjevač polag starinskoga ilirskoga, napjeva pjevati, sliedeće pak dvie davorije (Doletiše ptice kukavice i Hajda braćo, hajd junaci) pjevati će uz cielu muziku isti puk s narodnimi vojaci (strelci i kosenci) proti domovine neprijatelju u velikom saboru svetečno združen i sjedinjen.»

U Zagrebu se je dakle u jeseni god. 1835. glumila druga njemačka gluma iz hrvatske povjestnice od Josipa Schweigerta, te su se tom prigodom pjevale tri nove Gajeve popievke: «Tužno pjeva vitez na planini», «Doletiše ptice kukavice» i «Hajda braćo, hajd junaci». Za sve tri popievke napisao je glasbu kapelmajstor Dragutin pl. Turany, i to, kako se naročito veli: «po domorodnom napućenju», t. j. po svoj prilici po motivih, koje je čuo pjevati domorodce, možda samoga Gaja. «Preobraženje» ili «Tužno pjeva vitez na planini» pjevao je glumištni pjevač Leser kao solo za bas uz silno odobravanje publike; — a obje davorije pjevao je veliki zbor. Melodije obiju davorija sačuvane su do danas; no melodija «Preobraženje» (Tužno pjeva) gotovo je sasvim zaboravljena, te ju pjevaju samo neki stariji ljudi, koji su ju čuli još god. 1835. Mi smo stariju melodiju te pjesme zabilježili po pjevanju gosp. Ognjana pl. Štrige, za kojega s punim pravom možemo misliti, da ju je najbolje zapamtio.

Melodija pjesme «Tužno pjeva» morala se negdje silno svidjati,

jer se je mnogo pjevala Dne 24. travnja 1841. pjevao ju je javno na koncertu u klerikatu zagrebačkom tadanji bogoslov Pavao Belas, kasnije župnik u Brdovcu. Napjev «Tužno pjeva» upotrebio je i domaći kompozitor, Zagrebčanin Franjo Pokorni za svoju «Slavensku ouverturu br. 2 (a-moll)», te ju je upravo prekrasno izradio u uvodu ouverture. Napokon je i Vilim Müller god. 1860 u jednom rukopisu svome zabilježio taj napjev, ali znatno promienjen i nakaradjen, naročito u posljednjih taktovih.

— 4. **Tužna Bosna** (str. 6). Davno već zaboravljeni napjev te popievke našli smo u jednom rukopisu glasbenika Vilima Müllera (1800.—1882.).

— 5. **Oj Hrvatska, oj!** (str. 7). Original te popievke imade «Oj Ilirijo, oj!»; no pošto Ilirija i Iliri nama danas ni malo ne vriede, prometnuli smo ih u «Hrvatsku» i «Hrvate». Jednako smo uradili i kod drugih popjevaka ilirskoga pokreta.

— 6. **Gdje j' stanak moj?** (str. 8). Ova preliepa popievka nije ni po tekstu ni po glasbi svojoj hrvatskoga poriekla, nego je prievod češke pjesme: «Kde domov můj?» O toj pjesmi vriedno je zabilježiti ove podatke:

God. 1834 glumila se u Pragu u staležkom kazalištu prvi put gluma «Fidlovačka aneb Žadný hněv a žádná rvačka» od poznatoga češkoga dramatičara J. K. Tyla, a u korist kazalištnoga kapelnika Franje Škroupa. U tu lakrdiju, koja žigoše ponjemčeno tada žiteljstvo Pražko i uznosi ljubav za domovinu, upleten je 21 glasbeni komad: popjevaka, quodlibeta, dvopjeva i zborova, koje je uglasbio Škroup, upotrebivši koje vlastite motive, koje pučke popievke Medju timi komadi jest brojem 19. «Kde domov můj?», što ga u 4. činu «Fidlovačke» pjeva sliepi prosjak i guslar Mareš, a tu je ulogu tada izvodio glasoviti pjevač češki Karlo St:akatý. — «Kde domov m j?» štampan bi na to god. 1835. u zbirci «Věnec ze zpěvů vlastensk ch». No uza sve to ostala je ta popievka nepoznata u Češkoj i izvan nje. Tek kad ju je pjevač Strakatý pjevao god. 1841. na jednom koncertu u Marijanskih Laznih (Marienbad), svidje se ona silno tamošnjim kupalištnim gostima, većinom tudjincima. Mnogi gosti prepisaše ju s mjesta, a ruska kneginja Krusovova ponese ju u Petrograd, te ju uvede u dvorske krugove. Kasnije se popievka pjevala i u Englezkoj pred samom kraljicom. Poput mnogih drugih čeških i poljačkih popjevaka udomila se i popievka «Kde domov můj?» u ilirsko doba kod nas Hrvata. Prvi put ju je javno pjevala u Zagrebu u jednom koncertu god. 1839., što ga je priredio grof Janko Drašković, barunica Condé. Vrli slovački i hrvatski rodoljub dr. Stjepan Moyses, koji je tada bio profesor filosofije i grčkoga jezika u kr akademiji u Zagrebu (1830—1847), a kasnije kanonik zagrebački i na-

pokon (1850) biskup u slovačkoj Banskoj Bistrici, preveo je češki original u hrvatski jezik onako, kako se i danas još pjeva.

— 8. **Duh hrvatski** (str. 10). Original te popievke napisao je slovački pjesnik i rodoljub Samuel Tomašik. Kao kandidat bogoslovije dodje on na putu u Berlin u Prag, te prisustvovaše ondje 26. listopada 1834. prvi put u svome životu slavenskoj glumištnoj predstavi, koja se je tako dojmila njegove plemenite duše, da je vrativši se iz kazališta kući napisao pjesmu: «Hej Slovane, ješte naša reč Slovanská žije». Kasnije prihvatiše tu popievku svi slavenski narodi.

— 9. **Je li bolje, braćo draga?** (str. 11). Naš pjesnik Ilija Okrugić-Sriemac (rodio se u Sriemskih Karlovcih 12. svibnja 1827., sada župnik i opat u Petrovaradinu) bavio se je od rane mladosti i glasbom, te je mnogim popievkam napjeve izhitrio.

Još djetetom gudio je Okrugić gusle. Kasnije kao klerik u Djakovu učio je neko vrieme glasovir i pjevanje, te je nekoliko puta i po koji offertorij na koru djakovačkom odpjevao. Napokon bavio se je ponešto gitarom i tamburicom. Najmilija medjutim bijaše mu od djetinjstva pjesma i pjevanje, te on umije pjevati pjesama pučkih i varoških, pa i umjetnih iz ilirskoga doba toliko, da im se gotovo ni broja ne zna. Mnoge napjeve izhitrio je Ilija Okrugić sam. O tome nas je obaviestio ovako: «A sad na stvar mojih tobožnjih kompozicija. Moja prva bijaše napjev za «Diži se, diži mili rode moj» (vidi str. 55. ove pjesmarice). Nekakav napjev, čini mi se, dobismo iz Zagreba; al taj se meni niti klericima (u Djakovu) nije svidjao. Zato ja pokušah nešto stvoriti, te pušeći i pero grizući onaj moj (napjev) iztjerah, koji bijaše liepo od braće primljen i po njima raznesen po domovini . . Drugi napjev bijaše Tordinčevoj pjesmi «Oj Slavonci i Hrvati» (vidi str. 52 ove pjesmarice). I za tu skovao je napjev inače vrstan muzik, koralista Hummel, danas upravitelj osječkog sirotišta. Kad nam ga pokaza, odmah mu rekoh, da duhu pjesme ne odgovara, bijaše bo kao Deutsch-tanac u $^3/_4$ taktu. «Čekajte», rekoh, «ja ću opet pokušati drugi napjev skucati.» I gledj čuda, izadje mi i nadje odjeka širom doma i roda. Vinkovačka c. kr. banda njim je biskupa Strossmayera u Djakovu pozdravila i ustolila god. 1850. . . . Treći napjev za moju pjesmu «Je li bolje, braćo draga», spjevanu kad dobismo oktroj, kovao sam bivši već kapelanom 1854. ili 1855. godine, te sam ga klerikom (u Djakovu) za pjevanje poslao, od kojih bijaše burno pozdravljen. Ovaj napjev ima Kuhač (Južno-slovjenske narodne popievke, IV. knjiga, str. 382), ali nakaradjen, šta više, pripiso ga je Vernaku, i to još god. 1845. Čast i Kuhaču zavedenom i pok. Vernaku, ali on je moje rodjeno čedo . . .»

Tri dakle znamenite popievke «Diži se, diži mili rode moj», «Oj Hrvati i Slavonci» i «Je li bolje, braćo draga», koje su se u svoje vrieme silno doimale i uznosile srca hrvatska, potječu od Ilije

Okrugića; za prvu i drugu izhitrio je samo napjev, dočim je za treću sastavio i tekst i napjev Kako Okrugić dalje piše, potječe od njega još tekst i melodija budnice «Oj čujte, braćo Slavjani», koja se takodjer nalazi u našoj pjesmarici (str. 53); i ona je, kako sam veli, njegovo «rodjeno čedo». Od Ilije Okrugića potječu još ove pjesme: «Domovino, sladko milovanje» (napjev po motivih srbske pjesme, u pjesmarici str. 111), «Tamo iza gora, voda» (napjev po motivih njemačke pjesme), «Kom' slavskih u žilah krv plamteći vrije» (napjev po motivih poljske pjesme) i napokon «Za jedan časak radosti» (po napjevu talijanske pjesme «Per un momento di piacer»).

— 10. **Hrvatska domovina** (str. 13). Napjev popievci «Liepa naša domovina», koja je postala u novije vrieme hrvatskom «narodnom himnom», izhitrio je nekadanji kadet Josip Runjanin (rodom Vinkovčanin, 1821.—1878.). Kaže se, da je Runjaninov napjev udešen prema napjevu neke talijanske pjesme. I zaista našli smo srodan napjev: «O sole piu ratto» u operi «Lucia di Lammermoor» (III. čin, prvi duetto), koji u originalu ovako glasi:

Medjutim i u Allegrettu fantazije od Franje Schuberta (op. 78) imade motiv, srodan početku naše popievke. Runjaninovu melodiju ukajdio je god. 1861. Vatroslav Lichtenegger, profesor narodn. zem. glasbenoga zavoda u Zagrebu, i po njegovoj ukajdbi štampana je u ovoj pjesmarici.

— 11. **Domovini** (str. 14). Franjo Pokorni (rodom Zagrebčanin, 1825—1859) bijaše veoma nadaren glasbenik. Svršivši nauke u zagrebačkom glasbenom zavodu bijaše kasnije učitelj gusala u tome zavodu, zatim ravnatelj glumištnoga orkestra i koralista prvostolne crkve. Bavio se je mnogo i kompozicijom, te je napisao preko 120 većih i manjih djela. Premda je bio njemački odgojen, ipak je radio za napredak hrvatske umjetnosti. U «Danici» od 6. rujna 1845. (br. 36, str. 144) čitamo o njemu ovo: «Dne 31. pr. mj. predstavljao se je na zagrebačkom kazalištu melodram: «Jelva, ruska sirota», za koji je muziku sastavio Franjo Pokorni, rodjen Zagrebac, mladić od jedva 20 godina i pitomac zagrebskog muzikalnog družtva. To djelo primilo je naše umjeto-ljubivo obćinstvo s neobičnom pohvalom, i to punim pravom, jer u njemu ne nalazi se samo ljubkost melodija, nego takodjer tolika izgladjenost sloga, značajnost i ukusna čistoća tako u sastavku kao i u instrumentaciji, da su se slušaoci upravo u

čudu našli. Svi ovdašnji poznavaoci tvrde, da mladjani sastavitelj imade sve prikladnosti za postati umjetnikom, koji bi mogao danas sutra biti domovini na pravu čast i diku, ako bi se samo velikodušnih podupiratelja našlo, koji bi nastojali, da dovrši u dobrom kojem konservatoriju svoje muzikalne nauke.»

— 12. **Ljubimo te naša diko** (str. 15). Tu je pjesmu spjevao Ivan Trnski u slavu barunu Josipu Jelačiću, onda (1844.) pukovniku prve banske regimente u Glini. Napjev je još iste godine uz tamburu izhitrio kadet Josip Runjanin, i to prema melodiji talijanske pjesme «Io son' ricco e tu sei bella».

— 13. **Hrvatska blaga** (str 16). Original te pjesme počinje stihom «Slavijo blaga, Slavijo draga», te u više kitica crta tužni udes krajišnika, pošto su pomogli ugušiti bunu god 1849. Pjesmu i napjev izhitrio je Ferdo Rusan (1810—1879), najvrstniji improvizator hrvatski, kojega su popievke «Nosim zdravu mišicu», «Brod nek ćuti udarca», «Složno, složno braćo mila» i dr. silno se doimale i mnogo dopriniele budjenju narodne sviesti. Životopis Rusanov od S. S. Kirinskoga štampan je u «Viencu» od god. 1874. str 782 i 797.

— 14. **Ustaj, ustaj slavski rode** (str. 17). Melodija te popievke uzajmljena je od poljske narodne himne: «Boźe coś Polskę przez tak liczne wieki otacza blaskiem potęgi i chwały». Tekst poljske pjesme spjevao je Alojzije Feliński god 1818., a uglasbio je pjesmu glasoviti glasbotvorac Karlo Kurpiński (1785—1857). Popularna postala je himna medju Poljacima tek god. 1861.

— 16. **Bože! koj si doveo** (str. 19). Tu je prekrasnu melodiju izhitrio Ferdo Wiesner-Livadić (1798—1879), najstariji glasbotvorac hrvatski ilirskoga doba. On je uglasbio do 110 hrvatskih popjevaka, od kojih su mnoge postale pravom narodnom svojinom, kano «Mio ti je kraj», «Dieva sjedi pokraj mora», «Oj vi zviezde sjajne» i t. d. Obširan životopis Ferde Wiesnera-Livadića napisao je Kuhač u «Viencu» god. 1874. (str. 508, 522, 542, 558, 573, 589).

— 17. **Bože živi, blagoslovi** (str. 21). Preradović je tu himnu spjevao god. 1867.; kasnije uglasbio ju je za mužki zbor Arnošt Förchtgott-Tovačovsky, korovodja slavenskoga pjevačkoga družtva u Beču, koje ju je prvi put javno pjevalo 10. siečnja 1870. Iza Tovačovskoga stali su i hrvatski glasbotvorci redom izhitrivati napjeve za tu popievku, kano Iv. pl. Zajc, Ferdo Wiesner-Livadić, F. Š. Kuhač, M. Brava, V. Just i drugi. Tako imade ta popievka svu silu napjeva, no nijedan nije prodro u narod.

— 19. **Jeka od Balkana** (str. 24) Melodija te pjesme zapisana je upravo ovako u jednoj kajdanci, koju mi je dao gosp. Josip Lajer, umirovljeni tajnik gospodarske škole u Križevcih.

II. Davorije i koračnice.

— 1. **Nek se hrusti šaka mala** (str. 29). U spisu «Glasbeno nastojanje Gajevih Ilira» (Zagreb, 1885), piše Kuhač (na str. 19.) o melodiji te davorije ovako: Pročitav ju (davoriju) reče Gaj Vukotinoviću: «Ta se pjesma mora pjevati i to na takav napjev, koji će narod lako shvatiti i obljubiti; no pošto unapred znadem, da naši švabski muzičari ne budu pogodili hrvatsku žicu, to ćemo sami napjev izmisliti.» «Da, da» — odvrati Vukotinović — «lako bi bilo, da se razumijemo u note i u generalbas, ali kako ćemo mi naturalistički pjevači melodiju komponovati?» — «E pa kako radi narod», odvrati Gaj, «zar se on razumije u generalbas . . .? Mi ćemo se napojiti iz nepresušivoga vrela naše pučke muzike, pa će odma biti napjeva.» Pa dižući prst kao na opomenu, reče posve zadubljen u misli: «Mir, mir! čekajte braćo! — aha! — evo! — imam ju već! — slušajte!» — te zapjeva «Nek se hrusti šaka mala» po pučkom napjevu «Smilj — Smilj — Smiljaniću» . . . «Živio čarobnjače!» zaviknu prisutni, te stadoše umah Gaja u pjevanju sliediti . . .»

Pjesma «Nek se hrusti šaka mala» od Lj. Vukotinovića štampana je prvi put god. 1835. u 13. broju «Danice horvatske» s napisom «Pěsma Horvatov vu Glogovi leta 1813» U bilježci izpod pjesme kaže se, da je pjesma pjevana 10. travnja 1835. prigodom (drugoga) prikazivanja Schweigertova igrokaza «Die Magdalenen-Grotte bei Ogulin».

— 2. **Prosto zrakom ptica leti** (str. 30). To je prva popievka, koju je glasbotvorio neumrli glasbotvorac hrvatski Vatroslav Lisinski (1819—1854). Prvotno se je melodija Lisinskova pjevala uz pjesmu «Iz Zagorja od prestara — Čeha, Leha, Meha grada» od Pavla Stoosa, kojom je hrvatska mladež pozdravila dra. Ljudevita Gaja, kad se je god. 1841. povratio sa svoga putovanja po Dalmaciji. Pošto je ta pjesma bila prigodna, pjevala se je kasnije uz taj napjev pjesma «Prosto zrakom ptica leti», koja je ulomak iz većega pjesmotvora «Grobničko polje» od dra. Dimitrije Demetra. Mi smo melodiju štampali po prvoj punktaciji Lisinskovoj, koja se ponešto razlikuje od napjeva, što no se danas pjeva. (Vidi knjigu: «Vatroslav Lisinski i njegovo doba» od Fr. Š. Kuhača. Zagreb 1887.)

— 3. **Dusi, koji rod svoj ljube** (str 31). Po melodiji te pjesme pjeva se danas u narodu ljubavna popievka «Šetô sam se gore doli», a to je najbolji znak, kako je Lisinski pogodio narodnu žicu.

— 4. **Mi smo, braćo, hrvatskog** (str. 32). Uz Lisinskoga izticao se je u ilirsko doba i vršnjak njegov Mijo Hajko (1820—1848.), rodom Zagrebčanin, a vrstan guslač i violoncelista. Kao klerik bavio se je Hajko i kompozicijom, te je osim te popievke uglasbio još «Rieč Hrvata» (vidi str. 35) i «Evo jur me zove» (vidi str. 171).

— 6. **Ustanimo, braćo mila** (str. 34). Posve zaboravljenu melodiju te davorije našao sam u jednoj kajdanci u ostavštini Vilima Müllera, a pjevao ju je meni i gosp. J. Lajer, koji umije mnogo pjesama ilirskoga doba.

— 8. **Tko je rodjen Slavjan** (str. 36). Ta se davorija i tekstom i melodijom naslanja na poljski «Mazur Chłopickoga» Poljsku pjesmu napisao je O. Slowaczyński, a uglasbio ju je Karlo Kurpiński. Prvi put pjevao se je «Mazur Chłopickoga ili ratni» u narodnom glumištu varšavskom 28. prosinca 1830., i to u slavu Josipa Gregora Chłopickoga, generala i diktatora poljskoga za ustanka god. 1830.

— 17. **Bubanj silno budi** (str. 49). Kuhač piše, da je melodiju te popievke god. 1845. u Pančevu izhitrio Nikola Gjurković, bivši agent parobrodarskoga družtva Lloyda. Srbi pjevaju uz taj napjev pjesmu «Neverom me zva zemlje gospodar», koju je takodjer spjevao Gjurković. God. 1847. spjevao i izhitrio je on još davoriju «Ustaj, ustaj Srbine!», koju je za Hrvate preradio Andrija Bastašić (vidi str. 56).

— 18. **Rado ide Hrvat u vojnike** (str. 51). O toj koračnici piše Kuhač: Vasil Živković, parok u Pančevu, rodjen g. 1819., spjeva god. 1847. ili 1848. pjesmu «Rado ide Srbin u vojnike», davši joj i napjev, t. j. uzevši napjeve pučkih pjesama «Gdje bi bila žena ko djevojka», «Tanku malenu ne uzimaj za ženu» i «Tamburica sitnim glasom udaraše», te spojivši ih u oblik koračnice, koju je Josip Šlezinger ukajdio.

— 23. **Oj Hrvati, oj junaci** (str. 57). Tu je koračnicu spjevao Ivan Trnski za prvu banovačku pukovniju, te je počinjala ovako: «Oj Banovci, oj junaci». Izvorni tekst štampan je u Deželićevoj pjesmarici na str. 316—317.

— 24. **Mlada Hrvatica** (str. 58). Original je «Ja sam mlada Ilirka»; no pošto je izvorna pjesma nezgrapna, spjevao je gosp. Hugo Badalić na našu molbu srodnu pjesmu.

— 32. **Oj ti vilo Velebita** (str. 66). Od te koračnice nisam mogao dobiti ni izvornoga teksta ni melodije, nego mi je gosp. Vjenceslav Novak zabilježio napjev, kako se pjeva u Senju, a s napjevom i tekst prve kitice. Medjutim u nekim pjesmaricama stoji mjesto četvrtoga stiha prve kitice «za slobodu vojujem» ovaj stih: «tebi Hrvat viko». U velikoj srbsko-hrvatskoj pjesmarici od braće M. Popovića štampana je čitava pjesma ovako:

1. Oj ti vilo, vilo Velebita, — ti našeg roda diko; — tvoja slava nami jeste sveta — za slobodu vojujuć; — ti vilo Velebita, — ti našeg roda diko, — živila premila — ti vilo Velebita!

2. Velebite, vilovito stienje, — ljubim tvoje to golo kamenje, — ljubim tvoga iz gorice vuka — i onoga ličkoga hajduka; — ti vilo i t. d.

3. Velebite, (kršna) goro naša, — rad' u tebi vojujem, — sam' da nema u tebi rovaša, — radi kojih bolujem; — ti vilo i t. d.

4. Na tromedji hrvatskomu rodu — Velebite, stavio te Bog, — on će dati da skoro slobodu — s tebe vidim cielog roda mog! — Ti vilo i t. d.

Nisam mogao za izvjestno doznati, od koga je ta pjesma; neki tvrde, da ju je spjevao Lavoslav Vukelić. Nama se pak čini, da je to od nepoznatog autora preradjena pjesma «Velebitu» od Danila Medića. Napjev, kaže se, izhitrio je bivši vojnički kapelnik u Gospiću, pokojni Wessely; a udesio ga je za mužki sbor gimnaz. profesor Antun Postružnik. Godine 1882. prigodom dvadesetgodišnjice «Kola» pjevao ju je prvi put u Zagrebu lički kvartet iz Gospića (tenor gosp. Vilko Crlenjak), te se je tako svidjela, da ju je sav hrvatski narod prigrlio.

— 33. **Kroz poburnih glas topova burnih** (str. 67). Kako Kuhač («Glasbeno nastojanje Gajevih Ilira», str. 44) piše, nije melodija te koračnice izvorna, nego je uzeta od francuzke popievke «Par la voix du canon de l'armée».

III. Ljubavne popievke.

— 15. **Jesi l' čuo, da sam izprošena?** (str. 83). Tu nam je popievku priobćio gosp. Andrija Segedi (rodom Sriemac iz Šida), ravnatelj grčko-katoličkoga sjemeništa u Zagrebu. Od njega imademo još popievku «Liepa Pava u kovilju spava» (str. 89).

— 24. **Na obali na vrbovih lančićih** (str. 91). Pjevao nam ju je gosp. Mijo Majer, činovnik državne blagajne u Zagrebu. Šteta, te nismo mogli dobiti daljega teksta.

— 26. **Smilje brala** (str. 93). Pjevao nam ju je gosp. Franjo Stilinović, činovnik sudbenoga stola u Zagrebu.

— 34. **Cvieće je polje pokrilo** (str. 99) Melodiju te popievke zabilježio sam onako, kako sam ju još u mladosti svojoj čuo pjevati god 1861—1866. od sudruga svoga u zagrebačkom orfanotrofiju i sjemeništu, pokojnoga Ivana Cagarića, rodjenoga Sriemca. Cagarić bio je živa pjesmarica, on je znao tekstove i napjeve od više stotina pjesama. Mnoge je pjesme (narodne) štampao u tadanjim časopisima (n. pr. u «Dragoljubu»). Pjevao je krasno sasvim po narodnu (malo kroz nos), a umio je svu silu melodija pučkih, varoških i umjetnih. Naročito sriemske davorije iz god. 1848. pjevao je, kako ih nikad više nisam čuo Po njegovu pjevanju upamtio sam još popievku «Zora zori» (str. 102).

— 41. **Kad te vidim na prozoru** (str. 104). Pošto ta prekrasna Preradovićeva pjesma nema zgodna napjeva za skupni pjev

(zbor Ivana pl. Zajca udešen je za vješte pjevače), to sam joj podmetnuo priprostu a nježnu melodiju varoške popievke «Težke tuge, žalosti, tko će biti dielitelj.».

— 42. **Odkad, dušo, ti mi ode** (str. 105). I toj popievci podmetnuo sam melodiju pučke pjesme iz Dalmacije, koju je upotrebio već Franjo pl. Suppè u svojoj ouverturi od dalmatinskih napjeva (posvećena crnogorskomu knezu).

— 44. **Blago, blago, ah onome** (str. 106). Tekst ove popievke potječe iz opere «Ljubav i zloba», koju je napisao dr. Dimitrija Demeter, a uglasbio Vatroslav Lisinski. Prvi put pjevala se je ta opera u Zagrebu 1846. U čitavoj je operi možda najljepša upravo arija za bariton «Blago, blago, ah onome», te se je ona i kasnije jako mnogo pjevala od diletanata. Uza sve to nije se u narodu udomila, jer je preumjetna i dosta težka, pa tako je za liepu pjesmu Demetrovu postala nova melodija, koja nije ni malo nalik na opernu ariju Lisinskovu.

— 45. **Oj košutko crnooka** (str. 107). Ta je popievka u ilirsko doba bila jedna od najpopularnijih ljubavnih pjesama, te su ju pjevali uz više napjeva. Najpoznatija melodija bila je ova (str. 107); ona je izvora češko-slovačkoga («Slovan jsem a Slovan budu, — črné čižmy nosit budu»), ali je mnogo razširena po Ugarskoj i Slavoniji (vidi Kuhač, Južnoslovjenske narodne popievke, I. str 212., br. 264). Druga melodija (str. 108—109) potječe nedvojbeno od Ferde Wiesner-Livadića. Treću melodiju, najumjetniju, izhitrio je Varaždinac Ivan Padovec (1800—1873), glasoviti virtuoz na gitari i glasbotvorac. Ta melodija uz pratnju glasovira štampana je u Padovčevu djelu, kojemu je napis «Tri pjesme» (djelo 43).

— 46. **Miruj, miruj, srce moje** (str. 110). Za tu prekrasnu popievku Preradovićevu imade liep napjev od V. Lisinskoga, ali je za nevješte pjevače pretežak. Obće poznatu melodiju, koja je i u našoj pjesmarici, izhitrio je oko god. 1848. Osječanin Pajo Kolarić (gradski viećnik, kasnije ravnatelj štedionice i narodni zastupnik na saboru hrvatskom), vješt tamburaš i naturalistički pjevač, od kojega imade još više napjeva i popjevaka (n. pr. «Odsad više, draga, tebe ljubit ne ću» na str. 79).

V. Napitnice (zdravice).

— 10. **Oj hrvatske dične goričice** (str. 154). Rieči i napjev sastavio je Vatroslav Vernak (1824—1863), bivši župnik u Visokom i vrstan diletant glasbeni.

— 12. **Ja znam, braćo, jednu tajnu** (str. 157). Daroviti i nesretni slikar hrvatski Vjekoslav Karas (1821—1858) bavio se je i glasbom, te je napisao više kompozicija za mužki zbor. Medju njima su najsvježije napitnice «U veselju našem danas», «Liepe naše pivnice» i napokon «Ja znam, braćo, jednu tajnu».

VI. Popievke za jedno grlo.

— 4. **Oj vi zviezde sjajne** (str. 168). To je popievka Katarine Dragović u drami «Frankopan» od Mirka Bogovića (1856). Kad Katarina pjeva četvrtu kiticu:

«Ljubi li on mene,
Za kim srce vene,
Kaži, jeko mâ!
Srce mi ublaži,
Pa iskreno kaži,
Ljubi li me —»

upadne Frankopan, koji ju je prisluškivao, i klikne:

. . . . Da!

— 5. **Savo oj!** (str. 169). Tu je krasnu melodiju napisao V. Lisinski za češku popievku «Vltava», koju je spjevao V. Jar. Pick, a na hvatski jezik preveo P. Preradović. Pošto bi češka popievka bila za Hrvate bez pravoga smisla, zamienio sam češku Vltavu s hrvatskom Savom.

— 8. **Cvate ruža rumena** (str. 172). Ovo je ljuljanka Jelene iz opere «Nikola Šubić Zrinjski» od Ivana pl. Zajca.

— 9. **Ljubeznica moja mila** (str. 173). Medju hrvatske improvizatore ubrojiti nam je i gospodju Hedvigu Strgar rodj Ban, nesudjenu zaručnicu V. Lisinskoga. Od nje imade sto i više melodija za razne hrvatske popievke, od kojih su neke upravo liepe. Njezine su melodije pretežno sentimentalne.

GDJE JE ŠTO.

(U zaporkama su naslovi ili napisi popjevaka.)

Strana

Strana

Strana

